

Mostowi na rzece Białej nadano imię Mariana Stylińskiego – druha i burmistrza Tuchowa w latach 1934-1939 oraz poświęcono pomnik bohaterstwa tuchowskich harcerzy – żołnierzy Armii Krajowej

Uroczystości miały miejsce 11 maja 2017 r.

Wzięli w nich udział władze samorządowe Tuchowa, poczty sztandarowe z tuchowskich szkół, kapłani, rodziny upamiętnionych druhów, zaproszeni goście i mieszkańcy Tuchowa.

► str. 2

Koło Pszczelarzy w Tuchowie świętowało jubileusz 80-lecia!

W niedzielę 14 maja 2017 r. tuchowskie Koło Pszczelarzy świętowało swój jubileusz 80-lecia działalności.

Była to okazja do wspólnego świętowania wśród przyjaciół i sympatyków Koła.

Uroczystość rozpoczęła się w bazylice mniejszej w Tuchowie mszą św. w intencji członków Koła. W homilii kaznodzieja odniósł się do wielkiej roli pszczoły w życiu człowieka. Począwszy od tego, że pszczoła

jest symbolem pracowitości i ofiarnej pracy, a rodzina pszczoła to najlepiej działający organizm, niedościgniony dla nas wzór.

Po mszy św. uczestnicy uroczystości przemaszerowali do tuchowskiego amfiteatru na drugą część święta tuchowskiego Koła Pszczelarzy.

Wszystkim członkom Koła Pszczelarzy w Tuchowie serdecznie gratulujemy wspaniałego jubileuszu i życzymy kolejnych lat owocnej działalności.

► str. 5

Rozmowa z burmistrzem Tuchowa o projektach, złożonych wnioskach i planowanych inwestycjach

► str. 3

100-lecie objawień w Fatimie

W sobotę 13 maja 2017 r. papież Franciszek podczas mszy św. w sanktuarium w Fatimie, której przewodniczył podczas swojej pielgrzymki w setną rocznicę objawień maryjnych, ogłosił świętymi dwoje pastuszków Hiacyntę i Franciszka Marto.

Mali Portugalczycy byli świadkami objawień Matki Bożej w Fatimie w 1917 roku. W chwili objawień Najświętszej Maryi Panny, Łucja de Jesus, Franciszek i Hiacynta Marto mieli po dziesięć, dziewięć i siedem lat. Stali się oni najmłodszymi świętymi Kościoła katolickiego, którzy nie są męczennikami. Obecnie trwa proces beatyfikacyjny trzeciej wizjonerki, Łucji. O objawieniach fatimskich, trzeciej tajemnicy fatimskiej i kanonizacji przeczytać możemy w artykule o. Kazimierza Plebanka.

► str. 6

VI Sanktuaryjny Festyn Rodzinny

11 czerwca (niedziela) 2017 r.

Rozpoczęcie mszą św. o godz. 12.00 w bazylice mniejszej w Tuchowie.

W programie występy grup i zespołów artystycznych, pokazy, konkursy oraz wiele niespodzianek dla całej rodziny.

Na zakończenie gwiazda wieczoru zespół ENJOY.

► str. 31

To już 60 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Burzynie

W niedzielę 21 maja 2017 r. strażacy z Burzyna świętowali 60-lecie działalności jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Jubileuszową uroczystość rozpoczęła msza św. w intencji strażaków i ich rodzin w kościele pw. Miłosierdzia Bożego. Dalsza jej część miała miejsce przy Domu Kultury w Burzynie.

► str. 9

Władysław Sukiennik – człowiek o niezwykłej osobowości, pokorny i skromny

Tuchowianin, działacz społeczny i samorządowy, animator kultury, pszczelarz, rzeźbiarz i konserwator, artysta – człowiek pracujący rękoma, umysłem i sercem.

Jego całe życie to działanie, zaangażowanie i pasja. Sylwetkę Władysława Sukiennika przybliży Janusz Kowalski.

► str. 4

Realizacja projektu I CHANGE w tuchowskim liceum

W ramach kolejnego etapu realizowanego przez Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Tuchowie projektu I CHANGE nauczycielki j. angielskiego przebywały w Trouville sur Mer, niewielkiej portowej miejscowości na północy Francji, na szkoleniu kadry nauczycielskiej, natomiast podczas 3Maj Się Zdrow Festival na tuchow-

skim Rynku uczniowie i nauczyciele zaprezentowali działania związane z projektem.

Ponadto w liceum gościł Adam Bartosz – były dyrektor Muzeum Okręgowego w Tarnowie, który podczas wykładu przedstawił historię wędrowki Romów z ich ojczyzny – Indii, do Europy oraz przybliżył ich kulturę i język.

► str. 18-19

Mostowi na rzece Białej nadano imię Mariana Stylińskiego oraz poświęcono pomnik bohaterstwa tuchowskich harcerzy

11 maja (czwartek) 2017 r. odbyły się uroczystości nadania mostowi w Tuchowie imienia Mariana Stylińskiego – druha i burmistrza Tuchowa w latach 1934-1939 oraz odsłonięcia i poświęcenia pomnika

bohaterstwa tuchowskich harcerzy – żołnierzy Armii Krajowej.

W uroczystościach udział wzięli: władze samorządowe Tuchowa, poczty sztandarowe z tuchowskich szkół, kapłani, rodziny upamiętnionych druhów, zaproszeni goście i mieszkańcy Tuchowa.

Uroczystość rozpoczęła się przy tuchowskim moście, gdzie została poświęcona tablica pamiątkowa przez proboszcza parafii św. Jakuba w Tuchowie – ks. Alfonsa Górskiego. Głos zabrali: burmistrz Tuchowa – Adam Drogoś, przewodniczący Towarzystwa Miłośników Tuchowa – Tomasz Wantuch, przewodniczący Rady Miejskiej –

Ryszard Wrona oraz córka Mariana Stylińskiego – Aleksandra Bojarska. W przemówieniach podkreślone zostały zasługi Mariana Stylińskiego dla Tuchowa oraz jego patriotyczna i heroiczna postawa w czasie okupacji. Następnie nastąpił patriotyczny przemarsz pod pomnik poświęcony bohaterstwu tuchowskich harcerzy – żołnierzy Armii Krajowej.

Przy pomniku odśpiewano hymn harcerski, odsłonięto i poświęcono pomnik. Odbył się apel poległych. Uczniowie Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie odśpiewali patriotyczne i harcerskie pieśni. Inicjator i promotor pomnika dr Andrzej Mężyk wygłosił okolicznościowe przemówienie. Rodziny i zaproszeni goście złożyli kwiaty przy pomniku.

Z BURMISTRZEM TUCHOWA ADAMEM DROGOSIEM o projektach

– rozmawiał Janusz Kowalski

Panie burmistrzu, wśród wielu polityków i samorządowców często pojawiają się obawy, że po perspektywie programowej Unii Europejskiej 2014-2020 oraz wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej linie programów dotacyjnych mogą być mocno okrojone lub mogą to być programy ze śladowymi środkami na realizację projektów w gminach. To determinuje do jak najlepszego wykorzystania programów UE właśnie teraz. W kontekście tego, pytam o zaangażowanie gminy Tuchów w zakresie przygotowania i sięgania po środki finansowe z programów unijnych oraz krajowych na realizację zadań inwestycyjnych i innych.

Ta kwestia wzbudza obawy w większości samorządów gmin i małych miast. Wiele też samorządów ma dylemat z zaangażowaniem się w projekty, zwłaszcza większych inwestycji dlatego, że w poprzednim okresie dużo inwestowały w infrastrukturę, wykorzystując środki unijne. Ale też musiały na te zadania mieć wkład własny, często był on z zaciągniętych kredytów. Wiemy, że gminy mają ograniczone możliwości zaciągania kredytu ze względu na utrzymanie stabilności budżetowej w latach przyszłych. Dlatego bardzo często w naszej gminie, ale nie tylko, prowadzone są bardzo trudne rozmowy samorządowców o to, na ile możemy sobie pozwolić, jaki projekt i w jakim zakresie realizować. „Tak krawiec kraje, na ile materii staje”. Na miarę możliwości gminy pozyskujemy środki na inwestycje i staramy się o kolejne. Musimy też zawsze pamiętać o tym, że przed nami jedna z największych inwestycji – budowa obwodnicy. Trudno przechodzić koło tego planowanego przedsięwzięcia obojętnie, planując inne. To przecież inwestycja, której koszt szacowany jest na ponad 50 000 000 zł, a udział

naszej gminy to blisko 3 500 000 zł. Przechodząc do konkretów. Kontynuowana jest budowa sali gimnastycznej w Zabłędzu. Przewidywany termin oddania sali do użytku to kwiecień 2018 r. Będzie realizowane zadanie pn. Modernizacja zabytkowego budynku „Sokoła” w Tuchowie wraz z dostosowaniem do funkcji muzealnych. Otrzymaliśmy dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w wysokości 1 186 321 zł. Przygotowaliśmy projekty, które zostały złożone do RPO MW, są to:

- Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych – na nowe wykorzystujące paliwa gazowe;

- Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów i pieców na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych – na nowe wykorzystujące również paliwa stałe.

Kolejne złożone dwa projekty to:

- Ograniczenie niskiej emisji w Tuchowie poprzez likwidację i wymianę starych pieców węglowych na nowe kondensacyjne piece gazowe (wniosek złożony do WFOŚ i GW);
- Zintegrowana infrastruktura dla transportu niskoemisyjnego w mieście Tarnów i subregionie tarnowskim na terenie Gminy Tuchów (Park&Ride).

W trakcie rozpatrywania jest też projekt pn. Modernizacja wieży widokowej w Jodłowce Tuchowskiej wraz z zagospodarowaniem jej otoczenia.

Z niecierpliwością oczekujemy na wyniki konkursowe. Mamy nadzieję, że choćby kilka z złożonych wniosków zostanie rozpatrzonych pozytywnie. Oczywiście trwają prace przygotowawcze nad dokumentacją i wnioskami na kolejne zadania, czyli:

- Przebudowa stadionu MKS Tuchovia wraz z zagospodarowaniem „Skałki” w celu utworzenia ścieżki edukacyjnej,

- Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej 977 na odcinku Karwodrza – Zabłędza.

W ramach PROW chcemy złożyć dwa wnioski na budowę altan w Burzynie i Łowczowie. Na realizację kilku projektów otrzymaliśmy dofinansowanie m.in.: blisko 1 200 000 zł na wspomnianą modernizację budynku „Sokoła”, 85 000 zł z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na doposażenie Szkoły Muzycznej I stopnia w Tuchowie w instrumenty muzyczne. W ramach programu „Bezpieczna Małopolska 2017” na zakup i montaż systemów do szybszego alarmowania dla jednostek OSP otrzymaliśmy 14 698 zł oraz konserwację przydrożnej kapliczki w Zabłędzu 3 000 zł. Pozyskaliśmy 54 480 zł na remont dróg transportu rolnego. W tym miejscu bardzo dziękuję Jarosławowi Mirkowi oraz pracownikom Urzędu Miejskiego i naszych instytucji, którzy z nim współpracują przy przygotowaniu dokumentacji aplikacyjnych. Dziękuję też Bożenie Wronie dyrektorce Biblioteki Publicznej za determinację przy przygotowaniu wniosku na rozbudowę biblioteki, który zostanie złożony do Narodowego Centrum Rozwoju Czytelnictwa i myślę, że znajdzie się na liście pozytywnie rozpatrzonych tak, jak ten na zakup sprzętu komputerowego do biblioteki w kwocie 30 000 zł, przy wkładzie własnym 5000 zł.

W poprzedniej naszej rozmowie prognozował Pan dobrą pogodę na maj. Niestety, początkiem miesiąca nie była ona łaskawa. 6 maja potężna ulewa spowodowała podtopienia w Tuchowie i wielu miejscowościach oraz uszkodziła drogi. Jakie działania podjęła gmina?

No cóż, prognozy nawet stacji meteorologicznych nie zawsze się sprawdzają. Obecne zjawiska pogodowe niestety są bardzo groźne i najgorsze jest to, że nie mamy na nie wpływu. Niestety przed ich skutkami nie chronią nawet dobre zabezpieczenia. Gwałtowna burza, która była 6 maja spowodowała duże straty w Tuchowie, Dąbrowce Tuchowskiej,

Lubaszowej i Zabłędzu. Dlatego 8 maja zaprosiłem do Tuchowa I wicewojewodę małopolski Józefa Gawrona oraz posła na Sejm RP Michała Wojtkiewicza, aby wspólnie dokonać wizji w terenie, a zarazem prosić o pomoc na usuwanie skutków nawałnicy i podtopień. Powołana została też komisja ds. oszacowania szkód, która opracowuje stosowne dokumenty celem przedłożenia ich wojewodzie małopolski. Serdeczne podziękowania składam strażakom z jednostek gminy Tuchów i wszystkim tym, którzy w tym dniu, jak również przy pracach porządkowych po burzy, wytrwale i dzielnie pracowali.

Panie burmistrzu, w mieście i gminie Tuchów mamy bardzo aktywne środowiska kulturotwórcze, angażujące się w realizację wielu przedsięwzięć, wydarzeń i imprez. W maju mieliśmy ich kilkadziesiąt, rozsiąanych po większości miejscowości. Zdarzało się, że w jedną sobotę było ich trzy, a nawet pięć. To zapewne kulturowe bogactwo tuchowian. Ale pojawiają się też takie sympatyczne głosy mieszkańców, z których jeden przytoczył: „Gdybyśmy korzystali z wszystkich ofert to w soboty i niedziele nie byłoby nas w domu”. Co pan na to?

Dobrze, że mamy taki dylemat, że z wielu możemy wybierać, a nie na odwrót. Mnie, w racji pełnionej funkcji, w soboty i w niedziele nie ma w domu, a co do mieszkańców – to przynajmniej połowę sobót i niedziel mogą być w domu, bo imprezy zwykle są popołudniami. Tak na poważnie to uważam, że świadczy to o potencjale naszej gminy i aktywności mieszkańców, od przedszkolaków poczynając, na dziadkach kończąc. Staram się uczestniczyć w większości wydarzeń i imprez, zdarza się też, że niestety nie ogarniam wszystkich, choćby dlatego, że odbywają się w tym samym czasie. W maju dodatkowo do zwyczajowo

FOT. WIKTOR CHRZANOWSKI

planowanych imprez doszły wydarzenia okolicznościowe takie jak: Jubileusz 80-lecia Koła Pszczelarzy w Tuchowie, Jubileusz 60-lecia OSP w Burzynie, projekty realizowane w Dąbrowce Tuchowskiej i Buchcicach czy uroczystość nadania mostowi na rzece Białej imienia Mariana Stylińskiego i odsłonięcie pomnika bohatera tuchowskich harcerzy. Kilka lat temu nie było szkoły muzycznej, teraz jest i oferuje nam koncerty muzyczne; nie było kina, które proponuje seanse filmowe; nie było muzeum, które organizuje wystawy, a to są dodatkowe wydarzenia w tuchowskim kalendarium. Społeczności szkolne, stowarzyszenia, mieszkańcy miejscowości też chcą realizować imprezy kulturalne, sportowe czy rozrywkowe, stąd coraz ich więcej. Ująłbym to słowami z powiedzenia „Od przybytku głowa nie boli”. Nie będę przytaczał wszystkich wydarzeń, w których uczestniczyłem i tych, w których nie mogłem wziąć udziału, bo czas mi na to nie pozwolił. Wiem, że piszecie o nich skrupulatnie w tym wydaniu. Natomiast pragnę bardzo, bardzo serdecznie podziękować wszystkim, którzy te imprezy i wydarzenia organizowali i w nich uczestniczyli. Powtórzę jeszcze raz „Od przybytku głowa nie boli”, lepiej mieć dylemat iść czy nie iść, na tą czy tamtą, jak mieć dylemat, niestety nie ma gdzie iść.

Czy według pańskiej wiedzy podobnie będzie w czerwcu?

Bardzo podobnie, zapraszam i do zobaczenia w soboty i niedziele na imprezach czerwcowych.

Trwają prace nad Centrum Usług Wspólnych

Trwają prace nad utworzeniem Centrum Usług Wspólnych. Projekt zintegruje platformy samorządowe i usprawni przepływ informacji pomiędzy urzędami i ich wydziałami. Skorzystają także mieszkańcy. Dzięki intuicyjnej aplikacji będą mogli m.in. sprawdzić, na jakim etapie procedury administracyjnej jest aktualnie sprawa załatwiana przez nich w danym urzędzie.

Każdy z mieszkańców bez wychodzenia z domu będzie mógł sprawdzić tzw. obiegówkę mieszkańca – czyli stan wszystkich swoich rozliczeń z urzędem. Dzięki temu dowie się, czy nie zalega np. z opłatami za wywóz śmieci, podatkiem od gruntów czy wieczystym użytkowaniem. Dodatkowo wprowadzony zostanie mechanizm administracyjnego informowania dzień przed/dzień po. Oznacza to, że w przypadku zbliżania się terminu płatności, mieszkańcy otrzymają przypomnienie,

a jeśli nie uregulują należności w terminie, sms poinformuje o tym, że termin do zapłaty minął. Głównym celem projektu jest ujednolicenie i unowocześnienie systemów przechowywania danych, ich przetwarzania, obróbki, udostępniania i wymiany. Do projektu przystąpią 22 instytucje samorządowe z subregionu tarnowskiego i podległe im jednostki, takie jak: szkoły, przedszkola czy ośrodki pomocy społecznej. CUW nie tylko zapewni dostęp jednostek samorządu do nowoczesnych technologicznie, zdalnych systemów informatycznych, na które nie mogłyby sobie pozwolić działając samodzielnie, ale także zmniejszy dystans pomiędzy mieszkańcami a urzędami. Projekt ma wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa przetwarzania danych, wymianę doświadczeń między gminami oraz zredukować

koszty w samorządach. Prace nad utworzeniem centrum już trwają, powstaje nowoczesna serwerownia, budowana jest także niezbędna infrastruktura techniczna. Samo Centrum Usług Wspólnych ma zostać uruchomione pod koniec 2018 roku. Wartość projektu to prawie 10 mln zł, przy czym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 wyniesie 6,2 mln zł. Pomysłodawcą powstania CUW było miasto Tarnów, w projekt włączyło się 21 partnerów z subregionu tarnowskiego: powiat tarnowski oraz gminy: Bolesław, Ciężkowice, Dąbrowa Tarnowska, Gnojnik, Gręboszów, Iwkowa, Mędrzechów, Olesno, Pleśna, Radłów, Ryglice, Skrzyszów, Szczucin, Szczurowa, Szerzyny, Tuchów, Wierzchosławice, Wojnicz, Zakliczyn i Żabno. Centrum Usług Wspólnych ma zostać uruchomione pod koniec 2018 roku.

Władysław Sukiennik działanie i pasje – sługa wszystkich

„Całe nasze życie to działanie i pasja. Unikając zaangażowania w działania i pasje naszych czasów, ryzykujemy, że w ogóle nie zaznamy życia”.

JANUSZKOWALSKI

Pomimo, że od czasu wypowiedzianej przez Herodota, a przytoczonej tu maksymy upłynęło 2,5 tysiąca lat, nie utraciła ona swojego przesłania.

Władysław Sukiennik wypełnia słowa Herodota treścią, bo całe jego życie to zaangażowanie w działanie i pasje. Działacz społeczny i samorządowy, pszczelarz, rzeźbiarz i konserwator, animator kultury. W słowach Vincenta van Gogha: „Kochajmy przyrodę, bo dzięki niej coraz lepiej rozumiemy sztukę” odnajdziemy motto życiowe Władysława Sukiennika. Upodobał sobie przyrodę z bardzo ciekawym jej fragmentem – środowiskiem pracowitych pszczół, których dziełem jest miód, nektar bogów. Upodobał sobie również rzeźbę, szczególnie tę, która odnosi się do sacrum. W jego życiu są wzajemnie uzupełniające się pasje, synchroniczność w przyrodniczo-kulturowym ujęciu. Louis Nizer powiedział: „Człowiek pracujący rękoma to robotnik, człowiek pracujący rękoma i umysłem to rzemieślnik, a człowiek pracujący rękoma, umysłem i sercem to artysta”. Władysław Sukiennik jest takim właśnie artystą, któremu w pracy i życiu wszystkie te właśnie atrybuty człowieka kultury współgrają. Pokora i skromność czynią z niego niezwykłą osobowość, której dopełnieniem niech będą słowa Jana Pawła II: „Miarą dojrzałości i wielkości jest stawianie się maluczkim i uznanie siebie za sługę wszystkich”.

Bez opisywania okoliczności, w których działa, pracuje i tworzy,

a jedynie wymieniając funkcje i dokonania dowiadujemy się, kto zaszczepił Władysława Sukiennika:

- wieloletni prezes Koła Pszczelarzy w Tuchowie,
- wieloletni wiceprezes Koła Pszczelarzy w Tuchowie,
- radny Rady Miejskiej w Tuchowie i jej wiceprzewodniczący w latach dziewięćdziesiątych,
- współzałożyciel i członek Towarzystwa Miłośników Tuchowa,
- współzałożyciel i członek Tuchowskiej Grupy Twórców Amatorów,
- kilkuletni członek rady parafialnej parafii św. Jakuba Ap.,
- chórzysta Sanktuarijnego Chóru Mieszanego,

dyktynowi Bogusławowi (autor benedyktyna Bogusława),

- inicjator publikacji „Koło Pszczelarzy w Tuchowie”,
- członek zespołu redakcyjnego „Kamieni Milowych” cz. I i II,
- rzeźbiarz – autor wielu rzeźb o tematyce sakralnej wystawianych na wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą,
- konserwator rzeźb sakralnych i ołtarzy w wielu kościołach w kraju i za granicą.

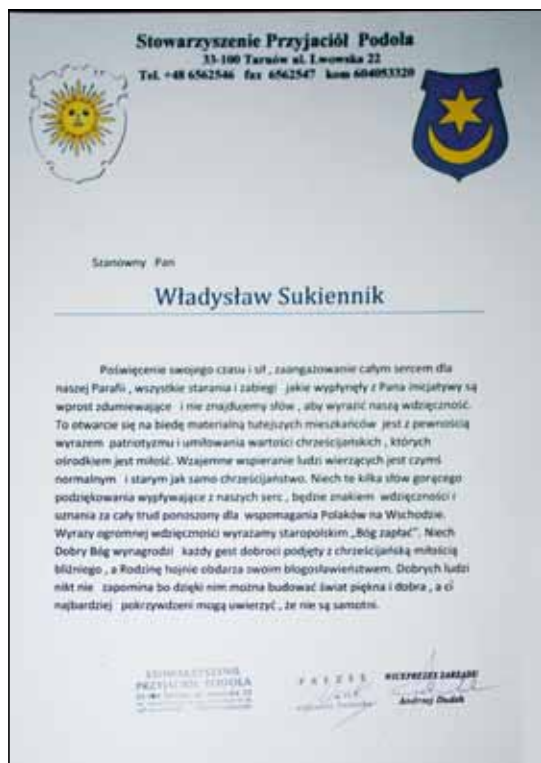
Władysław Sukiennik uhonorowany jest najwyższymi odznaczeniami Ogólnopolskiego Związku Pszczelarzy w Tuchowie, wieloma dyplomami i okolicznościowymi adresami, listami gratulacyjnymi i uznaniami. W roku 2007 za pracę społeczną i kulturalną oraz twórczy wkład w rozwój pszczelarstwa uhonorowany został statuetką „Melaniusz”, którą wyróżniane są osoby za zasługi dla rozwoju miasta i gminy Tuchów.

W 2016 r. Wielka Kapituła Orderu Świętego Stanisława nadała Władysławowi Sukiennikowi Krzyż Oficerski

Orderu Świętego Stanisława. Podczas jubileusza 80-lecia Koła Pszczelarzy w Tuchowie 14 maja 2017 r. bracia pszczelarska uhonorowała Władysława Sukiennika pamiątkową statuetką, na której wyryte są m.in. przytoczone

na wstępie słowa Jana Pawła II: „Miarą dojrzałości i wielkości jest stawianie się maluczkim i uznanie siebie za sługę wszystkich”. Niech będą one puentą dla działalności i twórczości Władysława Sukiennika.

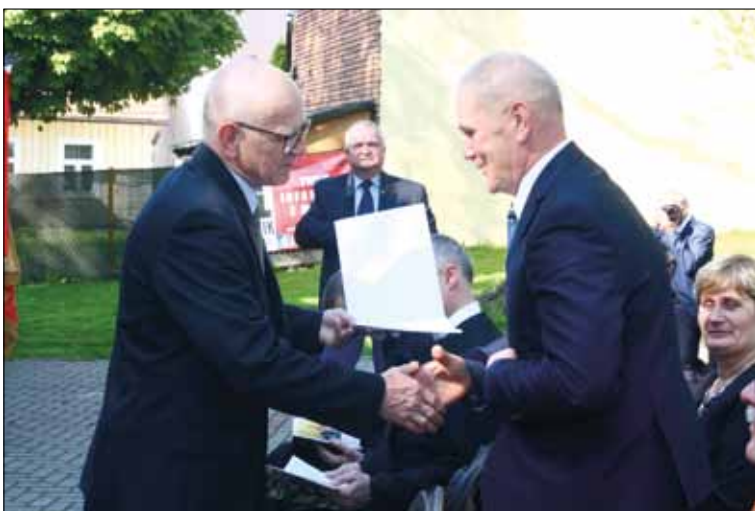

MIODEM POKRZEPIENI – 80 LAT KOŁA PSZCZELARZY

JANUSZKOWALSKI

Wcześniej był las z całym bogactwem różnorodnej flory i fauny. Potem pojawił się człowiek i w tym lesie znajdował wszystko, co mu na tym etapie rozwoju do życia było potrzebne. Ten człowiek w swojej dociekliwości dostrzegał żyjące w dziuplach drzew owady i nagromadzoną przez nie słodycz. W ten sposób odkrył miód – dar natury”.

Tak Albert Radwan napisał we wstępie do albumu wydanego na okoliczność Jubileuszu 80-lecia Koła Pszczelarzy w Tuchowie. Album dokumentuje – szczególnie fotografiami w nim umieszczonymi – fragmenty z bogatej historii Koła. W tych fotograficznych obrazach odnajdujemy przede wszystkim czas. To on czyni z minionych lat zapis historii o tych, którzy pracowali i działali w tuchowskiej osadzie bartnej i tworzyli bractwo pszczelarstwa. Ta bractwo, w tak dostojnym jubileuszu, świętowała swoje 80-lecie 14 maja 2017 r. Podczas uroczystej mszy św. na lipowym wzgórzu w bazylice mniejszej przed obliczem Matki Boskiej Tuchowskiej w cudownym obrazie modlili się, inaugurując zarazem jubileuszowe obchody. Przemarszem pocztów sztandarowych, z rzeszą pszczelarzy i gości, w asyście Sanktuarijnej Orkiestry Dętej ulicami miasta podążali do tuchowskiego amfiteatru. Tu hymnem pszczelarzy rozpoczęli drugą część uroczystości. Prezes Koła Aleksander Kajmowicz powitał wszystkich zgromadzonych, a Albert Radwan był prezes, uhonorowany w tym roku przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi tytułem „Pszczelarz Roku 2016”, przedstawił krótki rys historyczny Koła i opowiedział o wspomnianym na wstępie albumie. Prezes Pogórskiego Związku Pszczelarzy Leszek Bodzioch wręczył odznaczenia pszczelarskie osobom zasłużonym dla rozwoju i promocji pszczelarstwa. Okolicznościowe adresy gratulacyjne na ręce prezesa Koła wręczył burmistrz Tuchowa Adam Drogoś i przewodniczący Rady Miejskiej Ryszard Wrona. Były również pamiątkowe upominki dla wieloletniego prezesa Władysława Sukiennika, Alberta Radwana i żon pszczelarzy. Dzieciom wręczono nagrody za prace plastyczne w konkursie zorganizowanym na tę okoliczność. Ogłoszono też wyniki konkursu literackiego „Bajka miodem pokrzepiona”, którego pokłosiem będą dwie książki, w których znajdą się nagrodzone i wyróżnione bajki. Ponieważ na jubileusz pszczelarzy złożył się jeszcze jeden – 45-lecie Polskiego Związku Emerytów i Rencistów, to na tę okoliczność w amfiteatrze wystąpiła grupa seniorów „Oto My” z Wierzchosławic z programem kabaretowym. Po tym, już w Domu Kultury, pszczelarze i zaproszeni goście pokrzepili się miodem i tuchowską zakąską. A że pszczelarze pracowici są jak pszczoły, to i ten dzień wykorzystali na pracę, a raczej na poszerzenie wiedzy i na zakończenie wysłuchali wykładu dr. hab. inż. Krzysztofa Olszewskiego. Albert Radwan pisze:

„Na początku był kwiat. Kwiat i pszczoła”. Ja dodam – a później byli pszczelarze, którzy utworzyli Koło Pszczelarzy w Tuchowie. W 2017 roku oddali pokłon 80-letniej historii działania i pracy ludzi, których pszczoły były zawsze przyjaciółmi, a miód na co dzień i w święta ich krzepił.

PODZIĘKOWANIE

W imieniu zarządu i pszczelarzy wyrażam najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim tym, dzięki którym uroczystość 80-lecia Koła Pszczelarzy w Tuchowie miała tak piękny i podniosły charakter. W sposób szczególny dziękuję władzom miasta na czele z burmistrzem Adamem Drogoś i przewodniczącym Rady Miejskiej Ryszardem Wroną.

Równie serdecznie dziękuję dyrekcji i pracownikom Domu Kultury w Tuchowie za ich ogromny wkład w przygotowanie i przebieg uroczystości, a dyrektorowi Januszowi Kowalskiemu za jej poprowadzenie. Dziękuję księżom proboszczom tuchowskich parafii i ojcom redemptorystom za celebrę mszy św., a ojcu Piotrowi za piękne okolicznościowe kazanie. Dziękuję także panu organiście Janowi M. Gładyszowi oraz Sanktuarijnej Orkiestrze Dętej pod batutą Piotra Kucharzyka za muzyczne uświetnienie całej uroczystości.

Słowa podziękowania kieruję do władz Pogórskiego Związku Pszczelarzy z prezesem Leszkiem Bodziochem na czele oraz do prezesów kół, Zarządów, pocztów sztandarowych i całej braci pszczelarskiej. Za wykład dla pszczelarzy i udział w uroczystości dziękuję dr. hab. inż. Krzysztofowi Olszewskiemu. Dziękuję radnym powiatu tarnowskiego i radnym gminy Tuchów, którzy zaszczytli nas swą obecnością.

Dziękuję sponsorom uroczystości, a wśród nich: władzom gminy Tuchów, Domowi Kultury w Tuchowie, Pogórskiemu Związkowi Pszczelarzy, państwu Marii i Leszkowi Wróblom.

Gratuluję odznaczonym i nagrodzonym, szczególnie dzieciom biorącym udział w konkursie plastycznym. Dziękuję za okolicznościowe życzenia, listy gratulacyjne, prezenty i ugoszczenie w Domu Kultury. Za pomoc i wydanie pięknego albumu dziękuję jego autorowi – panu Albertowi Radwanowi i tym wszystkim, którzy się w to dzieło zaangażowali.

Pamiętamy i pozdrawiamy gorąco tych, którzy ze względu na wiek i stan zdrowia nie mogli z nami świętować. Za patronat honorowy dziękuję staroście tarnowskiemu oraz burmistrzowi Tuchowa, za patronat medialny radiu RDN, tygodnikowi „Miasto i Ludzie”, „Tuchowskim Wieściom”, „Kurierowi Tuchowskiemu”. Dziękuję fotografom i obsłudze technicznej oraz firmom, które wystawiły sprzęt; Oddziałowi Rejonowemu Polskiego Związku Emerytów i Rencistów i Inwalidów w Tuchowie oraz panu Zdzisławowi Karwatowi za piękne stoiska z możliwością degustacji potraw i produktów pszczelich.

Na podziękowanie zasługuje zarząd koła oraz członkowie, którzy swoją pracą oraz zaangażowaniem, w tym finansowym przyczynili się do tak podniosłego charakteru tej uroczystości. Koleżanki i koledzy, dziękuję!

Na koniec pragnę raz jeszcze serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom, gościom, pszczelarzom, rodzinom, sympatykom. Tym, których nie wymieniałem – po stokroć dziękuję.

Życzę wszystkim, abyśmy razem mogli przeżywać następne piękne jubileusze.

**W imieniu
Zarządu i Pszczelarzy
Prezes
Aleksander Kajmowicz**

R E K L A M A

24h

UCHRONA

- Ochrona osób i mienia
- Zabezpieczanie imprez
- Systemy alarmowe i TV dozorowa
- Patrole interwencyjne

604 11 90 70 biuro@ochrona-orzel.pl www.ochrona-orzel.pl

KAZIMIERZ PLEBANEK
CSsR

FATIMA – 100-LECIE OBJAWIEŃ

Jubileusze... jubileusze...

Rok 2017 przejdzie do historii jako rok licznych jubileuszy. Protestanci świętują 500-lecie wystąpienia Marcina Lutra (rozbitcie jedności chrześcijaństwa zachodniego), Masoneria – 300-lecie swego istnienia, komuniści 100-lecie rewolucji bolszewickiej w Rosji. Kościół katolicki 100-lecie objawień fatimskich. Również Polska ma swoje jubileusze: 300-setną rocznicę koronacji Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, 100-lecie założenia przez św. Maksymiliana Kolbego Rycerstwa Niepokalanej, 100-lecie śmierci św. Brata Alberta. Natomiast muzulmanie rok 2017 postrzegają jako rok wojny. W majowym numerze „Kuriera Tuchowskiego” chcę nawiązać do objawień fatimskich i zamachu na Jana Pawła II.

Trzecia tajemnica fatimska, a Jan Paweł II

Mało jest wydarzeń religijnych, które miałyby takie znaczenie dla całego Kościoła jak objawienia Matki Bożej w Fatimie. Trwała I wojna światowa, upadek moralności, pożoga i śmierć. I do takiego świata przyszła Matka Boża. Przyszła umownie ludzkość, aby zmienili życie i nie zasmucali Boga ciężkimi grzechami... Niech ludzie odmawiają różaniec i pokutują za grzechy – powiedziała dzieciom, którym objawiała się od 13 maja do 13 października 1917 roku. Zapowiedziała wybuch rewolucji w Rosji, prześladowania katolików, cierpienie Ojca Świętego. Prośba o codzienną modlitwę różańcową była szczególna, ponieważ w rządzonej przez masonów Portugalii posiadanie różańca groziło więzieniem. Prześladowanie Kościoła było totalne. Wgnano z kraju portugalskich biskupów, podpalano kościoły, wrzucano do nich bomby podczas nabożeństw, profanowano je i rabowano. Prześladowano księży i zastraszano wiernych. W takiej atmosferze

Matka Boża apelowała o pokutę i nawrócenie.

Na temat Fatimy napisano wiele książek, artykułów, listów pasterskich, księży głoszą kazania. Czytelnicy „Kuriera Tuchowskiego” są zaznajomieni z tematem. Więc tu tylko kilka słów na temat trzeciej tajemnicy mówiącej o cierpieniach papieża. W książce „Wspomnienia Siostry Łucji z Fatimy” str. 221 czytamy: *I zobaczyliśmy w nieogarnionym świetle, którym jest Bóg... Biskupa odzianego w Biel – mieliśmy przeczucie, że to jest Ojciec Święty, oraz wielu innych biskupów, kapłanów, zakonników i zakonnic wchodzących na stromą górę, na której szczytce znajdował się wielki krzyż zbity z nieociosanych belek jak gdyby z drzewa korkowego pokrytego korą.*

Ojciec Święty zanim tam dotarł, przeszedł przez wielkie miasto w połowie zrujnowane, drżący, chwiejnym krokiem, udręczony bólem i cierpieniem, szedł modląc się za zmarłych ludzi, których ciała napotykał na swej drodze. Doszedłszy do szczytu góry, klęcząc u stóp wielkiego krzyża, został zabity przez grupę żołnierzy, którzy kilka razy ugodzili go pociskami z broni palnej i strzałami z łuku. W ten sam sposób zginęli jeden po drugim inni biskupi, kapłani, zakonnicy i zakonnice oraz wiele osób świeckich mężczyzn i kobiet różnych klas i pozycji. Pod dwoma ramionami krzyża było dwóch Aniołów, każdy trzymał w ręce konewkę z kryształu, do której zbierali krew męczenników i nią skrapiali dusze zbliżające się do Boga.

Komentarz katolicki

Miejsce akcji wizji zostaje oznaczone przez trzy symbole: stromą górę, wielkie miasto w połowie zrujnowane i wielki krzyż zrobiony z nieociosanych belek. Góra i miasto symbolizują miejsce, w którym toczy się historia ludzi, historia jako mozolne wspinanie się ku górze. Według ówczesnego kardynała Ratzingera (Benedykt XVI) miasto może być miejscem postępu, ale

także miejscem skrajnych niebezpieczeństw i zagrożeń. Krzyż na górze to cel i punkt orientacyjny historii. W krzyżu zniszczenie zostało przemienione w zbawienie. Krzyż to też znak nędzy historii i jako obietnica dla niej. *Droga papieża prowadziła wśród martwych ciał.* Czyli droga Kościoła opisana w wizji to droga krzyżowa przez czas przemocy i zniszczenia. W tej wizji wydaje się też być zawarta historia minionego stulecia, które było wiekiem męczenników, cierpień i prześladowania Kościoła (Hiszpania, Rosja, kraje demokracji ludowej). Był to też wiek wojen światowych i lokalnych, w których ludność zaszła wielkiego okrucieństwa.

Powyższą wizję odnoszą też do zamachu na Jana Pawła II – 13 maja 1981 roku. Tak to rozumiał też sam Jan Paweł II. Tego dnia Papież znalazł się bardzo blisko progmu śmierci, ocalała go Matka Boża Fatimska, której Figura znajdowała się na Placu św. Piotra w Rzymie. Pisał: „macierzyńska dłoń kierowała biegiem tej kuli i Papież... zatrzymał się na progu śmierci”. Będąc jeszcze w klinice poprosił o doręczenie mu koperty z trzecią tajemnicą fatimską, zapoznał się z nią i po wyzdrowieniu pielgrzymował do Fatimy, a kulę, która go zraniła polecił umieścić w koronie Matki Bożej. Również Siostra Łucja zapytana przez wysłannika Watykanu, czy biskup w bieli to Jan Paweł II, bez wahania odpowiedziała: *Tak. To był Jan Paweł II.*

Komentarz islamski

Objawienia fatimskie mają też swoistą interpretację muzulmanów. Ali Agca w swojej książce „Obiecali mi raj”, opisującej kulisy zamachu na Jana Pawła II, wspominając rozmowę z Ojcem Świętym w więzieniu pisze, że papież zapytał, dlaczego chcieli go zabić, skoro jest przyjacielem braci muzulmanów. Agca odpowiedział: *Chcieli zabić nie tyle z wrogości, ile, dlatego, żeby urzeczywistnić trzecią tajemnicę z Fatimy. Zdaniem muzul-*

FOT. SANKTUARIUM MB TUCHOWSKIEJ

skim, gdyż przekazała Boga katolickiego rasizmu, który tylko dba o swoją rodzinę. Nie można sobie wyobrazić, żeby Bóg, gdyby rzeczywiście chciał się objawić, nie wspomniał o złu holokaustu. Z takimi „teologami” trudno dyskutować. Reprezentują oni nurt, który wszystko chce wyrzucić do góry nogami.

Fatima 13 maja 2017 r.

Ten dzień już za nami. Muzulmanie wojny otwartej nie wypowiedzieli, ale nie wyrzekli się terroryzmu. W Fatimie ponad pół miliona wiernych z 55 krajów, przybywa papież Franciszek, by dokonać kanonizacji Hiacynty i Franciszka, jest 150 kardynałów i biskupów oraz masa kapłanów z różnych państw. Papież Franciszek mówi: *Nie mogłem tutaj nie przybyć, aby oddać cześć Maryi Pannie i Jej powierzyć Jej synów i córki. Pod Jej płaszczem nie zagubią się, z Jej ramion przyjdzie nadzieja i pokój, który potrzebują i o który błagam dla wszystkich moich braci w chrzcie i człowieczeństwie...*

Było nocne czuwanie, w którym brało udział dużo ludzi młodych, uroczyste nabożeństwa. Polska też coś wniosła do fatimskiego programu jubileuszowego za pośrednictwem Jasnej Góry. 13 maja (wieczór) pięć sanktuariów świata połączył telemost na modlitwie różańcowej. Były to sanktuaria: Fatima, bazylika Zwiastowania Pańskiego w Nazarecie, bazylika Matki Bożej Większej w Rzymie, sanktuarium Matki Bożej w Lujan – Argentyna oraz Jasna Góra.

Na Jasnej Górze ksiądz abp Stanisław Gądecki podjął refleksję, do czego nas wzywa orędzie fatimskie. Ujął je w czterech punktach: 1. Nawrócenie, 2. Różaniec, 3. Zawrzenie, 4. Pokuta. Zaznaczył, że profetyzm misji Fatimy polega na przypomnieniu Kościołowi, czym jest, czym nadal powinien być i co ma głosić dzisiejszemu światu.

Zainteresowanym problemem polecam książkę „Wspomnienia Siostry Łucji z Fatimy”.

12 maja w Opactwie Benedyktynów w Tyńcu miał miejsce finał II edycji projektu poświęconego Papieżowi – Polakowi pod hasłem „Wy jesteście przyszłością świata!” organizowanego przez Fundację Wspierania Edukacji i Kultury „Synergia” w partnerstwie z tyniecką Fundacją „Chroń Dobro”. Wzięli w nim udział laureaci czterech konkursów organizowanych w ramach tegoż projektu. Były to:

- Konkurs literacki „Jan Paweł II we wspomnieniach mieszkańców Małopolski”,
- Konkurs literacko-plastyczny na album pod hasłem „Papież tolerancji – pielgrzymki Jana Pawła II”,
- Konkurs recytatorski „Poezja Karola Wojtyły”,
- Konkurs wiedzy o życiu, twórczości i działalności Karola Wojtyły.

II edycja projektu realizowana była pod honorowym patronatem Małopolskiego Kuratora Oświaty.

Uroczystość rozpoczął modlitwą do Świętego Jana Pawła II opat tyniecki o. Szymon Hiżycki OSB. Następnie o. Zygmunt Galoch OSB przedstawił krótki rys historyczny związków Tyńca z Tuchowem. Gościem specjalnym spotkania był o. Leon Knabit OSB, który we

Finał II edycji projektu „Wy jesteście przyszłością świata!”

właściwy sobie humorystyczny sposób wspominał liczne spotkania z Karolem Wojtyłą.

W trakcie uroczystości zaprezentowali się laureaci konkursu recytatorskiego, który odbył się 24 marca w Tyńcu: Kacper Siedlik ze Szkoły Podstawowej w Skrzyszowie, Dominika Wiewióra ze Szkoły Podstawowej w Męcinie, Joanna Janus i Joanna Krzyżanowska z Zespołu Szkół w Niepołomicach. W trakcie

muzycznym przerw mieliśmy możliwość wysłuchania kwartetu dętego ze Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie prowadzonego przez pana Grzegorza Kluzka, w składzie: Anna Sikorska, Patrycja Lisiak, Paweł Hołda, Szymon Niziołek.

Bohaterami uroczystości byli laureaci konkursów, którzy odbierali dyplomy i nagrody ufundowane m.in. przez Fundację „Chroń Dobro”, Wydawnictwo Benedyk-

tynow „Tyniec”, panią Bogusławę Fulę z Księgarni „Bajka” w Tuchowie. Podziękowania za wkład pracy w przygotowanie uczniów otrzymali także nauczyciele.

W trakcie przerwy o. Zygmunt Galoch OSB oprowadził zebranych po opactwie i kościele św. Piotra i Pawła, zapoznając z historią tego magicznego miejsca.

Uczestnicy mieli także możliwość skorzystania z poczęstunku ufundo-

wanego przez panią Ewę Więcek – właścicielkę piekarni w Tuchowie oraz Dom Gości w opactwie tynieckim.

Gratulujemy laureatom konkursów oraz ich opiekunom i zapraszamy w przyszłym roku do udziału w III edycji projektu „Wy jesteście przyszłością świata!”.

W imieniu organizatorów Katarzyna Skrzyniarz Fundacja Wspierania Edukacji i Kultury „Synergia”

Uczniowie z Zespołu Szkół w Karwodrzy pomagają mieszkańcom Wspólnoty CENACOLO z Poręby Radlnej

ANNAZAUCHA
GRZEGORZ
SKRZYNIARZ

24 lutego 2017 r. w naszej szkole odbyło się spotkanie uczniów gimnazjum z dwoma przedstawicielami Wspólnoty Cenacolo z Poręby Radlnej. Byli to: Krystian i Arek. Ci młodzi ludzie opowiedzieli młodzieży o swoim życiu, jakie było i jak się zmieniło dzięki Cenacolo, jak odnaleźli własną tożsamość oraz radość i sens życia. Dali świadectwo głębokiej wiary oraz promowali takie wartości jak: rodzina, przyjaźń, miłość i praca.

Wspólnota Cenacolo jest stowarzyszeniem chrześcijańskim, które powstało, aby nieść pomoc młodzieży borykającej się z problemami, z różnymi uzależnieniami m.in. od narkotyków i alkoholu. Przychodzą oni pod dach swoich: niezadowolonych, zbuntowanych, rozczarowanych, pragnących odnaleźć własną tożsamość i sens życia. To głównie osoby zdesperowane, które zdecydowały się zerwać z nałogami. Jednak wspólnota jest otwarta na wszystkich, uzależnionych i tych, którzy chcą skorzystać z jej pomocy, pragnących lepiej zrozumieć wolę Bożą.

W Cenacolo nie ma psychologów, lekarzy czy innych pracowników. Najlepszym terapeutą okazuje się Pan Jezus, który jest obecny w każdym z domów, ponieważ Wspólnota ma pozwolenie od biskupów, aby w kaplicy mieć Najświętszy Sakrament. Drugą najważniejszą pomocą jest to, że są

sami dla siebie, ponieważ każdy, kto kiedyś przeszedł przez piekło uzależnienia dobrze wie, co czuje ten, który przychodzi po pomoc. On zna jego wątpliwości, obawy, niepewności, ale i złe przyzwyczajenia i skłonności. Dlatego wie, jak mu najlepiej pomóc, bo uzależnienia nie poznają z książek czy różnych pogadanek bądź wykładów, lecz doświadczają go w swoim życiu.

Historia Wspólnoty bierze swój początek w sercu siostry Elwiry, gdy jako czwarte z siedmioroga dzieci wychodziła z rodzinnego domu na ulicę w poszukiwaniu swojego ojca alkoholika. Sama Elwira przyznaje, że wstydiła się swojego ojca i było jej ciężko. Odpowiadając na wezwanie do powołania zakonnego, wybaczyła swojemu ojcu. Wybaczenie uleczyło rany jej serca, a tam, gdzie było zranienie, wyrosła miłość i troska o ludzi cierpiących. Ta miłość otworzyła jej oczy na młodzież ulicy, która podążała drogą wyniszczenia i zguby. Nie mogła patrzeć spokojnie na bezradnych młodych ludzi, skazanych na śmierć, odrzuconych przez wszystkich.

Siostra Elwira Petrozzi, w 1983 r. założyła w Saluzzo we Włoszech pierwszy dom dla Wspólnoty, tłumacząc, że „Cenacolo” (z włoskiego „Wieczernik”) oznacza bycie z Panem. To właśnie Bóg układa dla każdego z nas najwspanialszy scenariusz życia – podkreśla. On najlepiej wie, czego potrzebujemy. On także jest najlepszym psychologiem i najlepszym lekarzem. Siostra Elwira często powtarza, że życie w Cenacolo to taka „Chrystoterapia”.

W Polsce pierwszy dom dla Wspólnoty powstał w marcu 2001 r. w Giezkowie koło Koszalina, na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Otwarcie drugiego domu nastąpiło w czerwcu 2002 r. w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa w Krzyżowicach koło Jastrzębia Zdroju (archidiecezja katowicka).

Kolejny dom powstał dwa lata później w Porębie Radlnej z inicjatywy ks. biskupa Wiktora Skworca, wtedy biskupa ordynariusza diecezji tarnowskiej. Dom im. bł. Karoliny Kózkówny otwarto z udziałem siostry Elwiry i ojca Stefano. Uroczystość ta odbyła się w sierpniu 2004 roku, w święto Wniebowzięcia NMP.

Na początku jak w każdym nowo otwartym domu chłopcy muszą przetrwać wiele prób i wyrzeczeń. Każdy dom jest nowym początkiem, a mieszkańców uczy, aby zaufać Panu Bogu i modlitwie poprzez macierzyńskie serce Maryi. Dlatego założycielka, siostra Elwira pragnęła, aby na samym początku domy były zrujnowane i wymagające remontu, tak jak życie tych młodych ludzi. Odbudowując ruiny, jednocześnie uczą się naprawiać swoje życie.

Wychodzącym z uzależnień towarzyszy codzienna modlitwa różańcowa, adoracja, medytacja biblijna. Starają się wcielać w życie słowa Ewangelii, duży nacisk kładą na mówienie prawdy, konfrontacje, komunikowanie swojego stanu duszy, rozmowę. W domach wspólnoty nie ma chemicznych leków, telewizji, radia, prasy, wyjść na dyskoteki, gier, Internetu, papierosów, alkoholu, telefonów komórkowych, własnych pieniędzy. Nie korzystają również z pomocy finansowej państwa czy samorządu. Jest za to spotkanie z Bogiem, modlitwa, przebaczenie, praca i przyjaźń, nauka języków obcych, zajęcia sportowe, muzyka, rękodzieło artystyczne, uprawy warzyw, owoców, hodowla zwierząt. To terapia, poprzez którą Wspólnota przywraca młodym ludziom sens istnienia. Wszystko robią sami: pieką chleb, piorą, sprzątaj, wykonują prace murarskie i stolarskie, prowadzą gospodarstwo, pracują w ogrodzie, pomagają też ludziom, ale nie dostają za to pieniędzy. Młodzi mają uczyć się patrzeć na swoje wnętrze, leczycy

kompleksy, odnajdywać swoją wartość, wyrażać emocje, współpracować. Modlitwa jest w Cenacolo bardzo ważna. To nieoceniona pomoc w wychodzeniu z nałogu. „To trochę jak SMS do Pana Boga albo duchowy Red Bull” – mówią ci, którzy we wspólnocie spędzili parę lat.

Warto zaznaczyć, że Wspólnota od samego początku jest nie tylko ośrodkiem dla uzależnionych, lecz przede wszystkim „szkołą życia”, uczącą prawdziwej wolności, nadziei poprzez życie przepełnione wartościami chrześcijańskimi. Tym, czego doświadcza się we Wspólnocie, nie jest wyłącznie wyzwolenie od uzależnienia, lecz spotkanie z żywym człowiekiem i Bogiem.

Statystyki wykazują, że jest to najbardziej skuteczna metoda terapii, bo około 85% młodzieży, która skorzystała z pomocy Cenacolo, wychodzi z czynnego uzależnienia i wchodzi w normalne, dojrzałe życie.

Wszystkie osoby ze Wspólnoty żyją dzięki Opatrzności Bożej. Zarabiają na sprzedaży własnoręcznie wyrabianych dewocjonalików. Sami nic nie mają, a potrafią się dzielić z innymi.

Jedzenie i ubrania mogą pochodzić tylko z darów. Siostra Elwira jest zdania, że skoro ci młodzi ludzie zmarnowali tyle darów Bożych, niech o nie teraz proszą.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Siostry Elwiry i potrzebom Wspólnoty, po rozmowach przeprowadzonych z młodzieżą podjęliśmy decyzję o pomocy chłopcom z Cenacolo. Zorganizowaliśmy zbiórkę żywności, a także pieniędzy oraz środków czystości wśród uczniów i pracowników szkoły. Zebrane dary przekazałmy przedstawicielom Cenacolo z Poręby Radlnej. Wraz z darami złożyliśmy życzenia świąteczne dla całej Wspólnoty.

Żołnierz Chrystusa

Weteran wojenny, człowiek o wielkim sercu i życiowym doświadczeniu, uczestnik

wielu misji wojskowych odznaczony m.in. Orderem Brązowej Gwiazdy, Honorową Bronią Białą, Krzyżem

Kawalerskim... Gościem otwartego spotkania Redemptorystowskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Misji był por. Karol Cierpica.

Spotkanie odbyło się 5 maja br. w Wyższym Seminarium Duchownym

Redemptorystów w Tuchowie. Nasz gość podczas spotkania zaznaczył, jak wielką rolę w jego życiu odgrywa Wiara, Tradycja i Polska, co zawiera się w hasło: „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Przekazał nam też wiele informacji o działaniach wojennych i zakresie obowiązków żołnierzy walczących z terroryzmem poza granicami naszego kraju, akcentując, oprócz działań zbrojnych, m.in. pomoc humanitarną na rzecz miejscowej ludności oraz prowadzenie szkoleń dla żołnierzy z krajów, w których toczą się walki. „Lepiej walczyć za kraj z dala od jego granic” – tak właśnie wg naszego gościa powinniśmy rozumieć pracę tych, którzy z oddaniem i narażeniem życia walczą za niego i giną w starciu z gangami, mafią, terrorystami... Poruszającym elementem spotkania było podzielenie się przez niego wydarzeniami z ataku na amerykańską bazę w Afganistanie, w której stacjonował. Został wtedy osłonięty przez amerykańskiego żołnierza Michaela Ollisa przed ładunkiem wybuchowym podłożonym przez talibów. Amerykanin zginął, aby jego towarzysz broni z Polski mógł przeżyć.

Nasz gość mówił także o jego nowej misji podjętej po zakończeniu czynnej służby, którą jest powołana przez niego Fundacja „Dziękuję Ci za Służbę”, mająca na celu pomoc

mundurowym i ich rodzinom. Bardzo często nie doceniamy ich zasług i nie mówimy o ich niezwykłych historiach. Nie rozumiemy też dramatów, do jakich dochodzi, gdy wracają z akcji: często toczą wtedy bitwę o własne życie. Rzadko mówi się np. o tym, że same walki żołnierzy w Afganistanie pochłonęły mniej ofiar wśród nich, niż samobójstwa popełnione przez weteranów po powrocie do domu. Fundacja ma na celu moralne wspieranie mundurowych, którzy doznali fizycznych i psychicznych szkód podczas służby oraz przekazywać potrzebne środki m.in. do rehabilitacji.

Por. Karol Cierpica, tak wiele razy doceniony za swoje osiągnięcia, opowiadając o swojej niezwykłej historii życia podkreślił, że wszystko zawdzięcza opatrzności Bożej. Bóg dał mu nie tylko nowe życie, ale także nową, wielką misję. To spotkanie było dla nas niezwykle cennym doświadczeniem: wlało w nasze serca pragnienie, aby przeżyć swoje życie dobrze, dało nam też nowe spojrzenie na służbę wojskową oraz udowodniło nam, że Bóg czyni cuda w naszym życiu – On nas nigdy nie zostawia samych! Chwała Panu!

**Katarzyna Majchrowicz
RSPM**

Skreślam dziś do Ciebie kilka słów
Chociaż wiem, że nie dojdą pewnie
znów
Piszę stad do Ciebie ten ostatni raz
Zegnaj już Kochanie, na mnie czas [...]

LILIANNALIPKA

12 maja 2017 roku młodzież dwóch tuchowskich szkół – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz Publicznego Gimnazjum w tutejszym Domu Kultury zaprezentowała wzruszający i skłaniający do głębszej refleksji program słowno-muzyczny poświęcony zbrodni katyńskiej. Został on przedstawiony trzykrotnie, w godzinach przedpołudniowych dla społeczności szkolnych PG oraz CKZiU, a po południu dla mieszkańców Tuchowa i okolic.

Autorka scenariusza skupiła się przede wszystkim na korespondencji uwięzionych w trzech obozach specjalnych w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie do swoich bliskich. Przez kilka miesięcy na przełomie 1939 i 1940 r. jeńcom polskim w niewoli sowieckiej pozwolono pisać do rodzin. Wiele wysłanych wówczas pocztówek i listów przetrwało do dziś, stanowiąc przejmującą lekturę.

Jestem zdrow i cały, wkrótce wrócę. Powiedz dzieciom, że tatuś przywiezie im coś pięknego, i pisz mi tylko to, o co Cię poproszę – zanotowały we wspomnieniach Teresa Szmagier i Wiesława Kupczyk, córki por. rezerwy Jana Szmagiera.

Z kolei tak pisał do żony ze Starobielska kpt Stanisław Głowacki:

„Nim zamikli na zawsze. Pamięci ofiar zbrodni katyńskiej”.

O mnie się nie martwcie, wprawdzie straciłem wszystko, bo nawet książeczkę i Waszą fotografię, ale trudno – Was widzę wyraźnie codziennie oczyma duszy. Zdrow jestem.

Listy przepelnione są tęsknotą za bliskimi i nadzieją na szybkie spotkanie, żadna z piszących stron nie przypuszczała, że wkrótce korespondencja ustanie na zawsze. Stało się to wiosną 1940 roku.

Mimo obaw i niepokoju rodziny chciały wierzyć, że niedługo kontakt z bliskimi zostanie odnowiony lub że wrócą oni do domów. Jednak miały miesiące, a o ich losie nie było informacji. Tragiczny okazał się 13 kwietnia 1943 roku, kiedy to Niemcy ogłosili odkrycie masowych grobów w Katyniu, gdzie NKWD na wiosnę 1940 roku rozstrzelało i zakopało w dołach śmierci jeńców z Kozielska.

Rodziny polskich oficerów ze Starobielska i Ostaszki miały nadzieję, że los ich bliskich jest odmienny, i że kiedyś się odezwią. Na

oficjalne potwierdzenie ich śmierci trzeba było czekać aż do 13 kwietnia 1990 roku, wtedy to sowiecka agencja TASS wydała oświadczenie, iż mordu na Polakach z obozów w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku dokonał NKWD wiosną 1940 roku.

Młodzież obu szkół przygotowywana przez Liliannę Lipkę oraz Justynę Jaworską-Lipkę z wielkim zapałem przystąpiła do pracy

nad programem. Nastrój zadumy i refleksji podkreślały pięknie recytowane wiersze oraz muzyka, w tym wykonane przez gościnnie występującą Paulinę Kloch dwa utwory: „Ostatni list” Lecha Makowieckiego oraz „Kolęda katyńska” z repertuaru Piwnicy pod Baranami. Także prezentacja multimedialna oraz scenaria przesyłały w tamte tragiczne czasy.

Należy podkreślić zaangażowanie uczniów w całość przedstawienia. Wspólna praca zintegrowała obie strony, pokazała, że warto wspólnie podejmować tego typu działania. Ci, którzy zechcieli przyjść do Domu Kultury, poświęcić czas i obejrzeć program na pewno nie wyszli zawiedzeni. Szkoda jednak, że ciągle zbyt mało osób korzysta z tego typu zaproszeń.

Drodzy Czytelnicy!

W związku z decyzją Rady Miejskiej i Burmistrza Tuchowa w sprawie dokończenia odnowy pomnika przy ul. Daszyńskiego w Tuchowie oraz umieszczenia na płycie pomnika nazwisk i imion ofiar II wojny światowej, które pochodziły z Tuchowa oraz gminy zwracamy się do Państwa z prośbą o ewentualną weryfikację nazwisk osób z poniższej listy, które straciły życie w okresie okupacji. Jeśli posiadacie Państwo jakiegokolwiek informacje dotyczące tych osób lub innych, które nie zostały umieszczone na liście, prosimy o kontakt z sekretariatem Domu Kultury w Tuchowie: tel. 14 652 54 36, e-mail tuchowkultura@interia.pl Ewentualne informacje uzupełniające lub korygujące przyjmować będziemy do 25 czerwca 2017 r.

OFIARY OKUPACJI NIEMIECKIEJ I SOWIECKIEJ Z TUCHOWA I GMINY W LATACH 1939-1945

1. mjr Michał BARTULA	19. Franciszek GAGATEK
2. strz. Dymitr BĄK	20. kpr. Władysław GAŁUSZKA
3. Stanisław BEŁZOWSKI	21. Stanisław GIERAŁT
4. Zygmunt BEREZIUK - ps. „Czarnecki”	22. Stanisław GIERCZYŃSKI
5. Jan BILIŃSKI	23. kpr. Stanisław GŁOS - ps. „Góra”
6. Antoni BLECHARZ	24. strz. Antoni GROCHMAL
7. Marian BORATYŃSKI	25. Eugeniusz GRUSZCZYŃSKI
8. kpr. Henryk BRZOZOWSKI	26. Stanisław GRZENIA
9. Stanisław BUREK - ps. „Wyrwa”	27. Antoni GÓRKA
10. Stanisław CHMIELEWSKI	28. Andrzej GUSZKIEWICZ
11. Kazimierz CZAPLA	29. Jan GUT
12. strz. Władysław CZERW	30. Edward GWÓZDŹ
13. Michał CZOP	31. Józef GWÓZDŹ
14. Mieczysław DANECKI - (Starobielsk)	32. st. strz. Zbigniew HORYŃSKI - ps. „Wilczek”
15. kpt. Władysław DRELI-CHARZ	33. Stanisław JANCZURA
16. Stanisław DZIAĆKO	34. Zdzisław JANUSZ
17. Jan Mieczysław FIRLEJ	35. Marian JASIŃSKI
18. Stanisław FIRLEJ	36. kpr. pchor. Fryderyk JAWORSKI - ps. „Wierusz”
	37. Bartłomiej JĘKOT

38. Ignacy JODŁOŚ	77. Stanisław NIEMIEC	116. Eugeniusz Stanisław SOWIŃSKI
39. Kazimiera JUREK	78. Andrzej NOWAK	117. Józef STANISŁAWCZYK
40. por. Aleksander KAPAŁKA	79. Alojzy OLECH	118. Franciszek STAŃCZYK
41. Czesław Lucjan KAPAŁKA - ps. „Skiba”	80. Józef ONAK	119. Ludwik STAŃCZYK
42. plut. Jakub KAWA	81. Władysław ONIK	120. Bronisław STARZYK
43. Ludwik KAWA	82. Władysław OSIKA	121. szer. Jan STAWARZ
44. Stanisław KAWA	83. Bronisław PĄCZKOWSKI	122. Bronisław STERKOWICZ
45. Tadeusz KLIMEK	84. Zygmunt PĘKALA	123. pchor. Marian STYLIŃSKI ps. „Strzała”
46. Marian KLIMKIEWICZ	85. Zygmunt Kazimierz PIOTROWSKI poseł II RP - (Bykownia)	124. Jan SURMA - ps. „Boberski”
47. ks. Mieczysław KLOCZKOWSKI	86. Julia PROŃ	125. Bolesław SWOSZOWSKI
48. Maria KOTULSKA	87. Władysława PROŃ	126. Ludwik SWOSZOWSKI
49. kpt. Antoni Leon KOWALSKI - (Katyń)	88. Antoni PROROK	127. Michał SWOSZOWSKI
50. Mieczysław KOWIŃSKI	89. Stanisław PYZDEK	128. Józef SYSŁO
51. Ignacy KOZIOŁ	90. Piotr PYZIK	129. Stefan SZCZEPAN
52. Józef KOZIOŁ	91. Bronisław ROJKOWICZ	130. kpt. Jan TREMBECKI
53. Jan KRÓL	92. Zofia REMPALA	131. Jan TRZASKOT
54. Czesława KUJAWSKA	93. Stanisław ROGACKI	132. Kazimierz TURAJ
55. Michał KULIG	94. ogn. Bolesław ROGOZIŃSKI	133. Maksymilian TWARDZIAK
56. Jan KULIKOWSKI	95. Jan ROGOZIŃSKI	134. Tomasz TYLKO
57. Władysław KWIATKOWSKI	96. pchor. Bronisław ROZWA-DOWSKI - ps. „Dynamit”	135. Antonina ULATOWSKA
58. Jan KWIECIŃSKI	97. płk dypl. Jan Władysław ROZWADOWSKI - (Bykownia)	136. ppor. Antoni ULATOWSKI - ps. „Wacław”
59. por. Stanisław ŁABĘDŹ - (Twer)	98. Antoni RUDNICKI	137. kpt. rez. ks. Roman ULATOWSKI
60. Piotr ŁAŚ	99. Stefan SANECKI	138. kpt. art. Antoni WANTUCH - (Katyń)
61. por. Antoni MARNIK	100. Józef SEMCZYŻYŃ	139. Kazimierz WANTUCH
62. Raymond MARNIK	101. Bronisława SIWAK	140. Teresa WEYDLICH
63. Stanisław MATUG	102. Janina SIWAK	141. Kazimierz WEYDLICH
64. plut. Walenty MENDRALA - ps. „Baranowski”	103. plut. Józef SIWAK - ps. „Wali-góra”	142. Andrzej WĘGRZYN - ps. „Wierzbą”
65. strz. Stanisław MIKOS - ps. „Kamień”	104. Jan SIWEK	143. Jan WIĘCEK
66. Paweł MIKOSZ	105. plut. pil. Kazimierz SIWEK	144. Julia WIĘCKÓWNA
67. Jan MIKRUT	106. Józef SŁOWIK	145. Jan WITEK
68. Marian Stanisław MIŚ	107. mjr pil. Roman SMOK	146. Franciszek WOLSZCZAK
69. kpr. Antoni MLECZKO - ps. „Mokrzycki”	108. o. Kazimierz SMOROŃSKI	147. Anna WÓJCIK
70. ppłk Walerian MŁYNIEC	109. Jan SOLARZ	148. Tadeusz WRÓBLEWSKI - ps. „Werbel”
71. Stanisław MOŹDZIERZ	110. Julian SOLARZ	149. Władysław ZBYLUT
72. Józef MRUK	111. pchor. Kazimierz SOLARZ - ps. „Kosiarz”	150. Bronisław ŻYDOWSKI
73. Tadeusz NALEPKA	112. Maria SOLARZ	151. Tadeusz ŻYWIECKI
74. Maria NIESIOŁOWSKA	113. Stanisław SOLARZ	
75. Bogusław NIESIOŁOWSKI	114. Tekla SOLARZ	
76. Antoni NIEMIEC	115. Władysław SOLARZ	

Listę opracował
Tomasz Wantuch

Jubileusz 60-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Burzynie

WACŁAW ROPSKI

W dniu 21 maja br. w Burzynie odbył się jubileusz 60-lecia działalności jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Uroczystość rozpoczęła msza św. w intencji strażaków i ich rodzin w kościele pw. Miłosierdzia Bożego, którą celebrował ksiądz proboszcz Andrzej Pecka.

Podczas kazania zwrócił on uwagę na pracę, jaką wykonują strażacy na rzecz swojej miejscowości i na niebezpieczeństwa, jakie mogą się zdarzyć podczas akcji ratowniczych. Stwierdził również: „na strażaków w Burzynie proboszcz zawsze może liczyć”. We mszy uczestniczyły poczty sztandarowe z jednostek OSP gminy Tuchów oraz Sanktuaryjna Orkiestra Dęta pod dyrekcją Piotra Kucharzyka. Następnie odbył się przemarsz pocztów, strażaków oraz zaproszonych gości na plac przy Domu Kultury, gdzie odbyły się obchody 60-lecia jednostki. Przemarsz prowadziła Sanktuaryjna Orkiestra Dęta.

Na trybunie honorowej zasiadli: radny Rady Powiatu Tarnowskiego Bogdan Płachno, zastępca komendanta miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie młodszy brygadier Piotr Wójcik, członek Zarządu Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Krakowie druh Grzegorz Gotfryd, burmistrz Tuchowa Adam Drogoś, z-ca burmistrza, a jednocześnie wiceprezes Zarządu Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Tuchowie Kazimierz Kurczab, przewodniczący Rady Miejskiej w Tuchowie Ryszard Wrona oraz jego zastępca Jerzy Odronic, prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Tuchowie druh Mieczysław Kras, dyrektor Zespołu Szkół w Burzynie Anna Maria Karcińska oraz radni Rady Miejskiej w Tuchowie.

Na wstępie dowódca uroczystości naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Burzynie druh Krzysztof Gacek złożył meldunek o gotowości pododdziałów do rozpoczęcia uroczystego apelu. Meldunek przyjął i przegłądu pododdziałów przy akompaniamencie „Marsza generalskiego” dokonał członek Zarządu Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Krakowie druh Grzegorz Gotfryd. Następnie podniesiono flagę państwową i zaśpiewano hymn państwowy. Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Burzynie druh Marek Nalepka powitał wszystkich obecnych na uroczystości, przedstawił krótki rys historyczny jednostki oraz w związku z jubileuszem złożył życzenia wszelkiej pomyślności i zdrowia do dalszej pracy i działalności społecznej wszystkim druhom, druhnom i ich rodzinom.

Zasłużonym dla pożarnictwa wręczono odznaczenia związkowe. Złotym Medalem Za Zasługi dla Pożarnictwa odznaczeni zostali druhowie Sławomir Nalepka i Bogdan Olbryt. Srebrnym Medalem Za Zasługi dla Pożarnictwa odznaczony został druh Michał Jasiński. Brązowym Medalem Za Zasługi dla Pożarnictwa odznaczeni zostali druhowie Grzegorz Świegoda, Józef Serafin, Waclaw Ropski, Sebastian Hawrylak, Krzysztof Rempała, Paweł Kuraś, Łukasz Sobarnia i Krzysztof Gacek. Odznaką Wzorowy Strażak wyróżniony został druh Piotr Hawrylak. Odznaką Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza pierwszego stopnia wyróżnieni zostali:

Krystian Głaz, Kamil Szczepański, Wojciech Świegoda, Kacper Pypeć, Jakub Sobarnia i Marcin Buczek. Odznaczenia wręczyli: druh Grzegorz Gotfryd, brygadier Piotr Wójcik, druhowie Mieczysław Kras, Kazimierz Kurczab i Marek Nalepka.

Następnie głos zabierali goście honorowi, a dowódca uroczystości złożył meldunek o zakończeniu obchodów. Sanktuaryjna Orkiestra Dęta wykonała hymn strażacki „Rycerze Floriana”. Defiladą pododdziałów w rytm marsza zakończono oficjalną część jubileuszu. Gratulujemy strażakom z Burzyna i życzymy sukcesów w statutowej działalności.

Relację fotograficzną przygotował Tomasz Burza. Dziękujemy!

6 MAJA NA TUCHOWSKIM RYNKU

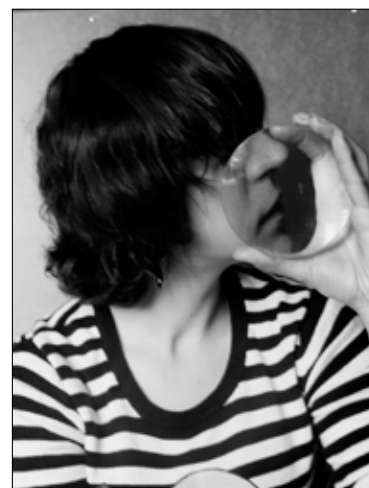
W sobotę 6 maja 2017 r. w Tuchowie odbył 3MAJ SIĘ FESTIVAL, którego częścią był pokaz ekologicznych kotłów grzewczych. Festiwal na stałe wpisał się w kalendarz imprez w Tuchowie, a jego tegoroczna edycja dotyczyła czystego powietrza.

Wybór sposobu ogrzewania domu nie należy na łatwych wyborów. Często nie wiemy jaką technologię wybrać, jaki kocioł będzie odpowiedni dla naszego domu i ile zapłacimy za jego ogrzewanie. Aby ułatwić mieszkańcom Tuchowa wybór urządzenia, na zaproszenie tuchowskiego ekodoradcy w ramach projektu LIFE do Tuchowa przyjechali producenci najbardziej znanych marek urządzeń grzewczych: Defro, Sas Busko, Viessmann, Ogniwo Biecz, Klimosz, EkoGreń, Pereko, Ecologika, Tekla Kotły, Cichewicz Kotły.

Oprócz stoisk producentów, do dyspozycji mieszkańców był ekspert Centrum Zrównoważonego Rozwoju i Poszanowania Energii WGGiOŚ AGH w Miękinii, który prezentował odnawialne źródła energii w specjalnym OZE BUSIE. Ciekawostką było również stoisko Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk, na którym prezentowano projekt pn. „From Field to Energy” w zakresie wykorzystania lokalnej biomasy do celów energetycznych. Na stoisku prezentowano uniwersalny kocioł 5 klasy oraz produkcję agro pelletu. Dużą popularnością cieszyło się także stoisko inicjatywy „Powietrze Tuchów” – grupy mieszkańców, którym zależy na czystym powietrzu w Tuchowie. Działacze prezentowali sposoby na ograniczanie smogu – przygotowali konkurs, w którym do wygrania był regulator ciągu kominowego od firmy Ecologika.pl, rozdawali materiały edukacyjne i udzielali porad wraz z tuchowskim ekodoradcą z programu LIFE.

Mieszkańcy odwiedzający stoiska pokazowe mieli okazję zapytać doradców o techniczne aspekty działania urządzeń, sposób używania i działania. Nie zabrakło fachowych porad i ciekawostek. Dla wielu rodzin to ważne informacje, ponieważ od 1 lipca bieżącego roku w związku z wejściem w życie uchwały anty-smogowej w Małopolsce mogą być instalowane tylko piece i kominki o emisji pyłu do 40 mg na metr sześcienny spalin. Ponadto obowiązywał będzie zakaz stosowania jako opału mułów i flotów węglowych oraz spalania drewna o wilgotności powyżej 20%. W zależności od rodzaju pieca uchwała daje kilka lat na wymianę urządzeń zanieczyszczających powietrze. Jednak im szybciej to zrobimy, tym bardziej przyczynimy się do poprawy zdrowia swoich rodzin i mieszkańców okolicy.

Na rynku w Tuchowie nie zabrakło również działań sprzyjających zdrowiu. Imprezę rozpoczął rekreacyjny marsz po zdrowie wokół miasta, pod hasłem „Oddech sportu”. Aktywnie uczestniczyły w nim działaczki Stowarzyszenia „Moje Siedlisko” oraz PTG „Sokół” Świat Pracy. W części medycznej

Czar Wielkanocy

pod hasłem „Tchnienie zdrowia” prócz miniszkoły rodzenia, badań stóp i wzroku, pomiarów ciśnienia i poziomu cukru wykonywano także po raz pierwszy w plenerze w Tuchowie badania spirometryczne.

W związku z podpisaniem koalicji dla czystego powietrza Centrum Zdrowia Tuchów bezpłatnie prowadzi taką diagnostykę chorób płuc dla

Praca z duchem

wszystkich zainteresowanych mieszkańców Tuchowa. Podczas imprezy badania mogli wykonywać także festiwalowi goście.

Podczas festiwalu rozstrzygnięto konkurs fotograficzny „Światłoczułość – choroba to nie wstyd”. Pierwsze miejsce zajął Krzysztof Niemiec z Tuchowa za pracę „Czar Wielkanocy”, drugie miejsce przypadło grupie pacjentów Oddziału Dzien-

nego Psychiatrii za zdjęcie „Praca z duchem”, a trzecie miejsce zajęła Paulina Bartosik z Krakowa za pracę portretową. Laureaci otrzymali nagrody pieniężne ufundowane przez Centrum Zdrowia.

Stowarzyszenie Eko-Aura Małopolska (Powietrze Tuchów) nagrodziło uczniów – autorów najlepszych prac, zgłoszonych do konkursu plastycznego. Grupa teatralna

Przez szkło powiększające

z Ośrodka Psychoterapii w montażu muzyczno-słownym zaprezentowała na scenie fragmenty „Małego księcia”. Przeprowadzenie konkursów i prezentacji było możliwe dzięki współorganizacji imprezy przez tuchowski Dom Kultury.

Z uwagi na ulewną burzę koncert Kasi Kowalskiej został przełożony na 14 maja 2017 r. na godz. 20:00 (tuchowski amfiteatr).

ZDRÓW FESTIVAL

14 MAJA KLIMATYCZNY KONCERT KASI KOWALSKIEJ W AMFITEATRZE MIEJSKIM

Dzieci uczęszczające do Przedszkola Publicznego w Tuchowie będą oddychać czystszy powietrzem.

Taki jest wymierny skutek szóstej edycji 3MAJ SIĘ ZDRÓW FESTIVAL. Przed koncertem Kasi Kowalskiej dyrektor placówki Ewa Świdorska odebrała oczyszczaczę powietrza, ufundowane przez Centrum Zdrowia Tuchów, które zainicjowało imprezę i Burmistrza Tuchowa, pod którego patronatem festiwal został zorganizowany. Mniej wymiernym, ale bardzo konkretnym efektem imprezy była dobra zabawa publiczności, podczas akustycznego koncertu artystki.

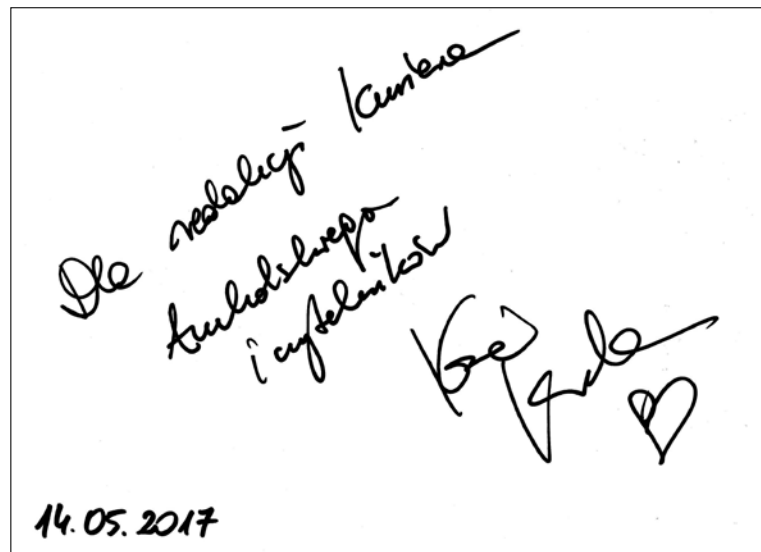
Kasia Kowalska, której gwałtowne opady deszczu nie pozwoliły wystąpić 6 maja przyjechała do Tuchowa raz jeszcze. Jak przystało na imprezę – w tym roku podporządkowaną zabiegom związanym z poprawą stanu powietrza – wystąpiła pośród drzew, otaczających tuchowski amfiteatr. Akustyczna interpretacja ulubionych hitów przypadła do gustu publiczności. Amfiteatr falował w rytm największych przebojów z ponad dwudziestoletniej obecności artystki na scenie. To także zasługa faktu, że muzycy podolali zgrabnemu przearanżowaniu materiału, a niektóre utwory w wersji akustycznej zyskały nową świeżość. Warunki plenerowe nie przeszkodziły w dobrym nagłośnieniu koncertu, dzięki czemu słuchać było wyraźnie wszystkie muzyczne akcenty wieczornego spektaklu. Pozwoliło to na tyle przekonać publiczność, że dała się zaprosić do wspólnego śpiewania, a po zakończeniu domagała się bisów. W programie nie zabrakło

tak rozpoznawalnych przebojów jak: „Prowadź mnie”, „Spowiedź”, „Antidotum” czy „To co dobre”. Artystka prowadziła dialog z publicznością, a kiedy perkusja wybijała skoczny rytm, zachęcała do tańca. Nie pozostawiła wątpliwości, że kocha scenę, muzykę i potrafi być wdzięczna za entuzjastyczne przyjęcie. Po występie Kasia Kowalska cierpliwie podpisywała płyty w Domu Kultury, gdzie pozowała także do zdjęć z fanami.

Dodajmy, że przed koncertem ze sceny przekazane zostały informacje na temat zaawansowania programu, w ramach którego można uzyskać dofinansowanie do wymiany pieca w domu na bardziej ekologiczny. Zainteresowanie programem wyraziło już w Tuchowie ponad 600 rodzin. Pomoc finansowa może wynieść nawet do 8 tys. zł. Przypomnijmy, że prócz Centrum Zdrowia Tuchów, Fundacji Zdrowym Być,

Domu Kultury i Radia RDN współorganizatorem 3MAJ SIĘ ZDRÓW FESTIVAL było też stowarzyszenie Eko Aura Małopolska (Powietrze Tuchów).

Powietrze Tuchów: rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Skutki smogu w gminie Tuchów”

Grupa „Powietrze Tuchów” przekazuje informację o wynikach konkursu plastycznego „Skutki smogu w gminie Tuchów.”

Kategoria klasy I-III:
I miejsce: Jan Szeląg kl. II D, Szkoła Podstawowa w Tuchowie.
II miejsce ex aequo: Alicja Rapała kl. II D, Szkoła Podstawowa w Tuchowie oraz Mateusz Cygnar kl. III, Szkoła Podstawowa w Siedliskach.
III miejsce: Katarzyna Hadas kl. III, Szkoła Podstawowa w Siedliskach.
Wyróżnienie: Michał Piórkowski kl. III A, Szkoła Podstawowa w Siedliskach.

Kategoria klasy IV-VI:
I miejsce: Kamil Hadas kl. IV, Szkoła Podstawowa w Siedliskach.
II miejsce ex aequo: Sylwia Kwiatkowska kl. VI, Szkoła Podstawowa w Łowczowie oraz Nina Bielak kl. Vb, Szkoła Podstawowa w Tuchowie.
III miejsce: Eliza Szafrńska kl. VI, Szkoła Podstawowa w Łowczowie.
Wyróżnienie: Kos Patrycja kl. IV, Szkoła Podstawowa w Trzemesnej.

Nagrody zostały wręczone 6 maja podczas 3Maj Się Zdrów Festival. Wszystkie osoby, które złożyły prace konkursowe otrzymały upominek. Wszystkim bardzo dziękujemy za udział i gratulujemy pomysłowości.

POCIĄG RETRO W TUCHOWIE

KRZYSZTOF JASIŃSKI

W sobotę 13 maja 2017 roku, zgodnie ze specjalnym rozkładem jazdy pociągów, na tory tuchowskiej stacji kolejowej aż trzy razy wjechał pociąg retro.

W oparach buchającej pary zabytkowa lokomotywa wraz z wagonami, z prędkością 50 km/h, tym razem wyruszyła w historyczną podróż z Nowego Sącza do Tarnowa z postojem w Tuchowie. Z Tarnowa wykonała specjalny przejazd do Tuchowa i powróciła do Tarnowa. Z Tarnowa powróciła z postojem w Tuchowie do Nowego Sącza. To był wyjątkowy dzień w stacji Tuchów, aż trzy razy mogliśmy zobaczyć z bliska pociąg retro i nim się przejechać. Organizatorem przejazdu było Stowarzyszenie Miłośników Kolei z Nowego Sącza, które realizowało III edycję projektu pt. „Małopolskie Szlaki Turystyki Kolejowej” we współpracy z Województwem Małopolskim. Celem projektu jest promocja turystyki i lokalnych atrakcji na terenie naszego województwa. Był to pierwszy przejazd malowniczą trasą wzdłuż rzeki Białej z Nowego Sącza przez Grybów, Stróżę, Bobową, Bogoniowice Ciężkowie, Gromnik, Tuchów do Tarnowa. Ze stacji Tarnów pociąg retro wykonał specjalny kurs na trasie: Tarnów – Łowczówek Pleśna – Tuchów – Łowczówek Pleśna – Tarnów. Następnie powrócił z postojem w Tuchowie do Nowego Sącza.

Pociąg retro prowadzony był lokomotywą parową Ty42-107 z 1946 roku w składzie historycznych wagonów z lat 1920-1935 typu Gmhx, Bi, C z kolekcji Skansenu Taboru Kolejowego w Chabówce.

Tegoroczną, jak i wcześniejsze edycje projektu „Małopolskie Szlaki Turystyki Kolejowej” zorganizowało Nowosądeckie Stowarzyszenie Miłośników Kolei, które otrzymało na ten cel dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w ramach konkursu „Małopolska Gościńna”.

W związku z wizytą specjalnego pociągu retro na tuchowskiej stacji nie brakło również atrakcji. Przypomnijmy, że był to już czwarty przyjazd pociągu retro do Tuchowa. Pierwsza wizyta miała miejsce w 2006 roku.

Burmistrz Tuchowa, Adam Drogoś powitał przybyłego pociągiem retro do Tuchowa, wicemarszałka Stanisława Sorę oraz mieszkańców i wszystkich gości. Podkreślił historyczność i sentymentalną nutkę tego wydarzenia. W czasie postoju uczestnicy wydarzenia mieli niepowtarzalną okazję, aby obejrzeć skład retro z zewnątrz oraz wsiąść do pociągu nie byle jakiego i zwiedzić jego zabytkowe wnętrze. Dużym zainteresowaniem cieszył się parowóz, aby wejść do kabiny maszynisty trzeba było stać w kolejce. W stacji Tuchów oraz na trasie przejazdu wydarzenie to uświetnili: burmistrz Tuchowa z małżonką, członkowie Stowarzyszenia „Aktywni Lubaszowianie” oraz uczniowie Zespołu Szkół w Tuchowie, którzy zaprezentowali się w strojach z początku XX wieku. Wzięła w nim również udział grupa rekonstrukcyjna oraz zagrał zespół Leliwa Jazz Band. Już tradycyjnie wydarzenie to uświetniła Sanktuarijanka Orkiestra Dęta na czele z kapelmistrzem Piotrem Kucharzykiem. Była też możliwość skosztowania gorącego bigosu, który zapewnił organizator przejazdu pociągu retro. Każdy otrzymał pamiątkową pocztówkę z widokiem Tuchowa oraz inne materiały promocyjne, które

rozdawane były przez członków Młodzieżowej Rady Gminy. Swoją bardzo ważną rolę przy pociągu retro odegrali strażacy z OSP Tuchów i OSP Piotrkowice, którzy dwukrotnie uzupełniali wodę w parowozie, dzięki czemu mógł on ruszyć w dalszą drogę. Pociąg retro wjeżdżając aż trzykrotnie do Tuchowa, za każdym razem witał mieszkańców sygnałem

dźwiękowym, który tak dobrze pamiętają nasi rodzice i dziadkowie.

W ubiegłym roku organizatorzy obiecali przejazd pociągiem retro doliną rzeki Białej z postojem w Tuchowie i swój plan zrealizowali. Również w czasie tego pobytu w Tuchowie zapewnili, że w przyszłym roku pociąg retro znów do nas zawita.

Kartki z kalendarza - maj

Trzy limeryki z homonimem w roli głównej

Pasja bacy

Znany bacia, góral z Nowego Targu,
bardzo sławnym zostać pragnął.
Rzeźbił drewniane figurki,
dla żony i dla córki.
dutki liczył z... nowego targu.

Spacer

Zmanierowana pani z Kołobrzegu
brała wciąż kąpiele w śniegu.
i wzdłuż morza
pani hoża
spaceruje koło brzegu.

Urzędnik

Pewien urzędnik z miasteczka Tuchowa
Tajemnice własne tu chowa.
Wyszły na jaw nieczne czyny,
wszak on lubił te dziewczyny.
500+ niestety – zaczyna brakować.

Janina Halagarda, 19.04.2016 r.

Jubileusz Tereni i Józia

Wujeczek Józio z cioteczką Dżili
50 latek wspólnie przeżyli.
Na Jubileusz, na Złote Gody
sąsiadów proszą swych do „Gospody”.

A tam w „Gospodzie” ruch i zabawa.
Każdy wspomina – cudowna sprawa,
kiedy przed laty Józio i Dżili
przepiękną parę młodą tworzyli.

To były czasy, to było życie!
Cudne podróże, świata odkrycie.
Łezka się kręci na te wspomnienia,
wzrusza się Józio, wzrusza Terenia.

Czas biegnie szybko, nie wiedzieć kiedy
przeszła już młodość i przeszły biedy,
zdrowie, choroby, praca i plany,
wiosny i lata w związku udanym.

Wujeczek Józio z cioteczką Dżili
nie zmarnowali ni jednej chwili.
Chociaż w Edenie nadal mieszkają,
piękną Zabłędę wciąż odwiedzają.

Wujeczek puntem przyjeżdża z rana
z cioteczką Dżili, to nasza dama.
Tu plewią grządki i robią grille,
tu gości proszą, choćby na chwilę.

Życzymy z serca Wam dziś kochani
zdrowia, miłości, abyście z nami
przetrwali w szczęściu kolejne lata
i uśmiech niesli do końca świata!

Janina Halagarda, 25.04.2017 r.

„Przyszłość zaczyna się dzisiaj, nie jutro” /Jan Paweł II/

Jestem świadomy, że temat, którego dotknę w niniejszym tekście to tylko małe fragmenty z całego potencjału kulturowego Tuchowa, a przedstawiona działalność i zasługi wymienionych postaci, instytucji i organizacji jest niepełna i wyrwykowa. Moim zamiarem jest zobrazowanie wartości kultury w życiu społecznym naszego miasta. Proszę zatem o wyrozumiałość i przychylne przyjęcie tego tekstu.

Troska o kulturę, pielęgnowanie i przekazywanie nowemu pokoleniu tradycji i dorobku pokoleń oraz rozwój kultury jest budowaniem i jednoczeniem fundamentu zdrowego społeczeństwa, budowaniem tożsamości narodowej Ojczyzny – matki ziemskiej, której jesteśmy dziećmi. Ta matka ma na imię Polska.

Bardzo wiele osób, instytucji i stowarzyszeń jest zaangażowanych w lokalną kulturę, wychowanie i rozwój talentów młodego pokolenia, promocję miasta i gminy oraz ukazywanie tego dobra i piękna, które w Tuchowie i okolicy powstaje. Ta kultura kształtuje dobro wspólne naszej społeczności. Burmistrz Tuchowa oraz radni Rady Miejskiej co roku w budżecie gminy przeznaczają – oprócz środków finansowych na inwestycje rozwojowe gminy i działalność Urzędu Gminy – także środki finansowe na kulturę: działalność Domu Kultury, Biblioteki Publicznej, szkół i stowarzyszeń.

W tym roku Rada Miejska, na wniosek burmistrza Adama Drogosia, przekazała dodatkowe środki finansowe na zakup fortepianu dla Szkoły Muzycznej I stopnia w Tuchowie. Szkoła muzyczna powstała dzięki inicjatywie dr. Jana M. Gładysza – obecnie dyrektora szkoły oraz staraniem byłego burmistrza Mariusza Rysia, a radni Rady Miejskiej podjęli w tej sprawie stosowną uchwałę. Obecnie kształcą się w niej 148 uczniów, w tym 17 dyplomantów. Dyrektor szkoły, przy dużym zaangażowaniu nauczyciela Rafała Pawłaka i pracownika urzędu Jarosława Mirka, skierował do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosek na zakup instrumentów muzycznych. O pozytywne rozpatrzenie wniosku tuchowskiej szkoły zabiegał w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego poseł na Sejm RP dr Michał Wojtkiewicz, który podkreśla, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera dobre projekty, służące edukacji artystycznej i rozwojowi kultury zwłaszcza tam, gdzie widoczne są efekty. Dla mnie też zawsze była i jest ważna działalność kulturalna w mieście i gminie. Nauka muzyki to priorytet i należy dbać o dobre warunki kształcenia muzycznego dzieci i młodzieży. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie i przyznano kwotę w wysokości 85 000 zł. Dzięki tym środkom zostanie wyposażona klasa perkusji w merimbó, kotły i inne instrumenty perkusyjne. Poseł Michał Wojtkiewicz wspiera także stowarzyszenia i wydarzenia kulturalne, jest inicjatorem odnowy pomnika ofiar II wojny światowej przy ulicy Daszyńskiego, jest autorem publikacji o tematyce patriotycznej i społecznej, był inicjatorem powiatowych obchodów Święta Niepodległości w Łowczówku oraz założycielem Towarzystwa Miłośników Tuchowa. W tym miejscu należy podziękować posłowi

Michałowi Wojtkiewiczowi za wspieranie kultury w mieście i gminie.

Kultura jest rozwijana i promowana dzięki działalności stowarzyszeń, fundacji i organizacji kulturalnych. Towarzystwo Miłośników Tuchowa i Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół – Świat Pracy” odsłaniają i upamiętniają osoby pochodzące z Tuchowa i okolic oraz ważne miejsca pamięci. Stowarzyszenie Rozwoju Jodłówki Tuchowskiej i Jej Mieszkańców, Stowarzyszenie „Aktywni Lubaszowianie”, Stowarzyszenie Społeczności Lokalnej „Moje Siedlisko” z Siedlisk oraz Stowarzyszenie Nasza Dąbrówka Tuchowska promują rozwój swoich miejscowości i aktywizują mieszkańców. Stowarzyszenie „Edukacja Drogą do Sukcesu” z siedzibą w Piotrkowicach działa na rzecz edukacji i wszechstronnego rozwoju młodego pokolenia i integracji międzypokoleniowej w Piotrkowicach, Miesznej Opackiej, Lubaszowej i Łowczowie. Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” w Tuchowie integruje osoby niepełnosprawne ze środowiskiem, zaspokaja normalne i specjalne potrzeby w zakresie rehabilitacji, organizuje wolontariat i wspiera ich rodziny. Fundacja Dzieło Miłosierdzia im. św. ks. Zygmunta Gorazdowskiego integruje mieszkańców Domu Pogodnej Jesieni i okoliczną społeczność, działa przeciw wykluczeniom osób niepełnosprawnych i ubogich, organizuje wolontariat. Jak co roku przygotowuje „Piknik Wielopokoleniowy”. Tutaj też należy się pochylić i podziękować tym wszystkim mieszkańcom miasta i gminy, którzy tworzyli i tworzą kulturę, byli i są jej animatorami.

Trzeba wspomnieć i oddać hołd osobom już nieżyjącym, którzy dzięki swojej pracy na trwałe zapisali się w naszej pamięci i pamięci miasta. A są to: Stanisław Czachor – organista; Stanisław Derus – autor wielu książek; o. Henryk Pagiewski – wykładowca w seminarium duchownym, poeta, autor wielu książek, wniósł duży wkład w posoborową odnowę katechetyczno-homiletyczną w Polsce, autor tekstu hymnu tuchowskiego; Bronisław Kapałka – malarz; Stanisława Węgrzyn – nauczycielka, Harcmistrz Polski, działaczka społeczności wiejskiej; ks. prałat Franciszek Kukla – dziekan dekanatu tuchowskiego w latach 1966-1985, proboszcz parafii św. Jakuba w latach 1967-1995, wychowawca wielu pokoleń, niestrudzony duszpasterz zaangażowany w działalność kulturalno-społeczną; Tadeusz Radwan – pasjonat kultury, całe życie poświęcił zbieraniu eksponatów i pamiątek z naszego regionu, obecnie dzięki życzliwości rodziny eksponaty i pamiątki można oglądać w Muzeum Miejskim w Tuchowie; Zbigniew Wrona – długoletni lekarz niosący pomoc medyczną mieszkańcom; Eugeniusz Pyciński – nauczyciel-społecznik, wychowawca wielu pokoleń; Kazimierz Wrona – dyrygent Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej; Józef Rogal – nauczyciel, członek Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej; Barbara Goliszewska – nauczycielka muzyki; siostra Alfreda Bronisława Data ze Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Dębickich – całe swoje życie poświęciła osobom biednym, chorym, opuszczonym, samotnym, angażowała się w wiele akcji charytatywnych; Agnieszka Kowalik – założycielka Społecznego Ogniska Muzycznego i wieloletnia jego dyrektorka; Kazimierz Karwat – nauczyciel, poeta, malarz i rzeźbiarz. Franciszek Szląg – pedagog, dyrektor Szkoły Podstawowej w Tuchowie, inspektor oświaty, działacz społeczno-kulturalny.

Słowa wdzięczności trzeba przesłać osobom, które angażowały się oraz obecnie angażują się i wiele czasu poświęcają kulturze naszego miasta i gminy, są to: dr Andrzej Mężyk – inicjator budowy pomnika bohaterstwa tuchowskich harcerzy – żołnierzy Armii Krajowej. Autor wielu książek historycznych, dzięki którym przybliżył nam piękne karty historii naszego miasta, ukazując szlachetną i patriotyczną postawę naszych rodaków, którzy walczyli o wolną Ojczyznę, często przeplacając życiem, a dzisiaj są zapomniani. Ewa Stanisławczyk – z zawodu lekarz stomatolog, organizatorka Tuchowskiej Majówki dla Matki, wspiera uroczystości i imprezy, a zespół Pokolenia, którego jest założycielką uświetnia większość uroczystości w Tuchowie i poza nim. Grzegorz Stanisławczyk – prawnik z wykształcenia, autor statutu i założyciel Klubu Inteligencji Katolickiej, współzałożyciel Towarzystwa Miłośników Tuchowa i redaktor naczelny „Tuchowskich Wieści”, współorganizator uroczystości i imprez kulturalnych w Tuchowie. Jan Piotrowski – lekarz z poświęceniem zaangażowany w pracę dla dobra mieszkańców miasta i gminy, udzielając niejednokrotnie bezinteresownej pomocy. Maria Wójcik – lekarz, działaczka społeczna – radna rad: miejskiej, powiatowej i wojewódzkiej, wielką życzliwością wspiera potrzebujących pomocy. Krystyna Płońska – lekarz, działaczka patriotyczno-społeczna. Mieczysław Wewiórski – lekarz stomatolog zaangażowany w życie patriotyczno-społeczne Tuchowa. Józef Koziół – pierwszy redaktor naczelny „Tuchowskich Wieści”, współtwórca i działacz Towarzystwa Miłośników Tuchowa, autor książek, felietonów i artykułów prasowych poprzez które odsłania nam dawny i dzisiejszy Tuchów i relacje międzyludzkie w naszym społeczeństwie, a dzięki wieloletniej pracy w Szkole Zawodowej i Technikum w Tuchowie wychował pokolenia mieszkańców Tuchowa i okolic. O. Kazimierz Plebanek – proboszcz i kustosz sanktuarium Matki Boskiej Tuchowskiej w latach 1974-1983, poprzez książki, artykuły i felietony, które napisał przybliżył nam życie religijne Tuchowa oraz historię i współczesność świętego miejsca – bazyliki mniejszej w Tuchowie z cudownym obrazem Matki Bożej Tuchowskiej. Mottem przewodnim twórczości o. Kazimierza Plebana jest przesłanie: *Gdy oddamy się pod matczyną opiekę Matki Bożej nigdy się nie zawiedzimy, a Matka Boża bezpiecznie przeprowadzi nas przez życie*. O. Stanisław Gruszka – inspirator i autor wielu przedsięwzięć kulturalnych, w tym zbioru zabytków kultury materialnej i duchowej naszego regionu, redaktor „Tuchowskich Wieści”, autor książki „Siedliska Tuchowskie między dawnymi i młodymi latami”. Ks. Antoni Myjak – proboszcz parafii św. Jakuba Apostoła w Tuchowie w latach 1995-2000, odrestaurował i przywrócił blask kościołowi św. Jakuba, inspirował do aktywności mieszkańców parafii i miasta, sympatyk rozwoju kulturalnego i działań promocyjnych. Ks. prałat Stanisław Augustyn – pełnił funkcję proboszcza w Siedliskach przez 42 lata, budowniczy kościoła, aktywny działacz społeczny, wychowawca dzieci i młodzieży nie tylko w duchu religijnym, ale także patriotycznym, autor publikacji m.in. „W blasku jubileuszy”. Tadeusz Goliszewski – długoletni nauczyciel i dyrektor Gimnazjum w Tuchowie, autor muzyki do hymnu tuchow-

skiego i wielu tekstów piosenek, do dziś kształcący artystycznie dzieci i młodzież, inicjator wielu wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Dr Jan M. Gładysz – wspomniany już inicjator utworzenia Szkoły Muzycznej I stopnia w Tuchowie, jej dyrektor, organista w bazylice mniejszej w Tuchowie, dyrygent Sanktuaryjnego Chóru Mieszanego, wieloletni dyrygent Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej, wykładowca na Akademii Muzycznej w Katowicach w latach 2009-2011, nauczyciel w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Tarnowie, nauczyciel w Ognisku Muzycznym, a od 2012 r. jego dyrektor, autor tekstu i muzyki wielu pieśni religijnych oraz autor wielu artykułów w gazetach lokalnych i ogólnopolskich promujących Tuchów, organizator koncertów i recitali. Zofia Kałużna – katecheta, przez wiele lat przygotowywała uroczystości patriotyczne i religijne, angażowała młodzież i dorosłych do kultywowania ludowych tradycji. Maksymilian Kras – wieloletni nauczyciel i wychowawca młodzieży, dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych, zaangażowany w pracę społeczną, aktywny działacz wielu organizacji i stowarzyszeń społeczno-kulturalnych. Franciszek Turaj – nauczyciel i działacz społeczny, inicjator budowy szkoły w Karwodzi, długoletni członek Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej. Aleksander Kowalik – nauczyciel, autor wielu książek m.in. „Historia Kielanowic”, „Ochotnicza Straż Pożarna w Tuchowie 1883-2013”, „Służba zdrowia w Tuchowie w latach 1941-2005”. Stanisława Burza – nauczycielka, pierwsza przewodnicząca Rady Miejskiej po przemianach demokratycznych w 1989 r., redaktor „Tuchowskich Wieści”, współtwórca Towarzystwa Miłośników Tuchowa. Ewa Fleszar – autorka tablicy upamiętniającej pontyfikat papieża Jana Pawła II i tablicy poświęconej królowi Kazimierzowi Wielkiemu w 670-lecie lokacji miasta Tuchowa i autorka odnowienia pomnika pamięci ofiar II wojny światowej. Dr Roman Fleszar – autor wielu wystaw w kraju i zagranicą, jego prace prezentowane są w wielkich galeriach sztuki. Elżbieta Moździerz – autorka czterech części książki pt. „Wędrowki z Tuchówką”, współorganizatorka wielu wystaw m.in. o słynnym malarzu Ardonie. Tomasz Wantuch – autor wielu artykułów o historii Tuchowa, przewodniczący Towarzystwa Miłośników Tuchowa. Ryszard Wrona – przewodniczący Rady Miejskiej w Tuchowie, współinicjator założenia Muzeum Miejskiego w Tuchowie. Bogdan Stefan – radny Rady Miejskiej w Tuchowie, współzałożyciel i dyrygent Parafialnej Orkiestry Dętej w Siedliskach. Kazimierz Szablowski – przedsięwzięcia, były prezes Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej, wspierający finansowo działalność orkiestry. Albert Radwan – nauczyciel, pszczelarz i ornitolog, były prezes Koła Pszczelarzy w Tuchowie, autor broszury „Historia Związków Pszczelarskich Ziemi Tarnowskiej” i albumu „80 lat Koła Pszczelarzy w Tuchowie”, redaktor tygodnika „Tarnowskie Azoty” oraz autor cyklu felietonów „O ptakach, które żyją wśród nas” w „Tuchowskich Wieściach”. Władysław Sukiennik – artysta, rzeźbiarz i konserwator, to w jego pracowni odnawiane są ołtarze, tabernakula, rzeźby i powstają piękne relikwiarze. Maria Maniak – pedagog, wieloletnia dyrektor LO w Tuchowie. Stanisław Remian – wieloletni wychowawca

i nauczyciel przedmiotów artystycznych. Marek Surmacz – nauczyciel przedmiotów artystycznych, zajmuje się malarstwem i grafiką oraz renowacją, odnawianiem i oprawą obrazów. Krzysztof Jasiński – długoletni fotograf upamiętniający uroczystości i imprezy, redaktor czasopism „Nasza Wieś Zabłędza”, „Kuriera Tuchowskiego” i biuletynu „Chorągiew Maryi”. Zdzisława Krzemińska – redaktor „Chorągwi Maryi”, i „Tuchowskich Wieści”. Grażyna Gut – redaktor „Chorągwi Maryi”, autorka wierszy, od lat zaangażowana w działalność Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” w Tuchowie, niosąca pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom. Marian Gut – wieloletni nauczyciel w Szkole Zawodowej i Technikum w Tuchowie, prezes Stowarzyszenia „Nadzieja”, inicjator budowy Ośrodka Opiekuńczo-Mieszkalnego dla podopiecznych. Anna Piątek – nauczycielka, redaktor „Chorągwi Maryi”, autorka wierszy. Kamil Wszolek – dziennikarz radiowy, redaktor „Chorągwi Maryi”, autor książki pt. „Chorągiew Maryi Miesięcznik wydawany w latach 1904-1939”. Stanisław Maniak – nauczyciel przedmiotów artystycznych, organizator konkursów plastycznych i animator kultury. Stanisław Jaworski – nauczyciel, redaktor „Tuchowskich Wieści” i tygodnika „Miasto i Ludzie”. Grażyna Karaś – pracuje w Poradni Rodzinnej przy parafii NNMP w Tuchowie i poradni „Arka” w Tarnowie, współorganizatorka corocznego Sanktuaryjnego Festynu Rodzinnego, autorka wielu tekstów do biuletynu „Chorągiew Maryi”. Lubos Karwat – artysta, prowadzi Pracownię Rzemiosł Artystycznych Karwat-Mozaika, jest laureatem wielu nagród m.in. I miejsca w Międzynarodowym Konkursie Mozaiki Współczesnej Gaziantep Mozaik Yarismasi 2015 w Turcji. Piotr Kucharzyk – dyrygent Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej. Wiktor Chrzanowski – dyrektor Pogórzańskiego Stowarzyszenia Rozwoju w latach 2009-2015, fotograf, autor wielu albumów, przewodników, map i kalendarzy, laureat wielu nagród w konkursach fotograficznych. Tomasz Dudek – nauczyciel, zajmuje się malarstwem, pisanie ikon, animator kultury. Aleksandra Wojtanowska – polonistka, autorka książki „Marcin Melanisz XVII-wieczny tuchowski kapłan, pisarz, dobroczyńca”. Honorata Chajec – artystka, malarka, pracuje jako florystka-designer, jej obrazy znajdują się w kolekcjach prywatnych w kraju i zagranicą. Aneta Mudyna – artystka, fotograf, organizator plenerów i warsztatów fotograficznych. Józef Rapała – organista w parafii św. Jakuba, dyrygent Chóru Męskiego i nauczyciel w Ognisku Muzycznym. Zygmunt Bien – działacz społeczny, autor książki „Z kroniki działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Siedliskach 1955-2015”.

Można by jeszcze wiele osób wymienić, które tworzą kulturę i są jej animatorami, wszystkim należą się słowa wdzięczności i podziękowania. To dobro, które czynili i czynią wydaje dobre owoce. Bądźmy dumni, że jesteśmy mieszkańcami miasta i gminy Tuchów i swoimi talentami rozślawiamy naszą małą ojczyznę i bądźmy ambasadorami kultury.

**Radny Rady Miejskiej
w Tuchowie
Janusz Łukasik**

Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi

MARIAKRAS

W niedzielę 28 maja już po raz 21. odbyła się Tuchowska Majówka dla Matki. To niecodzienne, tradycyjne wydarzenie niesie ze sobą dużo ciepła i dobra. Porusza i otwiera serca wielu ludzi dobrej woli, którzy rzeczowo i finansowo wspierają tę akcję, tym samym niosąc pomoc i radość potrzebującym.

Pogoda dopisała, a atmosfera była iście ciepła i rodzinna. Dla wszystkich mam, w dniu ich święta, dzieci i młodzież przygotowali okolicznościowe programy artystyczne. Na scenie tuchowskiego amfiteatru wystąpiły dzieci z tuchowskich przedszkoli: Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego, Przedszkola Publicznego, Przedszkola Niepublicznego Zgromadzenia Sióstr św. Józefa oraz Przedszkola Publicznego w Dąbrówce Tuchowskiej. Mali artyści, barwnie ubrani wrzucali do łez. Zaprezentowali się także: formacja tańca współczesnego „Blue SKY” pod kierunkiem Edyty Jagody-Kucharzyk z Domu Kultury w Jodłówce Tuchowskiej, trzy grupy tańca nowoczesnego „VOICE” prowadzone przez Pawła Potęgę i grupa baletowa pod kierunkiem Natalii Pawlak z Domu Kultury w Tuchowie oraz Studio Baletu i Tańca z Tuchowa. Dla wszystkich mam pięknie zaśpiewała Aleksandra Walocha ze Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie.

Młodzież i siostry zakonne zaczęli do włączenia się w tańce lednicie, a wodzirej poprowadził zabawy. Ponadto odbyły się pokazy strażackie i przejażdżki konne. Nie zabrakło wielu innych atrakcji dla dzieci oraz zabaw i konkursów. Była również degustacja ciast domowego wypieku oraz grillowanej tuchowskiej kiełbasy.

Podczas imprezy burmistrz Tuchowa Adam Drogoś oraz redaktor naczelny „Tuchowskich Więści” Grzegorz Stanisławczyk dzieciom i młodzieży wręczyli dyplomy i nagrody za szczególne osiągnięcia edukacyjne, kulturalne i sportowe. Wśród wyróżnionych są:

- Aleksandra Godniak, Angelika Słowik, Borys Komisarz, Kamil Kłos, Karolina Starzyk, Marian Witek, Nikola Zduń, Szymon Koncewicz oraz Zespół Rytmiczny klas II i III cyklu 6-letniego ze Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie;

- Agata Janusz, Jakub Łątka, Karolina Lisiak ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tuchowie;

- Barbara Strugała, Patrycja Firlit, Michał Smutek, z Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Tuchowie;

- Karolina Wojtanowska z Publicznego Gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego w Tuchowie;

- Lena Mróz ze Szkoły Podstawowej w Łowczowie;

- Weronika Grzenia z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie;

- drużyna piłki nożnej dziewcząt z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicz-

XXI Tuchowska Majówka dla Matki

nego w Tuchowie w składzie: Beata Obnowska, Beata Smosna, Iwona Stężowska, Klaudia Stanuła, Nicoletta Lisak, Patrycja Ciemięga, Sandra Styrkowiec, Weronika Grzenia, Weronika Sobyra;

- drużyna piłki ręcznej chłopców z Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Tuchowie w składzie: Bartłomiej Krawczyk, Daniel Pasternak, Dawid Kwiek, Jakub Salwa, Kacper Łątka, Kacper Sajdak, Kamil Zduń, Maciej Pyrcz, Mateusz Roman, Szymon Wójcik;

- drużyna piłki ręcznej dziewcząt z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w składzie: Agnieszka Bałut, Aleksandra Kras, Alina Augustyniak, Angelika Banach, Anna Szkoźl, Beata Obnowska, Danuta Buzowska, Dominika Hołda, Ewa Smosna, Klaudia Stanuła, Malwina Piątek, Marzena Adamczyk, Natalia Bień, Sandra Styrkowiec, Weronika Grzenia;

- drużyna piłki koszykowej chłopców z Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Tuchowie w składzie: Daniel Pasternak, Dawid Kwiek, Dawid Pasternak, Dominik Baran, Michał Ryndak, Szymon Marek, Szymon Wójcik.

Jak co roku w altance umieszczono figurę Matki Bożej, przy której odprawiono nabożeństwo majowe pod przewodnictwem ks. Alfonsa Górskiego poboższa parafii św. Jakuba Apostoła.

Wieczorem rozlosowano nagrody konkursowe ufundowane przez sponsorów, a wśród nich są m.in.: Starostwo Powiatowe w Tarnowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pl@Ynet, Mal-Rem Zbigniew Dunaj, Sklep Meblowy „Kwazar” Ewa Sikorska, Zgromadzenie Sióstr św. Józefa w Tuchowie, Fundacja Dzieło Miłosierdzia im. św. ks. Zygmunta Gorazdowskiego, Firma Płachno z Tuchowa, Geodis – Geodezja Iłona Stanisławczyk, Szkoła Językowa School 4u (Galeria Tuchowska), Piekarnia Ewa Więcek, Dom Handlowy „Trójka”, Zakład Wędliniarski Sajdak, Proteptyka Magdalena Mirek, „Rolmięs” Baniak Kras Sklep Gromnik, Dolina Białej Osrodek Rekreacji, Inicjatywa „Powietrze Tuchów”, Dorota, Danuta i Maria, Nie Ma To Tamto Marcela Szych, „Rojar”.

Serdecznie dziękujemy wszystkim sponsorom, którzy wsparli XXI Tuchowską Majówkę dla Matki, a tym samym Stowarzyszenie „Nadzieja” w Tuchowie oraz tuchowską Caritas. Dziękujemy wszystkim, którzy tradycyjnie i charytatywnie włączyli się w tę majówkową akcję.

Jak mówi sekretarz Stowarzyszenia „Nadzieja” Grażyna Gut: *Uczestnicy tego spotkania włączyli się w pomoc bliźnim, którzy tej pomocy oczekują, gdyż ze względu na swą trudną sytuację życiową nie mogą poradzić sobie sami. Są to osoby niepełnosprawne zrzeszone w Stowarzyszeniu „Nadzieja” działającym w Tuchowie od 25 lat i osoby oczekujące pomocy dzięki funkcjonowaniu Caritas. Jest to potrzebna i godna uznania akcja charytatywna, w której wszyscy zaangażowani czynią dobro. Czym byłby świat bez gestów dobroci.*

Wiele osób straciłoby nadzieję, wiele słabych nie potrafiłoby się odnaleźć w swej sytuacji życiowej, a skutki mogłyby być niejednokrotnie tragiczne. Dlatego takie spotkania wnoszą tak wiele dobra. Trudno jest wymienić z imienia każdego darczyńcę, toteż w imieniu tych, którym udzielana jest pomoc składamy serdeczne podziękowanie na ręce Pani Ewy Stanisławczyk – pomysłodawczyni tych akcji, osoby zaangażowanej z całym

oddaniem. Podziękowanie kierujemy w stronę Towarzystwa Miłośników Tuchowa działającego dla dobra naszego miasta już 25 lat. (...) Dziękujemy osobom zaangażowanym w to miłe dobroczynne spotkanie.

Tuchowska majówka zakończyła się w rytmach piosenek odtwarzanych przez DJ-a.

Organizatorami tego wydarzenia byli: Ewa Stanisławczyk, Dom

Kultury w Tuchowie i Towarzystwo Miłośników Tuchowa, a patronat nad nim objęli: Starosta Tarnowski oraz Burmistrz Tuchowa.

Wszystkim mamom życzymy zdrowia i wszelkiej pomyślności, nie tylko w dniu ich święta, lecz przez cały rok!

Za nami...

III PIKNIK SZKOLNY Zespołu Szkół w Tuchowie

Tegoroczny Piknik Szkolny odbył się 20 maja pod hasłem „Znane i nieznanne kraje świata”. Ambitny plan działania opracowały jak – co roku – te same mózgi. Przedsięwzięcie tego rodzaju cieszy się ogromnym zainteresowaniem lokalnej społeczności. Integruje, uczy współdziałania, łączy pokolenia, zmusza do podejmowania nowych wyzwań, na które normalnie wcale nie są ochoty, uczy nowych rzeczy, pobudza do twórczej działalności, zachęca do pokonywania własnych słabości, a przede wszystkim dostarcza śmiechu, ruchu i radości. Naturalnie nie ukryje się fakt, że organizacja tak dużego projektu pochłania wiele czasu wszystkich, którzy są zaangażowani w przygotowanie imprezy.

20 maja 2017 roku już od świtu grupy porządkowe uczniów pod opieką nauczycieli i obsługi szkoły zwoziły potrzebne rzeczy do amfiteatru i na teren wokół Domu Kultury, grupa uczniów i nauczycieli z ulotkami reklamującymi piknik oraz ciasteczkami ruszyła o godz. 9.00 na happening uliczny zachęcając do udziału w III Pikniku Szkolnym. Wszyscy byli poprzebierani za ludzi różnych krajów i z różnych kontynentów. Już od samego rana grupy występujące przygotowywały się do występów, ćwiczone tańce, robiono próby, przygotowywano stoiska. Partnersko współdziałały z nami sąsiednie szkoły Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika, a także OSP Tuchów, Centrum Zdrowia i miasteczko zabaw dla dzieci, czyli dmuchane zamki, kule wodne i wiele innych atrakcji. Nauczyciele i uczniowie w myśl hasła „Znane i nieznanne kraje świata” przebrali się za ludzi z różnych krajów, co dodatkowo stanowiło ogromną atrakcję. Trzeba przyznać, że niektórych trudno było poznać. A oto krótka lista wydarzeń, bo wszystkiego nie sposób opisać. Imprezę uroczystie w stroju weneckiego Doży rozpoczął Józef Wzorek – dyrektor ZS w Tuchowie. Podczas, gdy na stoiskach, na których robiono niestworzone rzeczy, o których potem, roilo się od dzieci i młodzieży zdobywającej kupony na loterie fantową oraz atrakcje w wesołym miasteczku, na scenie odbywały się między innymi: taniec gimnazjalistek pod kierunkiem Renaty Szeląg – kankan; konkurs instrumentalny „A z jakiego kraju ta melodia?” w wykonaniu absolwentów: Anny Sikorskiej, Dominika Patyka, Mateusza Patyka i uczniów ZS: Martyny Lisiak, Wiktorii Sikorskiej, Patrycji Lisiak, Pawła Sikorskiego, Pawła Hołdy:

1. Melodia z filmu „Gang Olsena”,
2. „El condor pasa” – melodia peruwiańska,
3. E viva Espania,
4. Kazaczok – rosyjska melodia,
5. Charleston;

taniec charleston – Alicja Mendel, Karolina Gurbisz, Izabela Zajęc oraz Paulina Janiga – opiekun Renata Szeląg; pokaz piłkarski – przygotowany przez Łukasza Jurka oraz uczniów klas sportowych naszego gimnazjum; taniec „Kujawiak” uczniowie klasy 1 b SP przygotowany przez Martę Chruściel-Zoń; PROJECT Lubosza Karwata – ściana obok amfiteatru Lubosz Karwat i uczniowie naszej szkoły. Obejrzeć można było również przedstawienie „Wojna Trojańska” – przygotowane przez Katarzynę Skrzyniarz i Renatę Szeląg z uczniami klas 5 a, b, c; posłuchać piosenki: Wiktorii Baran kl. 2 d SP, Joanny Hołdy i Miłosa Podrazy klasa 2 a SP. Następnie był taniec turecki „Kasik” przygotowany przez uczniów klasy 1 A gimnazjum pod kierunkiem Justyny Jaworskiej-Lipki; wystąpił też ksiądz proboszcz i uczniowie klas 3 SP ze śpiewem; nastąpiło podsumowanie konkurencji prowadzonych przez samorząd szkoły podstawowej; odbywały się zabawy ruchowe prowadzone przez samorząd gimnazjum – belgijka, „czekolada”, „taniec kowbojski”; pokaz strażacki przygotowany przez Ochotniczą Straż Pożarną w Tuchowie; Polonez – uczniowie klas 3c/d gimnazjum opiekun Anna Górka; piosenki: Wiktorii Sikorskiej *O mnie się nie martw*, Oliwii Madejczyk *Szyby*, Martyna Stańczyk, Izabela Sołtyś, Kinga Szczepańska *Alleluja*; podsumowanie samorządu gimnazjum; uczniowie LO – piosenka i taniec; pokaz judo – Krzysztof Gut; piosenka – Kinga Schabowska *Knock, knock, knocking on heavens door* oraz piosenka *Francuska*; podsumowanie projektu „Wiem, czuję, pomagam” – realizowanego przez uczniów kl. 3 d SP – p. Anna Jurek; taniec brazylijski; występ wokalny Pauliny Kłoch i Dawida Gnacka; barwne i ciekawe tańce afrykańskie – Natalia Czachor, Kamila Banek kl. 5 b, Oliwia Lięża kl. 6 b, Iza Wajda kl. 6 b, Iza Zajęc kl. 1 a, Wiktorii Kamykowska kl. 1 a, Martyna Stańczyk kl. 1 a, Patrycja Galas kl. 2 b, Beata Bartkiewicz kl. 3 a, Iwona Hołda kl. 3 a, Julia Odronec kl. 3 a, Klaudia Łątka kl. 3 a, Julia Bryl kl. 3 a, Jakub Wajda kl. 3 a.

Piknik uroczystie zakończył dyrektor Zespołu Szkół w Tuchowie.

Cały ten ogrom pracy, trud przygotowań, radość i dobra zabawa nie mogłyby się odbyć, gdyby nie sponsorzy. Gorące podziękowania składamy osobom i firmom, które pomogły rzeczowo lub finansowo w realizacji naszego przedsięwzięcia, a są to:

- Firma Kosta p. Maciej Kędzior i Tomasz Klusek,
- Firma Rojar p. Aleksandra i Robert Osika, Emil, Jarosław Osika,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuchowie,
- Firma Karmot Ewa i Grzegorz Duda,
- Masarnia Amigos „Anita i Piotr Zgórcy”,
- Straż Pożarna w Tuchowie p. Maciej Boratyński, Łukasz Wąs, p. Daniel Łazarek,
- p. Ewa i Andrzej Więcek – Piekarnia Ewa Więcek,
- Firma Zicom,
- p. Waldemar Dusza,

- p. Renata Wojtanowicz – Apteka pod Orłem,
- p. Mirosław Wojtanowicz,
- p. Agnieszka Piotrowska,
- p. Robert Osika i Janusz Osika Firma „Osika Meble”,
- Wydawnictwo WSiP,
- p. Alicja i Mirosław Urbanik,
- p. Barbara i Grzegorz Mazurkiewicz,
- p. Bogdan Płachno,
- p. Michalina i Tadeusz Peca,
- p. Waław Sajdak – Masarnia Sajdak,
- p. Radosław Płachno,
- p. Regina Płowiecka,
- p. Piotr Lipka,
- p. Tomasz Drogoś,
- p. Michalina Jaworska,
- p. Agnieszka i Wojciech Czopkiewicz,
- p. Lubosz Karwat,
- p. Piotr Galas,
- p. Robert Mruk,
- p. Paulina Kloch,
- p. Dawid Gnacek,
- p. Grzegorz Wesołowski,
- Czyste Powietrze Tuchów,
- Nationale Nederlanden – ubezpieczenia,
- Starostwo Powiatowe w Tarnowie,
- Dom Kultury w Tuchowie.

Należy podkreślić, że wśród sponsorów znajdują się jeszcze osoby anonimowe, których tutaj nie wymienimy, ale serdecznie dziękujemy im wszystkim za wsparcie.

Podziękowania składamy też uczniom, rodzicom, nauczycielom, wychowawcom, pracownikom Zespołu Szkół w Tuchowie, dyrekcjom szkół CKZiU oraz LO w Tuchowie, dyrekcji Centrum Zdrowia Tuchów, OSP Tuchów oraz wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do organizacji naszego przedsięwzięcia.

Piknik był niezwykle udany i zintegrował lokalną społeczność. Pogoda dopisała, co było bardzo ważne. Należy podkreślić, że na stoiskach dzieci i młodzież wykonywała niezwykle ciekawe rzeczy, między innymi tworzone makiety znanych budowli świata z pudeł i pudełeczek, malowano twarze, malowano deski i deseczki tworząc przepiękne obrazy, odbywały się quizy i konkursy językowe, geograficzno-przyrodnicze, składano origami, wykonywano pióropusze, łapaczki snów, wieńce karaibskie, naczyń afrykańskie, instrumenty, biżuterię, znaczki pocztowe, kotyliony, serwetki, maski, zakładki do książek, malowano bumerangi, balony, pingwiny i kangury, rzeźbiono w jabłkach, tworzone mapy krajów z ich mieszkańcami i zwierzętami zamieszkującymi dany kontynent. Wiemy, że materiały na stoiskach zniknęły w oka mgnieniu, co znaczy, że wszystkim warsztaty i zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Na stoiskach przygotowanych przez CKZiU można było skosztować wymienionej kawy i wielu oryginalnych potraw z kuchni całego świata. Zapewne zapomnieliśmy o wielu rzeczach, o których warto było powiedzieć, ale trudno, nie wszystko można opisać słowami. Dobra zabawa i promocja naszej szkoły była celem III Pikniku Szkolnego, który udało się wspaniale, za co wszystkim gorąco dziękujemy.

organizatorzy

W sobotę 20 maja odbył się w Dąbrówce Tuchowskiej piknik pod hasłem „Ratujemy i pomagamy” w ramach projektu „Kreujemy, budujemy i umacniamy społeczeństwo obywatelskie w gminie Tuchów”.

Organizatorzy pikniku, druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej, uczyli przez zabawę bezpiecznego zachowania się nad wodą i na drodze. Wspierały ich w tym służby Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, Tarnowskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Straży Granicznej oraz zaprzyjaźnione jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z Zakrzowa i Szerzyn. Podczas pikniku dzieci z miejscowej szkoły zaprezentowały program artystyczny adresowany głównie do swoich rodziców, ze względu na zbliżający się Dzień Matki. Dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży cieszyły się pokazy i konkursy służb ratowniczych. Uczestnicy mogli poznać zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, które ćwiczyli z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu, pod okiem fachowców. Ogromną frajdę sprawiała przejażdżka samochodem policyjnym, pożarniczym i quadem służby granicznej. Na ochłodę druhowie zorganizowali kurtynę wodną, co było szczególnie atrakcją dla najmłodszych. Piknik trwał do godzin wieczornych i zakończył się seansem kina plenerowego dla dzieci i dorosłych.

W godzinach przedpołudniowych odbyła się akcja honorowego krwiodawstwa, którą miejscowa straż pożarna organizuje od kilku lat. W akcji uczestniczyło 25-ciu dawców, zebrano ponad 12 litrów krwi.

Przygotowanie tak wielkiego przedsięwzięcia wymagało od strażaków dużych nakładów pracy. Ogromny podziw budzi zaangażowanie tak wielkiej liczby młodych druhow z Dąbrówki, którzy od kilku dni pracowali nad organizacją akcji krwiodawstwa i pikniku.

Kreć ich bezpieczeństwo

Wspierali ich w tym członkowie stowarzyszenia Nasza Dąbrówka. Dzięki temu zaangażowaniu wszystko przebiegło

sprawnie, a wydarzenie okazało się sukcesem zarówno całej jednostki, jak też każdego druha z osobna.

**Koordinator projektu
Magdalena Marszałek**

FIO
Projekt dofinansowany ze środków Programu Funduszy Inicjatyw Obywatelskich

Pozytywnie zakrecone buchcickie rodziniki

27 maja w Buchcicach odbył się piknik pod hasłem „Rodzinnie i na wesoło” w ramach projektu „Pozytywnie zakrecona integracja w Buchcicach”.

Była wspaniała pogoda, mnóstwo atrakcji dla dzieci i dorosłych, wysmienita zabawa do godzin wieczornych. Olbrzymi wkład pracy w przygotowanie i przeprowadzenie pikniku włożyli nauczyciele i rodzice, a także dzieci, prezentujące bogaty program artystyczny, za co wszystkim serdecznie dziękuję. Jednym z celów pikniku była integracja rodzin, dlatego w programie znalazł się konkurs literacko-plastyczny: „Moja zakrecona rodzinika”. Regulamin konkursu wymagał napisania wiersza w humorystyczny sposób opisującego rodzinę i obudowanie go formą plastyczną, taką jak zdjęcia, rysunki, wycinanki. Na konkurs wpłynęło 12 prac. Wszystkie były bardzo ciekawe i jury miało problem z przyznaniem nagród. Ostatecznie pierwsze miejsce zdobyła rodzina Pachów, drugie rodzina Budzików oraz przyznano ex aequo cztery trzecie miejsca: rodzinom Hajduków, Wajdów, Wójcików i Steców.

Nagrodzonym gratulujemy, a trzy spośród wierszy prezentujemy na

W ramach „Kuriera Tuchowskiego”. Wszystkie prace zostaną umieszczone w wydawnictwie podsumowującym projekt.

**Koordinator projektu
Mariusz Ryś**

FIO
Projekt dofinansowany ze środków Programu Funduszy Inicjatyw Obywatelskich

Komisja konkursowa VII Konkursu Literackiego o Statuetkę Sowy Tuchówki 2017 pt. „Bajka miodem pokrzepiona” po dokonaniu oceny nadesłanych bajek, na posiedzeniu 19 kwietnia 2017 r. przyznała następujące nagrody i wyróżnienia.

Nagrody w kategorii: bajka związana z pszczelarstwem i życiem pszczół.

I miejsce – „Miodolandia”, Beata Nadgrodkiewicz, Świdnik

II miejsce – „Sztuczna pszczoła nie zatańczy”, Jolanta Reisch-Klose, Bielsko-Biała

III miejsce – „Taniec na plastrze miodu”, Magdalena Lipniak-Młyniak, Łędziny

Nagrody w kategorii: bajka związana z życiem pszczół i pszczelarstwem w Tuchowie.

I miejsce – „Tusia i różany miód”, Katarzyna Barbara Gucałło, Gorzów Wielkopolski

II miejsce – „O pszczołce, co chciała być jaskółką”, Paweł Skiba, Warszawa

III miejsce – „Fela z Tuchowa”, Joanna Kozłowska, Żychlin

III miejsce – „Tuchowianka”, Sebastian Czaplinski, Rzepiennik Strzyżewski

Przyznano następujące nagrody specjalne:

Nagroda Burmistrza Tuchowa
„O tym, jak pszczoły uratowały tuchowian”, Andrzej Jany, Chorzów Batory

Nagroda Dyrektora Domu Kultury w Tuchowie
„W poszukiwaniu pszczelego złota”, Ivan Naivny, Pieszyce

Nagroda Towarzystwa Miłośników Tuchowa
„Miód dla małej, chorej Majki, fanki Mai, pszczołki z bajki”, Dorota Frątczak, Aleksandrów Kujawski

Nagrody Koła Pszczelarzy w Tuchowie
1. „W miodowym pałacu”, Katarzyna Lewak, Gubin

VII Konkurs Literacki o Statuetkę Sowy Tuchówki 2017 – „Bajka miodem pokrzepiona”

2. „Emma i jagodowy miód”, Halina Muszyńska, Wrocław

Nagroda oo. Redemptorystów z Tuchowa

„Bajka o biednym Małomirze”, Monika Gajda, Radom

Nagrody Pogórzańskiego Stowarzyszenia Rozwoju

1. „Mały świat na Brzance”, Małgorzata Szoka-Komorowska, Michałowice

2. „Godzina próby”, Marzenna Lewandowska, Kowal

Nagroda inicjatywy Powietrze Tuchów

„O Lebiódce, pszczole-zuchu i porządkach w mieście Tuchów”, Justyna Jackowska, Rogowo

Nagroda Polsko-Niemieckiego Kręgu Przyjaciół w Tuchowie

„Nowa przyjaciółka Marysi”, Gerda Blaskewitz-Holz – z miasta partnerskiego Illingen, Niemcy

Przyznano następujące wyróżnienia:

1. „Pszczelarz Bartek i słodkie życie”, Grzegorz Żak, Sulików

2. „Tajemnice ula”, Ewa Ida Bardon-Lewandowska, Niemodlin

3. „Wspólne siły”, Agnieszka Stępek, Rzeszów

4. „Bajka z pszczelego przedszkola”, Beata Jacewska, Wilamowice

5. „Pszczółki tuchowskich spraw”, Agnieszka Kałużna, Poznań

6. „Pszczółka Julia marzy o ciepłych krajach” Ilona Górecka, Opatów

7. „Bajka o miodzie i słodczy pracy”, Stefan Aleksander Dziekoński, Warszawa

8. „O pszczelarzu z Tuchowa, co samego diabła w pole wyprowadził”, Paweł Księżyk, Marki

9. „Jak to z pszczołką było”, Ewa Hansel, Chorzów

10. „Sen, nie sen”, Andrzej Max, Jastrzębie

11. „Przyjaciółka z ula”, Zbigniew Biegaj, Skawina

12. „Pszczółka Lula”, Anna Kamińska-Socha, Poznań

13. „Tuchowskie pszczołki i rajska róża”, Joanna Maria Lebiecka, Darłowa

14. „Smak przyjaźni”, Izabela Szymczak, Nowa Iwiczna

15. „Sprawiedliwość (rządzących)”, Magdalena Skrzyńska-Straś, Byków

16. „Wszystko naraz”, Magdalena Skrzyńska-Straś, Byków

17. „Jak pszczoła roztropna oswoiła potwory”, Krystyna Drewnicka, Poznań

18. „Miodowe królestwo”, Marzena Pelczar, Malinówka

19. „Lipa”, Sylwia Gil, Rumia

20. „Dwa Dobre Serduszka” Małgorzata Januszewska, Częstochowa

21. „Muzeum Miodkowych Marzeń”, Joanna Dobranowska, Bochnia

22. „Wół i pszczoła”, Małgorzata Grzegorzek, Rybnik

23. „O pszczołce Wandzie i pysznym miodzie”, Sławomir Kotkowski, Koluszki

24. „O zdolnościach przed wzrokiem ukrytych i pszczołach, których prawie nie widać”, Agnieszka Polańczyk, Poznań

25. „Pszczółka M(i)odna”, Bożena Gwizdek, Zawiercie

26. „Bajka o pracowitej pszczołce Kasi”, Barbara Przybył, Tarnów

27. „O psotnym misiu i pracowitej pszczołce”, Izabela Wieczorek-Wróblewska, Biskupiec

28. „Inna”, Anna Szumna, Poniec

29. „Domek pachnący miodem”, Beata Bujakowska, Łódź

30. „Korona królowej pszczoł”, Martyna Kułagowska, Kielce

31. „Marzenia królowej pszczoł”, Katarzyna Prudło, Katowice

Organizatorzy VII Konkursu Literackiego o statuetkę Sowy Tuchówki 2017 serdecznie dziękują wszystkim, którzy przyjęli zaproszenie i napisali „Bajkę miodem pokrzepioną”. Gratulujemy ciekawych pomysłów. Życzymy szczęścia w następnych konkursach.

Redakcja

Podczas obchodów jubileuszu 80-lecia Koła Pszczelarzy w Tuchowie rozstrzygnięty został konkurs plastyczny pt. „PSZCZOŁA I MIOD, czyli z ula na kwiat i z powrotem”.

Celem konkursu było propagowanie wiedzy o życiu pszczół, znajomość ich środowiska, pracy, rola w przyrodzie oraz praca pszczelarzy wyrażona w formie plastycznej.

Na konkurs wpłynęło 111 prac plastycznych wykonanych różnymi technikami. Jury w składzie: Aleksander Kajmowicz, Albert Radwan i Ryszard Flądrowo po przegłębieniu i ocenie prac plastycznych postanowiło przyznać następujące nagrody:

Kategoria wiekowa: klasa 0 - III
Miejsce:

1. Jakub Stachura – kl. „0” Szkoła Podstawowa w Łowczowie

2. Arkadiusz Reczkowski – kl. II Szkoła Podstawowa w Jodłowie Tuchowskiej

3. Dariusz Michalik – kl. III Szkoła Podstawowa w Siedliskach

3. Wiktoria Kita – kl. II Szkoła Podstawowa w Siedliskach

Kategoria wiekowa: klasa IV - VI
Miejsce:

1. Oliwia Więcek – kl. V Szkoła Podstawowa w Lubaszowej

2. Wiktoria Reczkowska – kl. V Szkoła Podstawowa w Jodłowie Tuchowskiej

3. Jakub Grzybek – kl. V Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Tuchowskiej

Wyróżnienie: Weronika Arwaj – kl. V Szkoła Podstawowa w Jodłowie Tuchowskiej

Organizatorami konkursu byli: Burmistrz Tuchowa, Koło Pszczelarzy w Tuchowie, Dom Kultury w Tuchowie. **MK**

Nasze nazwisko mówi o nas wszystko

Mój dom znajduje się w Buchcicach, każdy tę małą wioską się zachwycą. Przeżyło w niej już niejedno pokolenie, a ja sama – Kocham to miejsce szalenie!

Mieszka tu moja rodzina wspaniała, troszkę zakręcona, nie całkiem doskonała. Mama, która „rozpala miłości ognisko” i tata, który jest zawsze blisko.

Każda sprzeczka to jak w morzu kropelka, bo w mojej rodzinie jedność jest wielka. Sióstr aż pięć mam, każda jest inna, lecz siła nas łączy – taka jak powinna.

Razem możemy naprawić wiele, bo moja rodzina to moi przyjaciele. Na nudę zawsze mamy sposoby: spacer, wycieczka, wyjazdy na lody.

Nikt nigdy nie czuje się samotny. Spędzony razem czas jest dla nas istotny. „Siejemy” wokoło zadowolenie, przeżyjemy to jeszcze na niejedno pokolenie.

/Rodzina Pachów/

Droga do Buchcic

Tata z Pleśnej, spod Tarnowa, za to mama jest z Miechowa. Gdy w Krakowie się poznali, w mig się w sobie zakochali. I z miłości się pobrali.

Gdyż w rodzinie drzemie siła, latem Lucja się zjawiła, a gdy przeszło lato kilka dołączyła też Emilka, którą cieszy każda chwila.

W Pleśnej dom wybudowali i z Krakowa wyjechali, żeby na wsi, tuż pod lasem, cieszyć się wspaniałym czasem i nie martwić się hałasem. Jak do Buchcic więc trafili? – zapytacie moi mili. Otóż jest w tej wiosce szkoła, która oddział ma przedszkola, co wszyscyutki dzieci woła.

Dużo ciepła i radości co dzień w tym przedszkolu gości. A to wszystko dzięki Paniom, które wielkie serca mają i o szczęście dzieci dbają.

/Rodzina Budzików/

„Hajduki”

Mieć rodzinę to świetna sprawa, ale czasem kłopotu z tym niemiara. Gdy Werka łazienkę okupuje, denerwuje się tata, a Michał pyskuje.

Mamie też czasem puszcza nerwy. Och! Ile ma w sobie wtedy werwy. Ale zawsze nam pomoże i ratuje nieraz sytuację jak może.

Jak to w każdej rodzinie bywa, czasem jest trochę złości, ale więcej ciepła i miłości. Mieć brata i siostrę to coś wspaniałego, kto nie ma, niech żałuje tego!

Mamy wspólne tradycje i obyczaje, razem zwiedzamy zamki, góry i piękne ruczaje. Jest wtedy zawsze śmieśnię i wesoło, takie tworzymy zakręcone koło.

Lecz rodzina, to nie tylko rodzeństwo i rodzice, to także wspaniała wieś – Buchcice. Super w niej szkoła i okolice, więc Kochamy ją mocniej niż stolicę!

/Rodzina Hajduków/

OGÓLNOPOLSKI ZŁOT SAMOCHODÓW Z MINIONEJ EPOKI „WEHIKUŁ CZASU”

24-25 CZERWCA 2017 ROKU

SOBOTA - 24 CZERWCA
godz. 8.00-10.00 Rejestracja uczestników na tuchowskim Rynku
godz. 10.00 Otwarcie zlotu i start załóg trasą w kierunku Bobowej

NIEDZIELA - 25 CZERWCA
godz. 13.00 Wjazd na rynek w Tuchowie, prezentacja pojazdów
godz. 14.00 Próby jazdy sprawnościowej na Strefie Aktywności Gospodarczej
godz. 16.00 Zakończenie zlotu

w godz. od 12.00 do 18.00 przy Domu Kultury:
AKTYWNA STREFA DZIECKA, A W NIEJ:
zabawy, zawody, konkursy, pokazy

ORGANIZATORZY:
Burmistrz Tuchowa
Nieformalny Klub Pasjonatów Motoryzacji, Historii i Turystyki
Dom Kultury w Tuchowie

6 maja w Tuchowie odbył się 3Maj Się Zdrow Festival.

W ramach promocji naszej szkoły – Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Tuchowie – zaprezentowaliśmy działania związane z projektem Erasmus+. Przyrządziliśmy charakterystyczne dla krajów partnerskich potrawy. Lokalnej społeczności do degustacji zaproponowaliśmy tapas z tuńczykiem prosto z Hiszpanii, pyszne tureckie ciasto – bakławę oraz typowe dla Francji sery i croissanty. Potrawy przyciągnęły wielu mieszkańców naszego miasta, którzy byli zachwyceni nowymi smakami. Można było również zobaczyć pokazy taneczne kankana oraz tureckiego tańca. Przy naszym stoisku można było obejrzeć film z pobytu w Hiszpanii oraz kronikę przygotowaną przez uczniów biorących udział w projekcie. Całemu wydarzeniu towarzyszyły dźwięki największych hitów krajów partnerskich. Mieszkańcy Tuchowa mieli okazję znaleźć odpowiedzi na nurtujące ich pytania oraz porozmawiać na temat projektu. Całość upłynęła w bardzo miłej atmosferze, której nie zdołała zepsuć nawet pogarszająca się pogoda.

**Justyna Górowska
Małgorzata Mazurkiewicz**
uczennice klasy II c LO

Echa projektu I CHANGE na 3Maj Się Zdrow Festival w Tuchowie

Gramy...

PAWEŁ STAŃCZYK

Jak wiosna bujna i bogata w rodzącą się na polu zieleni, tak niezwykle pracowite były dla Sanktuarnej Orkiestry Dętej ostatnie tygodnie.

Wiosenno-letni sezon grań tuchowski zespół rozpoczął od udziału w uroczystościach wielkanocnych. W sobotę zagrał na wieczornej rezurekcji, natomiast w dzień Zmartwychwstania Pana ubarwił sumę, po której to zgromadzonym na dziedzińcu wykonał kilka marszy.

Ważnym wydarzeniem dla orkiestry był 3 maja i VIII Ryglicka Parada Orkiestr Dętych. Po kilkuletniej przerwie znów mogła pokazać się na tej imprezie. Paradny przemarsz, jak i konkursowy koncert (wykonano następujące utwory: *Sobótka, Polskie seriale i Instant Concert*) dały w rezultacie tylko wyróżnienie, lecz członkowie SOD nie poddają się. Walczą dalej, a ich mottem stało się znane, ale i sprawdzające się powiedzenie; „Jutro będzie lepiej”. Dla uzupełnienia należy podać, iż puchar burmistrza Ryglie przypadł (zresztą po raz kolejny) muzykom z Żurowej.

Maj jest czasem, gdy dla Maryi poświęcamy nieco więcej czasu. W tym roku w sposób szczególny, gdyż właśnie 13 maja br. obchodziliśmy 100-lecie objawień Matki Bożej z Fatimy. Także i Sanktuarjna Orkiestra Dęta chciała swoją grą ubarwić maryjne uroczystości. 6 maja nie mogła jednak zagrać na dróżkach różańcowych, gdyż do głosu zabrała się aura i wielkie deszcze, które przeszły nad Tuchowem i okolicą.

Miniony miesiąc tuchowska orkiestra zapisała do jednego z najbardziej intensywnych. Oto pozostałe grania SOD w maju:

02.05. - Pogrzeb o. Alojzego Wzorka CSSR,

07.05. - Pierwsza Komunia Święta w bazylice mniejszej w Tuchowie,
13.05. - Granie na stacji kolejowej w Tuchowie (przyjazd pociągu retro),
14.05. - Jubileusz 80-lecia Koła Pszczelarzy w Tuchowie,
21.05. - Jubileusz 60-lecia OSP w Burzynie.

Przed nami czerwiec. Także i w tym okresie orkiestra będzie się często pojawiać, a o wszelkich występach informować będzie na facebookowym fanpage'u: <https://www.facebook.com/SODTuchow/>.

KATARZYNA ARMATYS-KAWALERSKA

W dniach
22-28 kwietnia
2017 roku

Katarzyna Armatys Kawalerska i Aneta Szupińska nauczycielki j. angielskiego z tuchowskiego ogólniaka przebywały w Trouville sur Mer, niewielkiej portowej miejscowości na północy Francji, na szkoleniu kadry nauczycielskiej w ramach projektu I CHANGE współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus plus Edukacja szkolna.

Głównym celem spotkania był rozwój zawodowy nauczycieli poprzez wymianę doświadczeń, głównie pracy w klasie różnorodnej kulturowo i etnicznie. W ramach realizacji tego celu nauczyciele z Polski, Turcji (Kurtulus i Filiz) i Hiszpanii (Inma i Ann-So) obserwowali zajęcia prowadzone przez nauczycieli francuskich (Marie i Pascal).

Innym, równie ważnym, punktem spotkania było poznawanie innowacyjnych metod pracy nauczyciela. Realizacja tego założenia opierała się na dyskusji nad doświadczeniami w krajach partnerskich, a punktem wyjścia do niej była prezentacja pt. *Digital ideas for teaching & learning (Elektroniczne metody nauczania i uczenia się)*, przygotowana przez K. Armatys-Kawalerską.

W ramach realizacji celu szczegółowego projektu: „Poprawa jakości i skuteczności kształcenia” Aneta Szupińska omówiła dotychczasowe postępy w pracy nad przygotowywanym poradnikiem metodycznym dla nauczycieli uczących w klasach wielokulturowych, który jest jednym z produktów finalnych projektu.

Spora część spotkania poświęcona została również planom organizacyjnym związanym ze zbliżającą się wymianą młodzieży we Francji w maju br.

Spotkanie partnerów międzynarodowych to oczywiście nie tylko praca, ale i poznawanie siebie i kultur narodowych poprzez wspólnie spędzany czas podczas zwiedzania Normandii. Sprzyjająca pogoda i widocznie dłuższy dzień na zachodzie Europy pozwoliły na zwiedzenie kilku pobliskich urokliwych miejsc, m.in. Caen (stolicy Normandii, miasta założonego w XI w. przez angielskiego króla Wilhelma Zdobywcę), Honfleur (niewielkiego miasteczka położonego przy ujściu Sekwany do kanału La Manche, uosławionego przez malarzy impresjonistów, takich jak Monet czy Boudin). Niezapomnianych wrażeń dostarczyła również Le Mont Saint Michel – Góra św. Michała, która jest skalistą wyspą pływową połączoną z kontynentalną Francją groblą o długości 1800 m wraz z zbudowanym na niej w XIII w. Opactwem Benedyktynskim. Emocjonalnie najtrudniejszą, ale i najwartościowszą była wizyta na normandzkich plażach, na których w 1944 roku lądowali alianci.

Polskim akcentem pobytu we Francji były odwiedziny Bazyliki św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Lisieux, którą to w 1997 r. odwiedził Jan Paweł II nadając świętej tytuł Doktora Kościoła Powszechnego.

Francja to również okazja do poznawania nowych smaków, i tak nauczyciele odwiedzili dwa miejsca, w których powstają sztandarowe normandzkie produkty, serowarownię w Livarot oraz Château du Breuil (producenta cydru i calvadosa). W Trouville zaś mieli okazję skosztować owoców morza na jednym z najstarszych i najmłodszych we Francji targów rybnych.

NAUCZYCIELE KOPERNIKA NA MIĘDZYNARODOWYM SZKOLENIU KADRY NAUCZYCIELSKIEJ W TROUVILLE SUR MER, FRANCJA W RAMACH PROJEKTU I CHANGE

Pobyt w Normandii wypełniony pracą i zwiedzaniem szybko dobiegł końca, podobnie jak dwa poprzednie spotkania międzynarodowe w Hiszpanii dostarczył niezapomnianych wrażeń i przeżyć. Wiele nowych

pomysłów związanych z procesem dydaktycznym zostało zaobserwowanych i omówionych. Z niecierpliwością czekamy na kolejne spotkania, wymianę doświadczeń i wzajemne ubogacanie się.

Poznajemy mniejszości etniczne naszego regionu – wykład o Romach w ramach projektu I CHANGE

W czwartek, 27 kwietnia br., w Liceum Ogólnokształcącym w Tuchowie gościł Adam Bartosz – były dyrektor Muzeum Okręgowego w Tarnowie, autor książek, takich jak „Nie bój się Cygana”, „Galicyjskim szlakiem chasydów”. Całe życie zawodowe spędził, badając obyczaje i kulturę Romów oraz przekazując ją innym.

Wykład prelegent rozpoczął od wyjaśnienia, skąd pochodzą nazwy „Romowie” i „Cyganie”.

Przedstawił historię ich wędrówki z ich ojczyzny – Indii, do Europy. Następnie opisał nam kulturę, język, a także obejrzelśmy filmiki i zdjęcia, ukazujące współczesne życie tej mniejszości.

Jesteśmy bardzo wdzięczni za ten niezwykle czas, który wpisał się w szerzej zakrojoną akcję poznania innych kultur i przełamania krzywdzących stereotypów. Ma ona związek z projektem Erasmus+, który jest realizowany w naszej szkole. Poza wykładem grupa projektowa, licząca 15 osób, uczestniczyła w zajęciach również na temat Romów, które odbyły się w Muzeum Okręgowym w Tarnowie. Uczniowie naszej szkoły obejrzel także słowacki film pt. „Cygani”, w planach do obejrzenia jest też „Papusza”.

Jako społeczność LO mamy nadzieję, że cały projekt poszerzy nasze horyzonty i ułatwi funkcjonowanie we współczesnym świecie.

**Jakub Pypeć
uczeń klasy I b LO**

Biblioteka? Oczywiście! – to hasło tegorocznego

Jak co roku w tym czasie wypada największe zagęszczenie imprez bibliotecznych, czytamy, przyjmujemy grupy szkolne i przedszkolne, odbywają się spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki, przeprowadzane są różne akcje promujące czytelnictwo i bibliotekę.

Biblioteka? Artystycznie!

KINGAKULAS

12 maja przyznano nagrody w bibliotecznym konkursie plastycznym „W krainie wyobraźni”.

Zadaniem konkursowiczów było przygotowanie pracy na jeden z wybranych tematów „Kraina na końcu tęczy”, „Mój świat”, „Gdzieś w kosmosie”, „Morska przygoda”. Ogłoszony konkurs miał za zadanie rozwinąć wyobraźnię i wrażliwość estetyczną, a także dać możliwość zaprezentowania własnej twórczości szerszemu gronu odbiorców. Nic chyba tak nie cieszy dzieci jak możliwość oglądnięcia swojej oprawionej i podpisanej pracy w galerii. Przy ocenie prac brano pod uwagę: zgodność z tematem, ogólny wyraz artystyczny, umiejętność doboru różnych technik plastycznych, estetykę wykonanej pracy, a także samodzielność jej wykonania. W dniu 05.05.2017 r. jury w składzie: Ryszard

Flądrowo, Bożena Wrona, Ewa Bućko, po obejrzeniu 79 prac konkursowych, postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

4-latki:

Wyróżnienia:
Martyna Wójcik
Łukasz Biga

5-latki:

I m. Iwona Kita
II m. Marcel Parlewicz
III m. Liliana Słowik
Wyróżnienie Kornelia Sas

6-latki:

I m. Beata Chwistek

II m. Hubert Surmacz
III m. Nikola Wojtanowska
Wyróżnienia:
Milena Biga
Zuzanna Sajdak

Klasa 0:

I m. Karolina Wójcik
II m. Izabela Hudyka
III m. Eliza Mendel
Wyróżnienie Para Gabriela

Klasa I:

I m. Aleksandra Bryg
II m. Julia Dynarowicz
III m. Wojciech Kędzior
Wyróżnienia:
Nikodem Sowizdzał
Oliwia Bodzioch

Klasa II:

II m. Aleksandra Ligęza
II m. Anna Kulas
Wyróżnienie Natalia Klimek

Klasa III:

I m. Paulina Dudek
II m. Kamil Świągoda
III m. Sabina Krawczyk
Wyróżnienia: Zuzanna Pypeć
Przemysław Jagielski

Serdecznie gratulujemy i dziękujemy wszystkim dzieciom, które podjęły konkursowe tematy. Wszystkie prace były na naprawdę wysokim poziomie artystycznym, staranne i tak kolorowe, jak tylko potrafią być dziecięce obrazy.

Zapraszamy do bibliotecznej Małej Galerii „Przedstawmy się”! Wystawa czynna będzie przez całe wakacje.

Biblioteka? Bajecznie! 13. Tuchowski Maraton Głośnego Czytania

KINGAKULAS

W tym roku głośne czytanie związane z ogólnopolską akcją „Cała polska czyta dzieciom” odbywało się w ramach Tygodnia Bibliotek „Biblioteka? Oczywiście!”. Pierwsza impreza czytelnicza odbyła się w dniu 11.05.2017 r. – w czwartkowe popołudnie. Spotkanie „Majowe głośne czytanie dla dzieci” zostało zorganizowane przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie. Uczestniczyli w nim podopieczni tuchowskich „Kubusiów”, którzy czytali bajkę „Dlaczego zwierzęta mieszkają w bloku Maćka”

Majowe Czytanie - z leśnikiem Markiem Krzemieniem

Tomka Trojanowskiego. Dodatkowo fachową wiedzą dzielił się z nami leśnik z Nadleśnictwa Gromnik – Marek Krzemień.

Natomiast na piątek zaplanowany był 13. Tuchowski Maraton Głośnego Czytania. Ta „13” częściowo okazała się pechowa, ponieważ od rana mocno padało i przyjscie przedszkolaków do biblioteki okazało się niemożliwe, jednak w porozumieniu z przedszkolami i dzięki uprzejmości czytających, impreza odbyła się, tylko że w formie objazdowej. Najpierw dla dzieciaków z Niepublicznego Integracyjnego Przedszkola w Tuchowie czytał Pszczelarz Roku 2016 – Albert Radwan. Zaprezentował on bajkę „Emma i jagodowy miód” autorstwa Haliny Muszyńskiej, która w tym roku wpłynęła na tuchowski konkurs literacki „Bajka miodem pokrzepiona” i została nagrodzona przez Koło Pszczelarzy w Tuchowie. Nie obyło się również bez degustacji miodu oraz opowieści o pracy pszczół i pszczelarza, w których Albert Radwan jest prawdziwym mistrzem.

Następnie pojechalśmy do Przedszkola Publicznego razem z policjantami z Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie sierż. szt. Katarzyną Zossel i sierż. szt. Jakubem Wojtanowskim. Milusińscy jak zaczarowani słuchali opowiadania Iwony Brylińskiej „Janek lubi się chwalić”, które wspaniale zinterpretowała głosowo sierżant. Potem z nie mniejszą uwagą dowiadywali się o tajnikach pracy policjanta – przewodnika psa służbowego. Na koniec czekała na nas jeszcze niemała niespodzianka, bowiem mogliśmy

zobaczyć pokaz tresury i posłuszeństwa owczarka niemieckiego – partnera zaproszonych policjantów. Wszyscy z uwagą śledziliśmy jak pies wykonuje polecenia, wprowadzie tylko przez okna przedszkolnej sali, ponieważ przez specyfikę szkolenia psa policyjnego nie powinien on mieć bezpośredniego kontaktu z postronnymi osobami, ale jestem pewna, że widok ten na długo zapadnie w pamięć dzieci.

Trzecie spotkanie w tym dniu przeprowadził niezawodny Grzegorz Mastalerz – pasjonat wojskowości. Po przeczytaniu zabawnej opowieści „Wstydziołki” Agnieszki Zimnowodzkiej, opowiadał on o swoim hobby. W pouczający i atrakcyjny sposób przedstawił różne ciekawostki dotyczące broni, wojska. Podkreślał jak ważne są wiedza, inteligencja, wytrwałość, opanowanie w tym zawodzie. Zaprezentował również atrapę karabinu snajperskiego, na którego temat rozpoczęła się żywa dyskusja z przedszkolakami, bowiem niektórzy z nich bardzo dużo wiedzieli o wojsku i aktualnych konfliktach zbrojnych. Na zakończenie odbyło się także mierzenie wojskowego hełmu.

Imprezie towarzyszyły oczywiście wspólne zdjęcia oraz słodki poczęstunek, a także pamiątkowe kalendarzyki akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Bardzo dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu tej imprezy: wspaniałym czytającym, ich przełożonym, przedszkolom i wszystkim dzieciom. Czytanie jest ważne, zapewnia prawdziwy kontakt i może stać się wyjściem do wielu ciekawych rozmów z naszymi dziećmi. Czytajmy dzieciom! Codziennie!

Albert Radwan czyta przedszkolakom

Policjanci przewodnicy psów służbowych

Spotkanie z Grzegorzem Mastalerzem

XIV Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek 8-15 maja 2017 r.

KINGAKULAS

Dyskusyjne Kluby Książki z Burzyna, Jodłówki Tuchowskiej i Siedlisk miały możliwość spotkania się z niezwyklej osobą. W ramach Tygodnia Bibliotek przygotowałyśmy dla nich prawdziwy rarytas, spotkanie ze znaną im doskonale z wielu zabawnych, a równocześnie mądrych i wzruszających książek – Ewą Nowak. Wydarzenie to miało miejsce 16 maja, pierwsze spotkanie odbyło się w czytelni BP w Tuchowie, a później pisarka odwiedziła Zespół Szkół w Siedliskach.

Autorka dała się poznać jako osoba o otwartym umyśle, bezpośrednia i z ogromnym poczuciem humoru.

Pierwsze spotkanie, ze względu na kameralny charakter, miało bardziej

Biblioteka? Optymistycznie!

formę dyskusji, czy też otwartego wywiadu. Ewa Nowak, odpowiadając na pytania uczestników, z prawdziwym talentem krasomówczym i kabaretowym przedstawiała anegdoty związane ze swoimi książkami, historią ich powstania, pierwowzorami postaci. Zdradzała tajniki swojego warsztatu pracy i dawała rady dotyczące pisania i w ogóle pracy twórczej. Jednak chyba najważniejszą wartością tego spotkania był jego terapeutyczny charakter. Autorka jest z wykształcenia psychologiem, pewnie dlatego jej wypowiedzi przepełnione były słowami otuchy, że nie ma znaczenia kim jesteś, jak wyglądasz, skąd pochodzisz i co przykrego spotkało cię w życiu, bo każda z tych rzeczy wzmacnia cię, daje ci doświadczenie, mądrość, a jeśli jesteś osobą twórczą może stać się dla ciebie inspiracją. Uświadamiała nam, jak ważne są emocje i kontekst każdej sytuacji,

w której uczestniczymy i przestrzegaliśmy, by zawsze przed oceną, podjąć próbę postawienia się w roli każdej ze stron.

W Siedliskach natomiast, gdzie uczestników spotkania było znacznie więcej, spotkanie miało formę pogadanki. Pisarka opowiadała o swoim szkolnym życiu, jak wyglądały jej relacje z rówieśnikami, że należała raczej do tzw. szarej masy – była przeciętna. Jednak tym, co pozwoliło jej się wybić z tego tłumu, było zauroczenie, które nieoczekiwanie poskutkowało częstymi odwiedzinami w bibliotece szkolnej i rozwinięciem zainteresowań czytelniczych, chciała bowiem czytać to samo, co czytał chłopiec, w którym się zakochała. Podkreślała, jak ważne jest wybranie sobie grona znajomych, wśród których nie tylko będziemy się dobrze czuć, ale także będziemy pozytywnie motywowani.

Na koniec obydwu spotkań były oczywiście podziękowania i pamiątkowe autografy. Jest to z pewnością jedno z tych wydarzeń, które na zawsze pozostaje w pamięci i pomaga nam optymistycznie spoglądać na naszą przyszłość.

Spotkanie zostało dofinansowane ze środków Instytutu Książki w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

Ewa Nowak – polska pisarka, pedagog terapeuta, publicystka. Urodzona w 1966 roku w Warszawie, wychowała się na warszawskim Powiślu. Pochodzi z rodziny nauczycielskiej. Ukończyła Wyższą Szkołę Pedagogiki Specjalnej (obecnie Akademia Pedagogiki Specjalnej) im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Mieszka na warszaw-

skiej Białogórze. Współpracuje z pismami „Cogito”, „Victor Gimna-

zjalista”, „Victor Junior”, „Trzynastka”, „Sens”. W 2002 roku ukazała się jej pierwsza powieść – „Wszystko, tylko nie mięta”. Obecnie na rynku dostępnych jest już ponad trzydzieści tytułów. (Biogram za: <http://www.ewanowak.com/informacje>)

W Piotrkowicach czytamy!

Kto czyta, żyje wielokrotnie, kto zaś z książkami obcować nie chce – na jeden żywot jest skazany. /Józef Czechowicz/

BEATACZUBA

Pamiętam swoją pierwszą nagrodę książkową otrzymaną w szkole.

Była to „Gałgankowa laleczka”, dostałam ją po ukończeniu I klasy. Trudno opisać moją dumę. Nagroda i to ukochana książeczka! A przecież w moim domu książek nie brakowało. Mimo, iż była to zwykła „proletańska” rodzina – mama pracowała jako sprzedawczyni w sklepie, a tato w spółdzielni szewskiej – książki kupowało się i czytało. Na każde

urodziny, imieniny, święta a często bez okazji tata kupował nam, dzieciom, książeczki z serii „Poczytaj mi mamó”. I czytał. Każdego wieczoru miał czas, aby nam poczytać. Kiedy wracam wspomnieniami do czasów dzieciństwa, mam przed oczami tą scenę. I inną, kiedy za słabszą ocenę mama na wieczór albo dwa zabierała książkę i obiecywała, że jak się poprawi ocenę, to odda. Teraz rodzice też dają szlabany, jednak najczęściej jest to zakaz korzystania z komputera lub telefonu. Obecnie młodzież ma inny stosunek do książki. Często jedynymi, jakie czytają, są lektury, a i to czasem tylko streszczenia.

Dlatego tak ważny wydaje się być dobór lektur przez nauczyciela. Nie jest to łatwe, bo natłok kolorowych okładek dezorientuje, zaś podstawa programowa często ogranicza. Jednak warto się potrudzić, bo dziecko raz zainteresowane jakąś postacią czy wydarzeniem literackim, chętniej sięga po dalsze części przygód bohatera lub inne pozycje danego autora. Niebagatelny wpływ na niedostateczne zainteresowanie literaturą na pewno ma też dość wysoka cena książek. Kiedy się ma do wyboru fajny gadżet albo nie wiadomo czy fajną książkę, wybór wydaje się oczywisty. Dlatego tak dużą rolę przy rozwijaniu czytelnictwa odgrywają biblioteki i biblioteki szkolne.

W szkole w Piotrkowicach biblioteka jest ważnym miejscem. Czynna codziennie, chętnie odwiedzana zwłaszcza przez młodszych uczniów. Pani Renata Mączko, opiekująca się biblioteką, każdego miesiąca dokupuje po kilka pozycji. Do tej pory były to głównie bajki dla najmłodszych, jednak w ostatnim czasie po literaturę młodzieżową zaczęli sięgać starsi uczniowie. Interesują ich zwłaszcza powieści detektywistyczne i obyczajowe z dużą dawką humoru. Jakież było nasze zdziwienie, kiedy uczennice poprosiły o „Godzinę pąsowej róży”, której fragment czytaliśmy na lekcji. Emilka Kulig, najzagorzalsza czytelniczka, poprosiła o pomoc przy wyborze lektury. Jej koleżanki

Julia, Klaudia i Eliza nie chciały być gorsze. Chętnie skorzystały z mojej propozycji, aby przeczytać trącące myszką pozycje Haliny Popławskiej, gdzie tajemnica, historia i współczesność przeplatają się ze sobą. Tak stare wydania mogłam im pożyczyć w świetnie zaopatrzonej Bibliotece Publicznej w Tuchowie. Okazuje się, że część młodzieży ma już dość grania w gry komputerowe i oglądania papki telewizyjnej. Chcą myśleć i przeżywać przygody choćby w wyobraźni, a książki wspaniale im w tym pomagają. Dlatego w 1 a s n i e w maju, w międzynarodowym mieście c u książki pokusiłam się o zapisanie tych kilku refleksji i m u s z e stwierdzić, że jeśli chodzi o czytelność, to w naszej piotrkowickiej szkole n a p r a w d e nastąpiła dobra zmiana.

Uczniowie już wybierają lektury do przeczytania w przyszłym roku i wraz ze mną przygotowują listę pozycji, które chcieliby mieć na półkach biblioteki. Pani dyrektor Barbara Polek na ten cel zawsze znajduje pieniądze i może dlatego czytelność u nas wzrasta? Ciekawa książka potrafi wciągnąć nie gorzej niż gra komputerowa i może się okazać, że trzeba będzie dać szlaban nie na komputer, a na książkę. Oby!

ŚWIĘTO BIBLIOTEKI I BIBLIOTEKARZA W LUBASZOWEJ

*Biblioteka to przybytek na ścieżaj otwarty, zapraszający każdego w progi.
Wejść gościu i stań się przyjacielem.*

ANNACICHY

8 maja obchodzone jest Święto Bibliotekarza i Bibliotek, w Polsce od 1985 roku.

Święto zainicjowane zostało przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Rozpoczyna ono Tydzień Bibliotek program promocji czytelnictwa i bibliotek. Ma on na celu podkreślanie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększanie prestiżu zawodu bibliotekarza i zainteresowania książką szerokich kręgów społeczeństwa. My też świętowaliśmy w naszej szkole. Do przygotowań włączył się Samorząd Uczniowski. Przybywających na salę gimnastyczną powitała piosenka „Witajcie w naszej bajce” z filmu „Akademia Pana Kleksa”. Na tablicy widniało hasło Tygodnia Bibliotek 2017 roku: „Biblioteka. Oczywiście!”, Filip Chrzanowski z klasy V przeczytał krótką informację dotyczącą Dnia Bibliotekarza i Bibliotek. Potem dziewczynki z V klasy: Justyna Witek, Wiktoria Witkowska i Zuzanna Okaz wyrecytowały wiersze skierowane do bohaterki dzisiejszego dnia – nauczyciela bibliotekarza, pani Małgorzaty Musiał. Utwory powstały specjalnie z tej okazji, ułożone przez uczniów klasy V, z pomocą i pod kierunkiem pana Jana Duszy. Bardzo trafnie opisujące działalność naszej szkolnej biblioteki i pracę pani bibliotekarz. Oto one:

PANI Z BIBLIOTEKI

*Chcesz znać „zalety” Zosi Samosi?
Zgłoś się do naszej pani Małgosi.*

*Wzrusza Cię miłość w rodzie Montekich
W te pędy biegnij do biblioteki.*

*Lubisz podróże mój mały bracie?
Cały stos książek już czeka na Cię.*

*Kiedy więc nuda zżera człowieka,
To biblioteka na Ciebie czeka.*

Tam pani nasza nad wszystkim czuwa,

Między półkami dosłownie „fruwa”.

*Ciągle imprezy nowe szykuje,
Gry biblioteczne organizuje.*

*Noc w bibliotece, wspólne czytanie
I tak co chwilę nowe wyzwanie.*

*Tu dzień poezji, tam Harry Potter
Później ciekawe spotkanie z kotem.*

*A strona szkoły, a ekologia
Nie jest wcale to demagogia,*

*Bo nasza pani i tu mam rację,
Przepiękne robi też dekoracje.*

*Niech nam żyje dzisiaj sto lat!
Bo smutny bez niej byłby ten świat*

NASZA PANI Z BIBLIOTEKI

*Nasza pani z biblioteki
czeka na nas całe wieki.
Chce zachęcić do czytania,
lecz to trudne są zadania.
Ale wciąż ma szczere chęci
do czytania nas zachęcić.
Ciągle coś organizuje
i nigdy nie rezygnuje.
Do biblioteki nas zaprasza,
nowe spotkania wciąż ogłasza.
Czy to chłopak czy dziewczyna
podróż w nieznaną zaczyna.*

KSIĄŻKA

*Po 16-tej stronie
już myślałem tylko o niej!*

*Zima na 23-iej
mróz, zawieje i zamiecie.*

*A strona 24-ta?
Rety, kartka tu wydarta!*

*Na 27-iej burza;
w otchłań przygód się zanurzam...*

*Na 30-iej już szczyt marzeń
tempo, wątek, splót wydarzeń.*

*Akcja szybko się rozwija,
miłość, zdrada – on zabija!*

A co dalej nie opowiem

niechaj każdy sam się dowie.

*Jak? To proste miły bracie,
BIBLIOTEKĘ w szkole macie!*

*Tam już czeka na was pani,
która nie zna przygód granic...*

*Ona ciągle walczy o to,
byśmy czytali z ochotą.*

*Idź więc do pani Małgosi,
o to książka Ciebie prosi!*

Były też zabawy związane z tematem imprezy. Przedszkolaki wyciągały z worka różne przedmioty i odgadywały tytuły książek kojarzących się z nimi. Potem konkurowały zespoły klasowe. Każdy dostał kartkę z pomieszanymi tytułami. Zadaniem uczniów było odczytanie prawidłowo brzmiących tytułów. Na koniec wszystkich czekała słodka niespodzianka.

Organizując imprezę chcieliśmy świętować razem z naszą panią bibliotekarką i podziękować za jej pracę. Nasza biblioteka szkolna chociaż mała bardzo prężnie działa, bo jak pisał R. Tagore *Biblioteka jest wielką przez swą gościnność, a nie przez swe rozmiary.* Pani Małgosia ma mnóstwo pomysłów, żeby zachęcić uczniów czasem dość opornych do częstych

odwiedzin w bibliotece, by korzystać z jej bogactw. Zbiory biblioteczne są systematycznie wzbogacane. Towarzyszy temu zawsze prezentacja nowości bibliotecznych na forum szkolnym. Nasza biblioteka uczestniczy w dwóch programach Ministerstwa Edukacji Narodowej: Książki naszych marzeń oraz Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa. Współpracuje również z Biblioteką Publiczną w Tuchowie. Ale na tym nie koniec. W bibliotece ciągle dzieje się coś nowego. Wystarczy spojrzeć na stronę internetową naszej szkoły, żeby się o tym przekonać. Pani Małgosia organizuje wiele imprez i akcji czytelniczych. Tylko w tym roku szkolnym były to: Światowy Dzień Poezji, na którym gościliśmy poetkę Marię Bawoń, Spotkanie z Krasnalem Hałabałą w oddziale przedszkolnym, Na kłopoty z pamięcią pan Hilary w klasie I i II. Niektóre mają charakter cykliczny i są obchodzone kolejny już raz: Narodowe Czytanie, obchody Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych, Jak nie czytam, jak czytam, Noc Bibliotek. Liczne konkursy, zabawy, gry biblioteczne przyciągają czytelników i rozbudzają ich ciekawość, zachęcają do sięgania po książkę, bo *Czytanie jest życiem drugim, a Książka to dopiero początek.* Biblioteczne gazetki przypominają

ważne wydarzenia, rocznice, jubileusze, prezentują patronów kolejnych lat. Wszystkim wydarzeniom towarzyszą piękne dekoracje, pomysłowa i bogata scenografia. Sama biblioteka też zmienia szatę, przystrajając swoje wnętrza zgodnie z porą roku i obchodzonymi świętami. Zimą pojawiły się ośnieżone domki, a na gałęzi przysiadły kraczące wrony w zimowych czapczkach. W okresie bożonarodzeniowym czytelników powitał Święty Mikołaj, a krzesło na zmarznięte nogi naciągnęło świąteczne skarpety. Wiosną biblioteka zakwitła cudownymi wiosennymi kwiatami: tulipanami, żonkilami, hiacyntami. Święta Wielkanoc zapowiedziała długoucha zajęczki i kolorowe pisanki, a kurki złotopiórki umościły się na jednej z półek. Wiosna w pełni, więc jaskółki uwiły sobie gniazdko, a zielona żabka wskoczyła na olbrzymi liść pływający wśród kwiatów nenufara. Nasza pani Małgosia artystyczna dusza oddziałuje na wszystkie nasze zmysły. Biblioteka zaś otwiera przed nami drzwi do magicznego świata, zapraszając czytelników. J. Leleweł napisał: *Biblioteka nie jest po to, by była w paki pozamykana albo do ozdoby służąca, jest po to, by była powszechnie użytkowana.* Pamiętajmy o tym nie tylko w Dniu Bibliotekarza i Biblioteki, ale każdego dnia.

Królowa jest tylko jedna!

DOMINIK

STRYCHACZ CSsR

Młodzi, która wraz z redemptorystami gromadzi się na comiesięcznych czuaniach z cyklu „Droga wewnętrzna” w sanktuarium Matki Bożej Tuchowskiej, zebrała się na kolejnym spotkaniu, które odbyło się 5 maja.

Królowa jest tylko jedna! Okoliczności związane z miesiącem majem, jak i również z setną rocznicą objawień Matki Bożej Różańcowej w Fatimie, sprawiły, że to właśnie Maryja stała się przewodniczką i tematem naszych majowych rozważań. Po uroczystej mszy św., popatrzyliśmy na Maryję, która przecież jest człowiekiem a zarazem jest też (co m. in. śpiewamy w Litani Laterańskiej) Matką Stworzyciela, a w konsekwencji także naszą

matką. Porównywaliśmy tę Matkę, do innych ziemskich królowych, zastanawiając się w czym tkwi sekret jej niezwykłości, tego, że jest Ona dla nas tak żywa, bo chociaż pamiętamy inne postacie wielkich królowych, to właśnie z Maryją rozmawiamy codziennie, to Maryja jest dla nas wzorem i to do Niej zwracamy się mówiąc: MAMUSIU.

Zauważyliśmy, że sekret Matki Boga tkwi m. in. w jej pokorze i skromności. Otwartość na działanie Ducha Świętego sprawiła, że jako zwykła dziewczyna, stała się najważniejszą kobietą w historii całej ludzkości. Pragnienie wypełnienia Słowa pozwoliła jej stać się także symbolem służby, a dla nas Matką, która jest gotowa nieustannie pomagać i zawsze prowadzi nas do spotkania ze swoim Synem, u którego wstawia się za nami w naszych potrzebach.

Po radosnym spotkaniu przy stole, podczas którego mogliśmy się ucieszyć sobą, wymienić doświadczeniem Boga, obecności Maryi

w naszym życiu, ale także tym, co przeżywamy, doświadczeniem naszej codzienności, wróciliśmy do bazyliki, by tam w sposób jeszcze bardziej bezpośredni stanąć przed Maryją.

Tym wyjątkowym spotkaniem była celebrowanie Akatysty, którym wielbiliśmy Maryję, śpiewając pod przewodnictwem kleryków Wyższego Seminarium Redemptorystów w Tuchowie, wspominając to, co było Jej udziałem w zbawczym dziele Jej Syna – Jezusa Chrystusa. Zasadniczym tematem Akatysty jest bowiem udział Matki Bożej w ziemskim życiu Chrystusa i w Jego Kościele. Pierwsza połowa Akatysty dotyczy narodzenia Chrystusa oraz zdarzeń z nim związanych i je poprzedzających. Druga połowa ma za przedmiot nadprzyrodzone skutki przyjścia Zbawiciela na ziemię.

Majowe spotkanie u stóp Matki Bożej Tuchowskiej z pewnością zbliżyło nas do siebie jeszcze bardziej, ale przede wszystkim zbliżyło nas do naszej wspólnej Mamy, a jeśli

stajemy blisko Niej, to spotykamy się z Jej Synem, co stało się naszym udziałem. Pełni radości z działania Boga w historii świata i naszego życia

z niecierpliwością czekamy na kolejne wspólne spotkanie, które odbędzie się w trakcie Wielkiego Odpustu Tuchowskiego.

Alicja Rusin i Julia Opałka z Zespołu Szkół w Siedliskach na deskach Teatru im. Ludwika Solskiego w Tarnowie

EWAUSTJANOWSKA

3 maja 2017 r. na deskach Teatru im. Ludwika Solskiego w Tarnowie odbył się Finał XVIII Przeglądu Poezji i Pieśni Patriotycznej. W tym właśnie finale udział wzięły Alicja Rusin i Julia Opałka.

Uczennice gimnazjum z Siedlisk zaprezentowały się w dwóch kategoriach: wokalne i recytatorskiej obejmującej uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Alicja Rusin w swojej kategorii zdobyła I miejsce wykonując utwór Anny German „Być może”, natomiast Julia Opałka została laureatką II miejsca w kategorii recytatorskiej, prezentując wiersz Teofila Lenartowicza „Jak to na Mazowszu”. Obydwie młode artystki zaprezentowały się fantastycznie, dostarczając publiczności wielu wzruszeń. Myślę, że szczególnie dumni i również wzruszeni byli rodzice dziewcząt, którzy

pojawił się tego wieczoru na uroczystym koncercie. Reprezentantki siedliskiego gimnazjum odniosły ogromny sukces, tym bardziej, że rywalizacja odbywała się na bardzo wysokim poziomie, a uczennice musiały pokonać wielu konkurentów zarówno w samych eliminacjach, jak i podczas finału 3 maja. Gratulujemy!

A teraz słów kilka na temat samego przeglądu.

Organizatorem imprezy jest Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół – Świat Pracy” w Tarnobrzegu na czele z prezesem zarządu panem Andrzejem Olejnikiem. Patronat honorowy nad XVIII Przeglądem Poezji i Pieśni Patriotycznej objęli: biskup tarnowski Andrzej Jeż, przewodniczący regionu małopolskiego NSZZ „Solidarność” Wojciech Grzeszek oraz starosta tarnowski – Roman

Łuczar. Podczas koncertu finałowego wystąpili uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych wyłonieni podczas eliminacji powiatowych 7 kwietnia w Centrum Wsi Polskiej w Wierchosławicach. Repertuar przedstawił podczas przeglądu związany był z patronami roku 2017 ustanowionymi przez polski parlament – Tadeuszem Kościuszką, Józefem Piłsudskim oraz rzeką Wisłą.

Data przeglądu także nie jest przypadkowa. 3 Maja w tradycji i historii naszego narodu to dzień szczególny, dzień, który powinien jednoczyć wszystkich Polaków w poczuciu dumy ze swej przynależności narodowej. Dlatego zakończyć chcemy słowami z piosenki śpiewanej przez Alicję, wczytajmy się w ich sens, pomyślmy, czym dla nas jest dzisiaj Polska i jakimi chcemy być jej obywatelami?

„Być może, gdzie indziej są ziemie piękniejsze i noce gwiazdzistsze, i ranki jaśniejsze, być może, bujniejsza, zieleńsza jest zieleni

FOT. ZS W SIEDLISKACH

i ptaki w gałęziach śpiewają weselej.

Być może, gdzie indziej... lecz sercu jest droższa piosenka nad Wisłą i piasek Mazowsza”.

Opiekun artystyczny Alicji – pani Lidia Borczyk

Opiekun artystyczny Julii – pani Ewa Ustjanowska

„Pamiętaj, żeś Polakiem, żeś obywatelem, żeś najpierwsze winien ojczyźnie usługi”

**Julian Ursyn Niemcewicz
POWRÓT POSŁA
(komedia polityczna)**

Obsada:

Podkomorzy: Patryk Wajda
Podkomorzyna: Dominika Kordela
Starosta Gadulski: Andrzej Pradel
Starościna Gadulska:
Marcelina Ciepiewska
Teresa: Julia Opałka
Walery: Jakub Augustyn
Fircyk Szarmancki:
Hubert Smoszna
Pokojówki: Alicja Rusin,
Patrycja Nowak
Obsługa techniczna:
Łukasz Gac, Paweł Antoń

Reżyseria, scenografia
oraz opracowanie tekstowe:
Ewa Ustjanowska
Współpraca artystyczna:
Anna Kwiatkowska,
Lidia Borczyk, Marek Mikos

EWAUSTJANOWSKA

5 maja w Zespole Szkół w Siedliskach w ramach obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja odbyła się inscenizacja komedii politycznej Juliana Ursyna Niemcewicza pt. „Powrót posła” przygotowana przez uczniów kl. II a gimnazjum.

Utwór powstał w okresie ożywionej działalności politycznej tego artysty. W 1788 r. pisarz wybrany został posłem na Sejm Wielki, na którym był jednym z najbardziej aktywnych działaczy stronnictwa patriotycznego. W radykalnych i świetnych retorycznych wystąpieniach zabierał głos w sprawie ucisku chłopów, popierał wprowadzenie reprezentacji miast w sejmie, bronił reform w szkolnictwie wprowadzanych przez Komisję Edukacji Narodowej. Wyjątkowo mocno zaangażował się w walkę o zniesienie wolnej elekcji i wprowadzenie zasady dziedziczności

tronu, aby utrwalić w ten sposób ciągłość władzy królewskiej. Utwór powstał bardzo szybko w napiętej atmosferze towarzyszącej obradom Sejmu Czteroletniego. Niemcewicz zakończył pracę nad swoją komedią dokładnie 7 listopada 1790 r., a już 9 listopada drukowane egzemplarze trafiły do rąk czytelników. 15 stycznia

1791 r. Niemcewicz wystawił swój utwór w warszawskim Teatrze Narodowym kierowanym wówczas przez Wojciecha Bogusławskiego. Założony cel „Powrotu posła” został zrealizowany. Utwór, w którym treść wypowiedzianych przez bohaterów kwestii dotyczyła zasadniczych spraw publicznych tego czasu, niezwykle

żywo oddziaływał bowiem na opinię publiczną na kilka miesięcy przed uchwaleniem Konstytucji 3 maja. Można było spojrzeć na sztukę nie tylko jak na ciekawą historię miłosną czy satyryczną wizję niektórych przedstawicieli polskiego społeczeństwa. Zwrócono raczej uwagę na ważne kwestie poruszone w sztuce. Szczególnie na słowa zawierające swoisty program, mówiące o powinności Polaków w każdym czasie:

„Pamiętaj, żeś Polakiem, żeś obywatelem, żeś najpierwsze winien ojczyźnie usługi”.

Spektakl bardzo podobał się wszystkim zgromadzonym, publiczność żywo reagowała na wartką akcję oraz wymowę dzieła. Piękne wnętrza pałacu klasycystycznego, zaaranżowane na potrzeby sztuki, potęgowało atmosferę.

Szczególne gratulacje należą się wszystkim młodym artystom za zaangażowanie, wytrwałość podczas prób oraz odkrycie przed całą społecznością szkolną swych niewątpliwych talentów aktorskich.

Święto Narodowe Trzeciego Maja w Tuchowie

3 maja 2017 r. w bazylice mniejszej w Tuchowie w uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski odbyła się msza św. w intencji ojczyzny z udziałem władz samorządowych i pocztów sztandarowych. W tym dniu obchodzona była 226. rocznica uchwalenia polskiej Konstytucji. Pierwszej w Europie i drugiej na świecie.

Wieczór w Teatrze im. Juliusza Słowackiego z „Chorym z urojenia”

EWAUSTJANOWSKA

25 kwietnia uczniowie gimnazjum w Siedliskach wraz z paniami Lucyną Jamką, Haliną Piotrowską i Ewą Ustjanowską spędzili wieczór w Krakowie.

Tradycją tej szkoły są częste wyjazdy do kina, teatru czy na koncerty. Tym razem z bogatego repertuaru scen krakowskich wybraliśmy komedię Moliera „Chory z urojenia” wystawianą w Teatrze im. Juliusza Słowackiego. To doskonałe dzieło mistrza tego gatunku, który z charakterystyczną dla siebie lekkością języka wyśmiewa głupotę ludzką, zacofanie, obłudę i podłość. „Chory z urojenia” porusza bardzo aktualny temat samotności, paradoksów życia, pychy i próżności człowieka. W dzisiejszym świecie wszyscy jesteśmy „chorzy”, bo zbyt często doskwiera nam właśnie samotność, jesteśmy też w dużej mierze egoistami skupionymi na sobie i swoich potrzebach. Nie ma tu miejsca na uczucia, prawdziwą szczerłość i oddanie. Molier kpi z ludzkich przywar, bawiąc do łez przy tym swoich odbiorców i zmuszając do głębokich refleksji.

Takie oto dzieło zobaczyliśmy na scenie. Molier nas nie zawiodł. Raz po raz wybuchaliśmy gromkim śmiechem wraz z całą widownią. Myślę, że to nie tylko dobra lekcja kultury dla naszych uczniów, ale także doskonała lekcja życia.

Spektakl bardzo się podobał, tym bardziej, że na scenie znakomici polscy aktorzy: w roli Argana – Andrzej Grabowski, a w roli Antosi – Anna Tomaszewska. W recenzji ze spektaklu o tym pierwszym czytamy: „Andrzej Grabowski bez wysiłku łączy style, nastroje i rodzaje komizmu. Domowy satrapa, królujący na fotelu – tronie (z podnóżkiem, baldachimem, pulpitem do pisania i bocznymi siedzeniami, na których przysiąść może rodzina). Hipochondryk, który naprawdę wierzy w swoje choroby i konieczność leczenia. Gdy czule łapie się za wątrobę, przekonuje nas, że wnętrzności są mu drogie i należy się im opieka i zainteresowanie”.

Spektakl godny polecenia, szczególnie dla tych, którzy chcą spędzić przyjemny wieczór w świecie kultury!

ŚWIĘTO POLSKIEJ NIEZAPOMINAJKI

ANNA CICHY

15 maja obchodziliśmy w szkole w Lubaszewie Dzień Niezapominajki. W szkole zrobiło się bardzo niezapominajkowo. Koszyki pełne drobnych kwiatuszków, wykonanych przez uczniów wszystkich klas, pięknie prezentowały się na słoneczno-żółtym tle i stanowiły główną dekorację. Uczniowie i nauczyciele ubrani byli na błękitno i niebiesko, a nasze przedszkolaki były żywymi kwiatami. Mieli zielone ubranka, a na głowach papierowe kapelusze – niezapominajki, wykonane przez wychowawców.

Na wstępie pani Małgosia Musiał, sprawczyni tego wydarzenia, zwróciła uwagę na walory polskiej przyrody, jej różnorodność i przypomniała o potrzebie jej ochrony. Zachęciła nas, abymy dostrzegali, odkrywali i poznawali piękno naszej okolicy, tej bliskiej i trochę dalszej, troszczyli się o własne podwórko. Dodatkowo, jak sama nazwa wskazuje, niezapominajka wiąże się z pamięcią, a właściwie niezapominaniem. Ma na celu zachowanie od zapomnienia ważnych chwil w życiu, osób, miejsc i sytuacji. Święto to zachęca nas do pamiętania o bliskich, życzliwości, do otwarcia na drugiego człowieka. Następnie uczniowie klasy V zapoznali nas z informacjami dotyczą-

cymi Dnia Niezapominajki, jego genezy. W dosłownym tłumaczeniu niezapominajka, to z języka greckiego „mysie uszko”. W Polsce często nazywana jest niezabudką. To kwiat, który najczęściej kojarzymy z dzieciństwem, sielskimi widokami i bieganiami po łące. Od 2002 roku, zawsze 15 maja, obchodzone jest święto, które swoją nazwę zawdzięcza właśnie tym kwiatom. Obchody Dnia Niezapominajki zapoczątkował redaktor Programu I Polskiego Radia Andrzej Zalewski, pomysłodawca i autor audycji Ekoradio. Usłyszeliśmy też piosenkę do słów wiersza Marii Konopnickiej „Niezapominajki to są kwiatki z bajki”. Dzieci obejrzały bajkę o Misiu Uszkatku i niezapominajkach. Ponieważ wydarzenie miało charakter ekologiczny, pani Małgosia przytoczyła

opowieść pt. „Stawanie się kamieniem”. Uczniowie oglądali kamienie, które przynieśli ze sobą. Była też krótka rozmowa o tym, jak powstają skały, skąd się wzięły, dlaczego jedne są gładkie, inne ostre, jakie znaczenie mają w życiu człowieka.

Na koniec coś miłego dla każdego. Pani dyrektor została obdarowana niezapominajkowym przypomnieniem oraz bukietem niezapominajek. Dla pozostałych były darmowe komplementy. Każdy otrzymał liścik, oczywiście opatrzony niezapominajkowym wzorem, na którym widniały miłe słowa na poprawę nastroju. Natychmiast można było zaobserwować efekty, kiedy po przeczytaniu na twarzach pojawiały się uśmiechy. Tym miłym akcentem zakończyliśmy Dzień Niezapominajki.

„Chcę być taka jak ty mammo”

Wieczorek z okazji Dnia Matki w PSP Meszna Opacka

Małe jest piękne. Zawsze będę podkreślać ten fakt, że SP w Mesznej to Wielka mała szkoła. W niecodzienny sposób nauczyciele i uczniowie zorganizowali tegoroczny Dzień Matki.

26 maja 2017 roku o godz. 18.00 zaproszone panie wkroczyły w mury szkoły i przeniosły się w wysublimowany świat poezji śpiewanej, rozkoszując się owocami, nastrojową muzyką i klimatem, który tworzyła wspaniała dekoracja z kwiatów, świec i kameralnych stolików posypanych płatkami róż. Każda z mam miała niezwykle okazję na chwilę prawdziwego relaksu i wypoczynku. Nie było z nami dzieci fizycznie, ale przygotowały dla nas wzruszające prezentacje, które obejrzałyśmy podczas spotkania. Były tam wszystkie oddziały po kolei i każde dziecko z osobna. Usłyszałyśmy, za co kochają nas nasze dzieci, co lubią z nami robić, za co nas przeprasają. Dowiedziałyśmy się, jak one nas widzą. Wśród zmieniających się slajdów rozpoznawałyśmy wykradzione z albumów – w dobrej wierze – nasze zdjęcia, które prze-

pięnie dzieciaki wkomponowały w rozmaite układy i prezentacje.

Życzenia przeplatane były cudowną muzyką Dominiki i śpiewem Zuzanny zaproszonych specjalnie na tę okazję. Dziewczyny zaprezentowały nam utwory: *Twarze, twarze* Michała Bajora, *Koncert Starego Dobrego Małżeństwa* oraz dwie wiesienki na torcie *Muza*, czyli kilka słów zaledwie tekst Julian Tuwim, muzyka Andrzej Jagoda oraz *Słońce się...* tekst Andrzej Torbus, muzyka Andrzej Jagoda.

Kilka wypowiedzi dzieci:
Przepraszam, że nie zawsze ściele łóżko.
Chcę być taka, jak ty mammo.
Przepraszam, że klóczę się z siostrami.
Przepraszam, że czasem ci przeszkadzam.
Lubię z mamą czytać książki, chodzić na spacer.
Moja mama gotuje pyszne obiady, jest piękna, miła i dobra.

Muszę przyznać, że ta forma uczczenia święta mam bardzo mi się podobała. Byłam zaskoczona, jak zawsze zresztą, pomysłowością nauczycieli i dyrekcji szkoły, dziękując za uroczny wieczór i relaks w Dniu Matki.

Z PORADNI czyli okiem pedagoga

DYSLEKSJA U DZIECKA: jak pomóc dziecku z dysleksją?

Z terminem *dysleksja rozwojowa* spotykamy się coraz częściej. Jednak nie każdy potrafi wyjaśnić to zjawisko. Wiedza ta jest potrzebna przede wszystkim rodzicom dzieci, które mają trudności w opanowaniu umiejętności czytania i pisania. Badania prowadzone w Polsce wskazują, że około 15% uczniów ma *dysleksję rozwojową*. Czterokrotnie częściej dyslektykami są chłopcy niż dziewczynki. Średnio w każdej polskiej klasie jest 3-4 dzieci dyslektycznych. Liczba osób z dysleksją wzrasta ze względu na zwiększenie się liczby dzieci pochodzących z zagrożonej ciąży i trudnego porodu. Ponadto coraz mniejszy kontakt dziecka z książką, kredką, pędzlem lub jego brak, mało zabaw manipulacyjnych i ruchowych są również przyczyną wzrastającej liczby osób z dysleksją. Zjawisko *dysleksji rozwojowej* należy uznać za problem nie tylko indywidualny, ale i społeczny.

Dysleksja rozwojowa to termin określający zespół specyficznych trudności w uczeniu się czytania i pisania. Określenie „rozwojowa” oznacza, że trudności występują od początku nauki w szkole. Specjaliści wyróżniają kilka odmian zaburzeń

w czytaniu i pisaniu. Mogą one występować oddzielnie lub łączyć się.

- dysleksja – to trudności w płynnym czytaniu, połączone często także z kłopotami w pisaniu,
- dysortografia – trudności z opanowaniem poprawnej pisowni (ortografii),
- dysgrafia – problemy z kaligrafią, czyli tzw. brzydkie pismo, trudne do odczytania.

Zdania na temat przyczyn dysleksji są podzielone. Jedna z koncepcji mówi o możliwości jej dziedziczenia, inna – o mikrouszkodzeniach komórek mózgowych. Jeszcze inne hipotezy zakładają, że przyczyną występowania dysleksji tkwi w zaburzeniach hormonalnych lub w nieprawidłowościach rozwojowych centralnego układu nerwowego. Zdarza się, że przyczyną dysgrafii jest nawyk nieprawidłowego trzymania narzędzia pisarskiego. Aby skorygować tę wadę, należy użyć specjalnej nasadki, która eliminuje nieprawidłowy uchwyt, łagodząc tym samym silne napięcie mięśni ręki towarzyszące pisaniu.

O dysleksji mówimy tylko wówczas, gdy są to wybiórcze problemy w uczeniu się (obejmujące głównie czytanie i pisanie), a ogólny rozwój umysłowy dziecka nie odbiega od normy. *Uczeń z dysleksją osiąga najczęściej dobre wyniki w nauce.*

Rodzice najczęściej zauważają błędy w zeszytach dziecka, brzydkie pismo, kłopoty w czytaniu. Ale wiele

wcześniejszych sygnałów wskazuje na występowanie u dziecka ryzyka dysleksji np.:

- problemy z orientacją kierunkową (mylenie strony prawej z lewą),
- zaburzenia uwagi, pamięci (nie może zapamiętać dni tygodnia, pór roku, nauczyć się wierszyka),
- niesprawność ruchowa, w tym manualna, zwłaszcza u chłopców: kłopoty z zapinaniem guzików, sznurowaniem butów, myciem rąk, jedzeniem za pomocą sztućców, utrzymaniem równowagi, nauką jazdy na rowerze, grą w piłkę lub w klasy,
- trudności w budowaniu z klocków, układaniu puzzli,
- notoryczne przekręcanie wyrazów,
- w szkole zapisywanie liter od prawej do lewej lub w odbiciu lustrzanym, zmienianie przedrostków i przyimków, przestawianie głosek, przekręcanie słów.

Im szybciej zauważy się, że dziecko ma problemy z pisaniem i czytaniem, tym łatwiej będzie można mu pomóc. Nie wierz, gdy o twoim dziecku mówią „za wcześnie na diagnozę”, albo że „wyrośnie z tego”, gdyż z dysleksji się nie wyrasta.

Dzieci z dysleksją mogą mieć także trudności np.: w rysowaniu, w nauce języków obcych, w uczeniu się pamięciowym (tabliczka mnożenia, nauka wierszy), w nauce geografii (utrudnione czytanie mapy, niewłaściwa orientacja w stronach świata), w nauce geometrii, na lekcjach

wychowania fizycznego, w koncentracji uwagi.

Jeżeli podejrzewamy u dziecka dysleksję to powinno trafić w ręce specjalistów w poradni psychologiczno-pedagogicznej. W trakcie diagnozowania szczegółowo oceniany jest poziom umiejętności czytania i pisania, poziom rozwoju umysłowego, przebieg funkcji uczestniczących w procesie opanowania technik szkolnych. Po diagnozie rodzic zostaje zapoznany z wynikami badania i otrzymuje szczegółowe wskazówki do pracy z dzieckiem. Następnie wydana jest opinia, która zawiera m.in. formy pomocy jakiej należy udzielić oraz zalecenia do pracy w zależności od potrzeb oraz rodzaju trudności dziecka. Celem ich realizowania jest zapewnienie dziecku z dysleksją wyrównanie szans edukacyjnych. Na podstawie opinii dostosowuje się w szkole wymagania do możliwości i potrzeb psychofizycznych ucznia oraz zapewnia odpowiednie warunki przeprowadzania egzaminów zewnętrznych.

Stwierdzenie dysleksji rozwojowej często staje się wymówką zarówno dla dzieci, jak i dla ich rodziców. Uczniowie rozgrzeszają się w ten sposób z nieznajomości ortografii i niechęci do czytania, ćwiczeń w pisaniu. Uważają, że otrzymanie opinii o dysleksji rozwiązuje problem i nic nie muszą robić. Nic bardziej błędnego. Otrzymanie opinii stwierdzającej dysleksję nie jest ostatnim, ale pierwszym krokiem do pokonania trudności i rodzice powinni pomagać w przezwyciężaniu trudności.

Dysleksja nie ustępuje samoistnie. Jedynym sposobem na przezwyciężenie trudności są systematyczne ćwiczenia. Można je rozpocząć w każdym wieku, choć najlepsze efekty osiągniemy, zaczynając jeszcze w wieku przedszkolnym lub wczes-

noszkolnym. Jednak nie w każdym przypadku wcześniej zostają zauważone problemy o charakterze dyslektycznym, gdyż rodzice zwlekają ze zgłoszeniem dziecka do poradni psychologiczno-pedagogicznej w nadziei, że trudności same ustąpią.

Rodzice swoją postawą, akcentowaniem mocnych stron dziecka oraz odnoszonych sukcesów powinni wzbudzać w nim wiarę w to, że trudności można pokonać wytrwałą i systematyczną pracą. Należy zachęcać dziecko do rozmów o jego porażkach i o osiągnięciach, dawać wsparcie oraz poczucie bezpieczeństwa. Wzajemna szczerość i otwartość pomoże dziecku odnaleźć się w trudnych sytuacjach.

Jeżeli chcesz sprawdzić czy trudności Twojego dziecka w poprawnym opanowaniu umiejętności czytania i pisania mają charakter dyslektyczny to zgłoś je na badanie w naszej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej osobiście lub telefonicznie. Badanie jest bezpłatne.

Anna Kita – pedagog

Powiatowa Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
w Tarnowie
Filia w Tuchowie
ul. Wróblewskiego 1
tel.: 014 652 64 94
e-mail: filiatuchow@ppptarnow.pl
www.pppptarnow.pl

TERESASZYMAŃSKA
ALEKSANDER
KAJMOWICZ

Szata roślinna naszych terenów jest bogata i urozmaicona skoro w okolicznych lasach można zobaczyć rzadką roślinę – łuskiewnika różowego (*Lathraea squamaria*), z rodziny trędownikowatych.

Jest to pasożyt. Nie ma liści. Nie wytwarza chlorofilu, więc nie może się samodzielnie odżywiać. Wykorzystuje inne rośliny zabierając im składniki pokarmowe. Łuskiewnik wrasta do tkanek, które przewodzą te składniki w korzeniach drzew, głównie leszczyn, olch, topoli, buków, klonów, wiązów. W górskich lasach pasożytuje na świerkach. Łuskiewnik rozrasta się pod ziemią, gdzie buduje system kłaczy, w świetle badań naukowych waga kłaczy dochodzi do 5 kg. Ten podziemny, niewidoczny etap rozwoju może trwać wiele lat. Po etapie rozwoju pod ziemią, łuskiewnik ujawnia swą obecność wypuszczając wiosną (w kwietniu) pęd kwiatowy, który składa się z mięsistej łodygi o grubości ołówka i grona różowawych kwiatów. Czubki pędów zwinięte jak pastorał przebijają wierzchnią warstwę gleby i rosną na wysokość ok. 20 cm. Po ich wystopowaniu widać różowe, rurkowate kwiaty długości ok. 1 cm, skupione gęsto po jednej stronie łodygi. Generatywny cykl rozmnażania łuskiewnika przebiega w początkowej fazie podobnie do innych roślin kwiatowych. Kwiaty są zapylane przez trzmiele. Pod koniec lata dojrzewa

CIEKAWE ROŚLINY MIASTA I GMINY

Rzadko spotykany i jeden z najdziwniejszych przedstawicieli polskiej flory – łuskiewnik różowy, oraz bardziej znane z lasów, parków i ogrodów – parzydło leśne

Łuskiewnik różowy (*Lathraea squamaria*)

owoc – torebka z nasionami. Torebka pęka, a nasiona wypłukiwane są przez wodę deszczową, która przenosi je w odległe nieraz miejsca. Nie kielkują dotąd, aż trafią na odpowiednie dla pasożytniczej działalności warunki. Muszą znaleźć korzeń właściwego drzewa. Może to trwać nawet kilka lat (zachowują zdolność kielkowania). Gdy ich biologiczne receptory rozpoznają żywiciela, pasożyt wypuszcza ssawki, przyczepia się do korzenia i wrasta w tkanki rozprowadzające substancje odżywcze. Gdy już „zakotwiczy” się w żywicielskim organizmie, zaczyna się trwający wiele lat etap rozbudowy podziemnych

Parzydło leśne (*Aruncus sylvestris*)

kłaczy. Gdy jest dostatecznie rozrośnięty i silny ujawnia się wiosną na powierzchni w postaci wyżej opisanego pędu z kwiatami, które wabią trzmiele i pszczoły. Cykl powtarza się. W naszej bliskiej okolicy można go zobaczyć np. w lasach Karwodrzy, Zabłędzy, Burzyna. Ktoś, kto lubi chodzić wiosną po widnych jeszcze lasach i obserwować ich ukwiecone podszycie, gdy trafi na łuskiewnika, na pewno zatrzyma się z zaciekawieniem. Jest to roślina inna niż wszystkie, sympatyczna dla oka, a jednak bezwzględny pasożyt.

Parzydło leśne (*Aruncus sylvestris*). Długowieczna, okazała bylina,

którą bez trudu można spotkać i rozpoznać np. w Tuchowskim Lesie. Należy do botanicznej rodziny różowatych. Jest to rodzina bardzo liczna. Zaliczają się do niej np. jabłonie, grusze, śliwy, głogi, krzewy owocowe takie jak: maliny, jeżyny, również truskawki i poziomki, oraz dużo roślin ozdobnych na czele z różą. Parzydło leśne jest rośliną dwupienną (kwiaty męskie i żeńskie są na osobnych okazach). Wyrasta do wysokości ok. 2 m. Łodygę ma sztywną, liście duże, ogonkowe, złożone z piłkowanych listków. Kwitnie w czerwcu, lipcu. Kwiaty zebrane są w długą, rozgałęzioną,

zwieszającą się wiechę. Nie posiadają miodników. Nie przywabiają pszczoł, zapylane są przez drobne chrząszcze. Kwiatostany męskie są bujniejsze, kremowe, żeńskie delikatniejsze, czysto białe. Łacińska nazwa gatunkowa *Aruncus* – kozia broda, wywodzi się od Pliniusza Starszego („Historia naturalna”) z I w. n. e. Parzydło rośnie w wilgotnych, cienistych lasach, zarostach, wąwozach, przy źródłach. Występuje w Europie, Azji, Ameryce Północnej. W Polsce regiony, w których najczęściej można go spotkać to Karpaty i Sudety. Nie występuje na północy ani w centrum Polski. Parzydło leśne jest często uprawiane w parkach i ogrodach ze względu na efektowne kwitnienie i walory dekoracyjne. Kwitnąc sprawia wrażenie lekkości i puszystości. Jest atrakcyjne, przyciąga wzrok, bardzo urozmaica leśny krajobraz np. okolice stawu w Tuchowskim Lesie. Nadaje się na wiązanki, bukiety, również suche. Na stanowiskach naturalnych podlega częściowej ochronie (do 2014 roku była to ochrona ścisła). Parzydło jest rośliną trującą. W liściach zawiera pochodne cyjanowodoru, a w nasionach trujące saponiny.

Podsumowując: Opisane powyżej dwie rośliny na pewno zasługują na uwagę. Są niewątpliwie roślinami ciekawymi. Dla zainteresowanych – łuskiewnik różowy, a parzydło leśne, bardziej widoczne – dla wszystkich.

Dobra zabawa z profilaktyką medyczną

Ponad 70 osób, które skorzystały z różnego rodzaju świadczeń medycznych. Ponad 130 wykonanych zabiegów i badań. Taki jest bilans Białej Niedzieli z Centrum Zdrowia Tuchów w Karwodrzy. W imprezie integracyjnej brali udział członkowie rodzin uczestników zajęć w Domu Pomocy Społecznej, a także w Środowiskowym Domu Samopomocy oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

Jak się okazuje brak barier w dostępie do badań wcale nie zmniejsza zainteresowania, które towarzyszy ich wykonywaniu. Najwięcej uczestników spotkania w Karwodrzy zdecydowało się bowiem na zmierzenie ciśnienia. - *Niewiele mniej chętnych mieliśmy na sprawdzeniu poziomu cukru we krwi* – relacjonuje szefowa Zespołu Przychodni Centrum Zdrowia Tuchów Magdalena Gębica. Sporym zainteresowaniem cieszyła się także spirometria. Zainteresowanie tymi badaniami wzrosło po tym, jak w Tuchowie zawiązała się koalicja działająca w zakresie poprawy stanu powietrza na Pogórze. Zanieczyszczenia, które szczególnie w sezonie grzewczym dają się mieszkańcom we znaki, mogą powodować częstsze występowanie chorób układu oddechowego. Tymczasem to właśnie badanie spirometryczne pozwala na wczesne wykrycie różnych chorób płuc.

Goście imprezy w Karwodrzy chętnie korzystali także ze świadczeń rehabilitacyjnych. Pracownicy Ośrodka Rehabilitacji CZT wykonywali zarówno masaże klasyczne, jak i limfatyczne. Stosunkowo szybko wypełniła się także lista zapisów do badań ultrasonograficznych. Lekarka Jolanta Bednarz-Pawełek realizująca te badania i interpretująca ich wyniki miała sporo pracy. Wśród tego rodzaju świadczeń dominowała diagnostyka jamy brzusznej. Kilkakrotnie urządzenie ultrasonograficzne zostało też wykorzystane do sprawdzenia struktury i obrazu wewnętrznego piersi, a także tarczycy. Ponadto nie zabrakło zainteresowanych do wykonania badań EKG serca. Podobnie jak w przypadku diagnostyki USG także i tutaj wyniki były od

ręki komentowane i wyjaśniane przez wykwalifikowanego medyka, w tym przypadku zajmował się tym lekarz Piotr Krzeziński. Goście imprezy po sprawdzeniu stanu zdrowia korzystali z bogatej oferty gastronomicznej. Sprawna organizacja spowodowała, że w Karwodrzy udało się połączyć przyjemne z pożytecznym, a goście imprezy integracyjnej mieli dużo dobrej zabawy.

R E K L A M A

 **Centrum
Zdrowia**
TUCHÓW

NFZ
Ministerstwo
Zdrowia

Badanie realizowane w ramach programu wykrywania raka piersi Ministerstwa Zdrowia
Co dwa lata dla kobiet w wieku od 59 do 69 lat

Upewnij się w zdrowiu
**BEZPŁATNE BADANIA
MAMMOGRAFICZNE**

rejestracja telefoniczna
14 65 35 250
604 430 775

rejestracja osobista
ul. Szpitalna 1 Tuchów
od poniedziałku do piątku
w godzinach od 7.00 - 20.00
szpital przyjazny rodzinie

Królewska gra w Dolinie Białej łączy pokolenia

14 maja odbył się I Plenerowy Turniej Szachowy o Puchar Doliny Białej – Sajdak. Piękna, słoneczna pogoda przyciągnęła na teren ośrodka 66 zawodników w różnym wieku – od 7 do 68 lat – oraz tłum widzów. W trakcie turnieju organizatorzy przygotowali dla najmłodszych dodatkowe atrakcje m.in. oprowadzanie na koniu, zamek dmuchany, a w przerwie ognisko z kiełbasą dla wszystkich uczestników.

Najlepsi okazali się:
KATEGORIA DO 12 LAT:
 1. miejsce Emilia Hals z Hetman Pilzno,
 2. miejsce Lena Mróz z SzSON ZAGŁĘBIE Dąbrowa Górnicza,
 3. miejsce Jacek Markiewicz z Klubu Szachowego Kana Tarnów.
KATEGORIA DO 18 LAT:
 1. miejsce Dawid Łabędź z Kana Tarnów,
 2. miejsce Oliwia Mirowska z Hetman Pilzno,
 3. miejsce Jan Pradel z Siedlisk.
KATEGORIA OPEN:
 1. miejsce Sebastian Augustyn z Hetman Pilzno,
 2. miejsce Karol Marzec z MDK Bochnia,

3. miejsce Piotr Tatarczany z Hetman Pilzno.

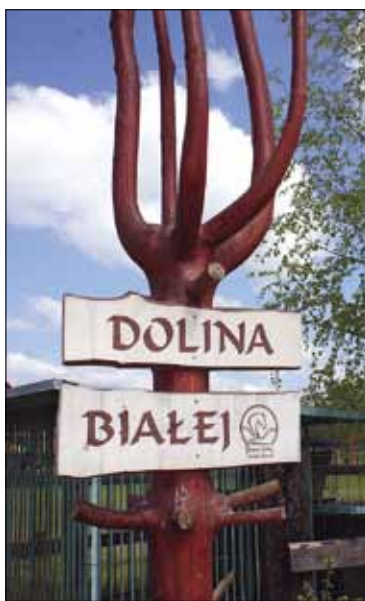
Na zwycięzców oprócz pucharów czekały liczne nagrody: bony podarunkowe do sklepów LEJDIS oraz POMPONIK, darmowe lekcje jazdy konnej oraz kubki promujące akcję "Powietrze Tuchów".

Dziękujemy Krzysztofowi Jasińskiemu za zdjęcia.

DZIĘKUJEMY SPONSOROM TURNIEJU, A SĄ TO:

- Zakład Mięsny W.H. SAJDAK – Waclaw i Halina Sajdak,
- Sklep odzieżowy LEJDIS Tuchów,
- Sklep odzieżowy POMPONIK MODA MALUCHA,
- Sklep HITPOL Tuchów.

Zapraszamy na Dzień Dziecka w Dolinie Białej, który odbędzie się w niedzielę 4 czerwca, szczegóły wkrótce.

UDANE MECZE TOWARZYSKIE TUCHOWSKICH LIDEREK

SŁAWOMIR WASIEK

W maju drużyna UKS Lider Tuchów rozegrała dwa mecze towarzyskie.

Spotkania odbyły się w ramach integracji środowisk siatkarskich z terenu gminy Tuchów. W pierwszym pojedynku liderki pokonały drużynę Stowarzyszenia Zabłędza (5:0). Zaproszenie do rozegrania drugiego meczu przyjęła drużyna

siatkarska PTG Sokół – Świat Pracy. Mecz stał na wysokim poziomie i przyniósł wiele emocji. Po rozegraniu pięciu setów drużyna UKS Lider w tiea breku przechyliła szalę zwycięstwa na swoją korzyść. Przed zespołem do rozegrania zostały jeszcze trzy turnieje, dwa organizowane przez UKS Lider (IV Turniej o Puchar Lidera, Turniej Piłki Piłkowej) oraz wyjazd do Rzuchowej, który będzie zwieńczeniem bardzo wyczerpującego sezonu.

Dziewczęta z CKZiU ze złotymi medalami

SŁAWOMIR WASIEK

I miejsce zajęła drużyna dziewcząt z CKZiU w Tuchowie w rozgrywanych 24 maja 2017 r. Mistrzostwach Powiatu Tarnowskiego w Piłce Nożnej Dziewcząt. W szranki rywalizacji stanęły reprezentacje 5 szkół z powiatu tarnowskiego: z Zakliczyna, Tuchowa, Wojnicza, Gromnika oraz gospodarz turnieju ZSZiO Ciężkowice. Nasze „złotka” zagrały bardzo dobry turniej wykazując duże zaangażowanie. Duża determinacja w dążeniu do zwycięstwa niestety została okupiona kontuzją jednej z zawodniczek.

Reprezentacja:
 Weronika Grzenia (kapitan), Beata Obnowska, Iwona Stężowska, Sandra Styrkowiec, Weronika Sobyra, Klaudia Stanula. Ewa Smosna, Nicola Lisak, Patrycja Ciemięga; opiekun zespołu Sławomir Wasiek.

Klasyfikacja końcowa turnieju:
 1. miejsce CKZiU w Tuchowie,
 2. miejsce ZSiO Gromnik,
 3. miejsce ZSP Zakliczyn,
 4. miejsce ZSLiT Wojnicz,
 5. miejsce ZSOiZ Ciężkowice.

Gratulacje dla całej drużyny!

Puchar Polski MTB XCO w Wałbrzychu

W pierwszy weekend maja kolarze UKS FOUR BIKE wystartowali w 3. Pucharze Polski MTB XCO 2017 w Wałbrzychu – Invest Park Górale na Start UCI C2.

Zawody odbyły się na jednej z najbardziej ciekawych i wymagających tras MTB w Polsce. Wysoka

ranga wyścigu sprawiła, że na stracie pojawiło się wielu zawodników nie tylko z Europy ale i ze świata (Meksyk, Niemcy, Czechy, Słowacja, Austria, Rosja). Nasi kolarze po raz kolejny odnotowali dobre wyniki.

Gabriela Hudyka w swojej kategorii zajęła 4. miejsce. Albert Hudyka na mecie zameldował się jako 11. junior. Jakub Solarz zajął 23. miejsce

w lice open, a 11. miejsce w U23. Wiktor Hudyka z powodu problemów zdrowotnych nie ukończył wyścigu.

Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików w Judo

Tym razem w Bytomiu odbyły się Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików, w których uczestniczyło czterech zawodników trenera Marka Srebro.

Nasi judocy wywalczyli dwa srebrne medale. Natalia Wzorek w kategorii wagowej do 52 kg pokonała kolejno N. Bałucką (Czarni Bytom), M. Sawczuk (Sparta Skoczów), W. Oleś (Polonia Rybnik). W półfinale pokonała K. Kapustkę (Polonia Rybnik) i uległa w walce finałowej M. Głubiak (Czarni Bytom), zajmując drugie miejsce.

Filip Wantuch walczący w kategorii do 42 kg również wygrał swoją grupę z K. Śpiewakiem (Czarni Bytom), Sz. Kuzią (Milenium Rzeszów) i N. Koperkowskim (Koka Jastrzębie). W walce półfinałowej pokonał Aleksandra Walkiewicza (I.S. Wierzchosławice), przegrywając finał z M. Gardianem (Polonia Rybnik) i ostatecznie zajął drugą lokatę.

Hubert Starzyk do 66 kg przegrał walkę o brązowy medal i zajął piąte miejsce, a Nicoletta Zduń była siódmą do 48 kg.

W październiku zawodnicy wystąpią w mistrzostwach Polski, które rozegrane zostaną w Nowej Soli. Życzymy powodzenia.

Kolejny tuchowski turniej judo za nami

MAREK SREBRO

29 kwietnia 2017 r. w hali MOSiR odbyły się otwarte Mistrzostwa Małopolski Młodzików, Młodziczek i Dzieci w Judo. W zawodach uczestniczyło 175 zawodników z 26 klubów z województwa małopolskiego, lubelskiego, świętokrzyskiego, śląskiego i podkarpackiego, w tym dwa kluby zagraniczne „IPPON” Lwów i „JUDO KLUB” Bardejov.

Z zaproszonych gości obecni byli: Zastępca Burmistrza – Kazimierz Kurczab
Przewodniczący Rady Miejskiej – Ryszard Wrona
Radni powiatowi: Andrzej Słowik i Bogdan Płachno
Wiceprezisi KOZJ – Paweł Maslej i ŚOZJ – Tadeusz Wójcik
Wiceprezes MSZS – Marek Małek
Kierownikiem zawodów był Jerzy Szczepanik z Tarnowa, a sędzią głównym – Marek Srebro z Tuchowa. Werdykty sędziowskie podejmowali sędziowie arbitrzy szko-

lenia centralnego z Krakowa, Kielc, Lublina, Rybnika, Kęt, Lwowa i Tuchowa.

Opiekę medyczną sprawował lekarz Andrzej Graca.

Judocy z Tuchowa (startowało 14 zawodników), wychowankowie trenerów Marka Srebro i Krzysztofa Guta wypadli znakomicie zdobywając 9 medali. W swoich kategoriach wagowych i wiekowych zajęli następujące lokaty:

Młodzicy (-czki):

1. miejsce – Natalia Wzorek (52 kg)
2. miejsce – Hubert Starzyk (66 kg)
3. miejsce – Nicoletta Zduń (48 kg)
3. miejsce – Filip Wantuch (42 kg)

Dzieci:

1. miejsce – Nina Potok (27 kg)
2. miejsce – Natasza Potok (27 kg)
3. miejsce – Zuzanna Gawron (27 kg)
1. miejsce – Jan Dziga (42 kg)
2. miejsce – Hubert Poręba (48 kg)

Punktacja klubowa młodzików i młodziczek (26 klubów):

1. miejsce – MOSiR Bochnia 17 pkt.
2. miejsce – TS Wisła Kraków 16 pkt.
3. miejsce – IS Wierzchosławice 13 pkt.
4. miejsce – Ippon Weselka Lwów 10 pkt.
5. miejsce – UKS Judo Wolbrom 8 pkt.

Punktacja klubowa dzieci (26 klubów):

1. miejsce – UKS Judo Wolbrom 25 pkt.
2. miejsce – MKS PM Tarnów 22 pkt.
3. miejsce – TS Wisła Kraków 14 pkt.
4. miejsce – MOSiR Tuchów 13 pkt.
5. miejsce – Judo Club Bardejov i IS Wierzchosławice 10 pkt.

Ta wspaniale zorganizowana sportowa impreza w oczach przyjezdnych ekip pozostanie na długo w pamięci.

Dzięki tuchowskim sponsorom, którym serdecznie dziękuję, pula nagród dla dzieci (medale, statuetki, puchary, dyplomy i nagrody rzeczowe) wyniosła 4 tys. złotych. W szkolnej stołówce można było się posilić pysznym obiadem przygotowanym przez szefa szkolnej kuchni – Dawida Filara.

Tuchowskie dzieci otrzymały również paczki (kanapka, drożdżówka, napoje i słodycze). Natomiast wszyscy zawodnicy i zawodniczki mogły się częstować darmowymi napojami.

Elektroniczną obsługę zawodów zapewnił Krystian Witkowski z Krakowa (obsługiwał tydzień wcześniej kwietniowe Mistrzostwa Europy Seniorek i Seniorów w Warszawie).

Do zobaczenia za rok!

TUCHOWSKIE SZACHY

ROMANKAWA

W okresie wiosennym rozegrano kilka turniejów szachowych, w których brały udział tuchowskie zespoły (turnieje wojewódzkie, powiatowe i lokalne).

25 marca w Zabierzowie rozegrano IV Małopolską Ligę Szachową „Junior”. Klub szachowy MOSiR Tuchów awansował do III ligi. Miesiąc później nasz klub rozpoczął rozgrywki w III lidze. Jednak, jak mówią nasi juniorzy, poziom sportowy jest bardzo wysoki na tym szczeblu. Miłą niespodzianką organizacyjną w Zabierzowie była towarzyska szachowa symulacja, w której wziął udział Jan Krzysztof Duda z Wieliczki. Jako były mistrz świata młodzików i juniorów, rozegrał mecz przeciwko 50 szachistom. Piszący ten tekst również wziął udział. Oczywiście wszystkie pojedynki wygrał MISTRZ. Warto też nadmienić, że J.K. Duda jest zwycięzcą programu „The Brain. Genialny umysł”.

23 kwietnia w Krakowie rozegrano 59 wojewódzki finałowy turniej o „Złotą Wieżę” Ludowych Zespołów Sportowych. MOSiR zajął dobre 5. miejsce. Awans do finału ogólnopolskiego (27 V – 04 VI w Chotowej koło Pilzna) uzyskały: Czarny Koń Olkusz i MLKSz Myślenice.

30 kwietnia w Tarnowie odbyła się czwarta kolejka Powiatowej Ligi Szachowej 2017. W kategorii junior zwyciężył MOSiR. A oto czołówka klasyfikacji

juniorskiej po czterech kolejkach: (Burzyn, Rzuchowa, Pleśna, Tarnów):

KANA Tarnów 21 pkt.
ASTERIKSY Szywnałd 18 pkt.
MOSiR Tuchów 15 pkt.

Najlepsza trójka w kategorii OPEN tegorocznej Powiatowej Ligi Szachowej (20 zespołów):

AZOTY Tarnów 49 pkt.
GENTELMENI Tuchów 41 pkt.
GOLD Pleśna 35 pkt.

W tym roku pozostało jeszcze do rozegrania trzy kolejki szachowe: wrzesień – Lisia Góra, październik – Łęg Tarnowski, listopad – Zakliczyn.

Zapraszamy do udziału w lidze – czteroosobowe drużyny.

Kontakt telefoniczny: 537 378 388.

Aktualne wiadomości szachowe i dane statystyczne na stronie www.chessarbiter.com

Zapraszamy na kółko szachowe do MOSiR-u w każdy piątek o godz. 17.00, tel. 697 488 747.

W imieniu szachistów, dziękuję Adamowi Drogosiowi – burmistrzowi Tuchowa oraz Markowi Srebro – dyrektorowi MOSiR za współfinansowanie udziału drużyn tuchowskich w turniejach.

Dziękuję również rodzicom za zaangażowanie i wszelką pomoc w organizacji wyjazdów.

14 maja rozegrano I Plenarny Turniej Szachowy o „Puchar Doliny Białej” na terenie ośrodka rekreacyjnego „SAJDAK” przy ulicy Długiej 55 w Tuchowie. Zwycięzcy otrzymali puchary i nagrody rzeczowe.

Julia Opałka mistrzynią Polski!

EWAUSTJANOWSKA

20 maja we Wrocławiu odbył się Ogólnopolski Turniej Tańca Nowoczesnego TOP. Wzięła w nim udział Julia Opałka – uczennica Publicznego Gimnazjum w Siedliskach,

trenująca na co dzień w tarnowskiej szkole tańca SHIVA DANCE STUDIO.

W swojej kategorii DANCEHALL SOLO 12 – 15 zdobyła I miejsce i indywidualny tytuł mistrzyni Polski. Rywalizacja była niezwykle trudna, gdyż Julia musiała zmierzyć się z reprezentantami prestiżowych

szkół tańca takich jak Egurrola Dance Studio z Warszawy.

Przypominamy, że Julia ma już w tym roku na koncie tytuł mistrzowski, który zdobyła wraz z grupą THE WEIRD CREW. Tym razem sukces jest wyjątkowy, bo indywidualny. Gratulujemy i oczywiście trzymamy kciuki na Mistrzostwach Europy w Pradze.

Kameralnie i z gitarą

ŁUKASZ SZLAGOWSKI

Owacją na stojąco zakończył się koncert zespołu Flamenco Project, który zamykał „I Tuchowskie Kameralia Gitarowe”.

Połączenie muzyki flamenco (Grzegorz Skiba – gitara flamenco, Michał Czachowski – cąjón) z brzmieniem klasycznych instrumentów (Sonos Kwartet: Małgorzata Hławsa – flet, Marta Huget-Skiba – skrzypce, Anna Grzybała – altówka, Joanna Urbańska-Miksza – wiolonczela) stanowiło esencję popołudniowego występu, który odbył się w sali widowiskowej Domu Kultury. Uformowany w 2015 roku w Tychach zespół w mistrzowskim stylu zaprezentował kompozycje hiszpańskich twórców, m.in. Paco de Lucii czy Gerardo Núñeza. Całość występu zaplanowana była jako swoiste crescendo andaluzyjskich rytmów – od solowego występu Grzegorza Skiby, poprzez duet gitary z instrumentami perkusyjnymi, latynoamerykańskie intermedium kwartetu Sonos Kwartet, aż po kompozycje wykonywane w pełnym składzie, do którego w czasie bisów dołączyła nawet publiczność, wykonując typowe dla flamenco *palmas*, czyli rytmiczne klaskanie w dłoń.

Dla lidera zespołu Grzegorza Skiby występ w Domu Kultury był zwieńczeniem całego dnia pracy, bowiem od godz. 10.00 w Sali Kameralnej im. Agnieszki Kowalik w Szkole Muzycznej I st. w Tuchowie odbywały się konkursowe zmagania zespołów kameralnych z udziałem gitary. Przesłuchania oceniało jury w składzie: przewodnicząca mgr Joanna Rudnicka (nauczycielka trójmiejskich szkół muzycznych, organizatorka bliźniaczej imprezy w Sopocie – Sopotkich Kameraliów Gitarowych), mgr Grzegorz Skiba (pedagog szkół muzycznych w Tychach i Katowicach, wykładowca katowickiej Akademii Muzycznej) oraz mgr Katarzyna Wrona (pedagog małopolskich, w tym tuchowskiej szkoły). Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach wiekowych (do 12 lat włącznie oraz powyżej 12 lat), a wzięło w nim udział 14 zespołów z 11 szkół muzycznych z 3 województw, co dało w sumie 44 uczestników.

Prawie trzygodzinne przesłuchania przyniosły nam następujące rezultaty: w grupie młodszej I nagrodę otrzymał kwartet gitarowy z PSM I i II st. im. I. J. Paderewskiego w Stalowej Woli (Mateusz Wdowiak, Szymon Strzempa, Aleksandra Mazur, Kacper Dziopak, nauczyciel: Grzegorz Wziątka), II nagrodę – duet gitarowy z PSM I st. im. I. J. Paderewskiego w Tarnowskich Górach (Milena Aczkiewicz, Dominik Kita, nauczyciele: Wojciech Wojtuch, Zuzanna Szady), III nagrody ex aequo – duet gitarowy z PSM I st. im. Z. Noskowskiego w Krze-

Laureaci I miejsca w kategorii młodszej

Laureaci I miejsca w kategorii starszej

szowicach (Natalia Stopa, Julia Niedźwiecka, nauczyciel: Bogusława Pabjan) oraz duet ze SM I st. im. J. Łuciuka w Mikluszowicach (Wiktor Bruzda – skrzypce, Patrycja Sułek – gitara, nauczyciele: Krzysztof Nieborak, Anna Hyla-Praschil).

W grupie starszej przyznano następujące miejsca: I nagrodę zdobył duet gitarowy z NSM I st. im. L. Dimanta w Zawierciu (Alicja Padula, Jakub Bukowiec, nauczyciele: Łukasz Szlagowski, Mateusz Prześlak), II nagrodę – kwartet gitarowy z PSM I i II st. im. F. Chopina w Nowym Sączu (Adrian Głód, Mikołaj Rola, Karolina Sekuła, Wojciech Skalka, nauczyciel: Krzysztof Szczypuła), III nagrodę – duet ze SM I st. w Brzesku (Anna Adamczyk – flet, Konstancja Maślanka – gitara, nauczyciele: Alicja Kawa, Katarzyna Kurowska-Młeczko), a wyróżnienie kwartet z ZSM im. I. J. Paderewskiego w Tarnowie (Aleksandra Kupiec – obój, Franciszek Kiełbasa – ukulele, Jakub Wójcikowski – gitara, Karol Duda – instrumenty perkusyjne, nauczyciele: Monika Zębaty, Tomasz Ożóg, Sylwester Malinowski).

W przerwie pomiędzy przesłuchaniami I i II kategorii wystawę instrumentów oraz akcesoriów muzycznych otworzyła firma Interton Classic z Gdyni, która była także jednym ze sponsorów nagród. Po zakończeniu przesłuchań rozpoczęła się dydaktyczna część Kameraliów – warsztaty orkiestry gitarowej poprowadzone przez wiolonczelistkę i dyrygentkę

Katarzynę Wronę. W warsztatach wzięli udział wszyscy gitarzyści biorący udział w konkursie, a także uczniowie klas gitary Aleksandra Manasterskiego, Grzegorza Kłaka i Wojciecha Gurgula z tuchowskiej szkoły muzycznej. Uczestnicy pracowali nad utrzymaną w irlandzkiej stylistyce kompozycją *The Devil's Dream* autorstwa Jürga Kindlego, a także nad niezwyklej kompozycją pt. *Mały podstęp*, którą specjalnie dla tuchowskiej imprezy skomponował młody twórca Michał Lazar. Praca nad tą kompozycją była dla wielu uczniów niezwyklej przygodą, bowiem często po raz pierwszy młodzi adepci gitary zetknęli się z muzyką określaną mianem „współczesnej”. Inspirujący był także fakt, że młodzi muzycy mieli okazję dokonać prawykonania, czyli zaprezentować publiczności utwór po raz pierwszy na świecie.

I właśnie wykonanie *The Devil's Dream* oraz prawykonanie *Małego podstępu* było podsumowaniem warsztatów. Obydwa dzieła zagrano podczas koncertu laureatów, który odbył się przed występem zespołu Flamenco Project. Oprócz występu ponad 40-osobowej orkiestry na koncercie zaprezentowali się zdobywcy nagród w konkursie. Obok występów nie mogło zabraknąć istotnego w kontekście konkursu wydarzenia – czyli wręczenia nagród, których sponsorami, prócz wspomnianej firmy Interton Classic, były: kwartalniki gitarzystów klasycznych „Sześć Strun Świata” oraz Dom Kultury w Tuchowie.

Słowa uznania skierować należy do organizatorów Kameraliów – koordynatora całego wydarzenia, Wojciecha Gurgula, a także do dra Jana Gładysza, dyrektora SM I st. w Tuchowie, który umożliwił powołanie do życia tej inicjatywy. Oczywiście, jak w każdym konkursie wyniki dla jednych oznaczały chwile radości, dla innych niestety przyniosły rozczarowanie. Jednak sama idea Kameraliów – konkursu przeznaczanego jedynie dla zespołów, czy to gitarowych, czy też z udziałem gitary – przyjęta została bardzo pozytywnie. Należy żywić nadzieję, że konkurs odbywać się będzie regularnie i co roku będzie przyciągał do Tuchowa kolejnych konkursowiczów, którzy przy okazji poznawac będą urodę ziemi tuchowskiej.

Prawykonanie *Małego podstępu* Michała Lazara

FOT. NATALIA PAWLAK

Dwie Majówki na Brzyzku

Pierwsza odbyła się 13 maja 2017 roku w 100-lecie objawień fatimskich. W sobotni wieczór, mimo deszczu zebrała się grupa kilkunastu osób. Po tradycyjnej majówce przy figurze Matki Bożej Fatimskiej, odmówiono cztery części różańca świętego. Modlitwa miała charakter prześlągalny.

21 maja 2017 roku odbyła się niejako druga część III majówki na Brzyzku. O godz. 15.00 odmówiono koronkę do Bożego Miłosierdzia, następnie odbył się II bieg papieski na Brzyzek, w którym wystartowało szesnastu zawodników. Uczestnicy majówki mogli wziąć udział w konkursach, a dzieci skorzystać z przejażdżki na kucyku. Później odbyło się nabożeństwo majowe, w trakcie którego mogliśmy usłyszeć odtworzoną homilię św. Jana Pawła II. Na koniec tradycyjnie zaśpiewaliśmy „Barwę”. Podczas całej majówki była możliwość posilenia się domowymi wypiekami, a pod wieczór upieczenia kiełbaski. Pogoda sprzyjała, a uczestnicy mile spędzili niedzielne popołudnie.

Zwycięzcy biegu i konkursów:

Bieg papieski na dystansie 1,5 km:

I miejsce Mateusz Janiczek,
II miejsce Jakub Próchnik,
III miejsce Jakub Chwistek.

Konkurs maryjny:

I miejsce Filip Stec,
II miejsce Milena Strojny,
III miejsce Krystyna Mikos.

Konkurs papieski:

I miejsce Adrianna Mirek,
II miejsce Irena Przybyła,
III miejsce Mateusz Janiczek.

PODZIĘKOWANIE:

W imieniu Rady Osiedla pragnę podziękować wszystkim uczestnikom, gościom i mieszkańcom. Szczególnie dziękuję paniom, które przygotowały wspaniałe ciasta oraz tym, którzy przynieśli inne smako-wite specjalne. Dziękujemy za Dar Serca dla Maryi.

Dziękuję władzom miasta za wszelką pomoc. Słowa podziękowania kieruję też do dyrekcji i pracowników Domu Kultury w Tuchowie, na których jak zawsze mogłem liczyć.

Wszystkim, których nie wymieniałem, a którzy swoją pracą i zaangażowaniem przyczynili się do zorganizowania i przebiegu III majówki na Brzyzku serdecznie dziękuję.

Rada Osiedla Garbek i Przewodniczący Aleksander Kajmowicz

VI SANKTUARYJNY FESTYN RODZINNY W TUCHOWIE

niedziela 11 CZERWCA 2017 ROKU

12.00 - Msza św. w intencji rodzin w sanktuarium
13.00 - Zespół saksofonowy ze Szkoły Muzycznej I stopnia w Tuchowie
13.25 - Występ Sanktuaryjnej Orkiestry Dętej z Tuchowa

Blok pokazów i konkursów:

- Ogłoszenie wyników konkursu plastycznego pt. „Moja rodzina w ewangelizacji parafii”
- Quiz dla dzieci i dorosłych
- Pokaz strażacki
- Konkursy sportowe, sprawnościowe, chusta animacyjna

Blok muzyczny:

- Występ grupy artystycznej SP „My Meszianie” z Mesznej Opackiej
- Występ dzieci z Ochronki Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP Niepublicznego Przedszkola w Tuchowie
- Występ dzieci z Niepublicznego Integracyjnego Przedszkola
- Pokaz baletu z Domu Kultury w Tuchowie
- Występ dzieci z Przedszkola Publicznego w Tuchowie
- Występ młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Tuchowie
- Występ braci kleryków z WSD Redemptorystów w Tuchowie

WIELE NIESPODZIANEK DLA MAŁŻONKÓW I WSZYSTKICH

20.00 Gwiazda Wieczoru

Enjoy

Festynowi towarzyszyć będą: bajkowy plac dla dzieci, liczne upominki, smaczna regionalna kuchnia, przejażdżka bryczką

Dochód z festynu przeznaczony jest na renowację ołtarza Serca Pana Jezusa w sanktuarium

HONOROWY PATRONAT NAD VI SANKTUARYJNYM FESTYNEM RODZINNYM OBJĘLI:

PROBOSZCZ I KUSTOZ SANKTUARIUM W TUCHOWIE
O. BOGUSŁAW AUGUSTOWSKI

STAROSTA POWIATU TARNOWSKIEGO
ROMAN ŁUCARZ

POSEŁ NA SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
MICHAŁ WOJTKIEWICZ

BURMISTRZ TUCHOWA
ADAM DROGOS

ORGANIZATORZY:

SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ TUCHOWSKIEJ

kultura
DOM KULTURY W TUCHOWIE

PATRONAT MEDIALNY OBEJMUJĄ:
„CHORAGIEW MARYI”
„KURIER TUCHOWSKI”
WWW.SANKTUARIUMTUCHOW.PL
WWW.DK.TUCHOW.PL
WWW.RYGLIICE-OKOLICE.PL

tuchów Drukarnia

Stracony moment wychowawczy

Podniosła, podwójna uroczystość poświęcona upamiętnieniu ostatniego przedwojennego burmistrza Tuchowa, Mariana Stylińskiego przez nadanie jego imienia mostowi na rzece Białej i upamiętnieniu poległych w czasie okupacji tuchowskich harcerzy przez oficjalne odsłonięcie i poświęcenie pomnika na Skwerze Rodziny Ulatowskich była bardzo ważnym wydarzeniem patriotycznym.

Wzruszenie towarzyszące wszystkim obecnym było świadectwem tego, jak bardzo jesteśmy związani z naszą przeszłością. Nieliczni żyjący rówieśnicy i przyjaciele wymienionych na tablicach osób biorący udział w uroczystościach ze łzami w oczach wspominali swoich kolegów i druhów, swoją młodość. Symboliczne wiązanki kwiatów stały się pocałunkami pamięci i czci heroicznego czasu. Motto pomnika „Wszystko co nasze Polsce oddamy...” towarzyszyło tak poległym, jak też żywym. Jednym w walce i ofierze życia, drugim w pracy dla Ojczyzny, dla Polski bez względu na czasy w jakich przyszło im żyć. Chwała poległym i chwała żyjącym.

Uczestnicząc w obu uroczystościach ze smutkiem patrzyłem na brak młodzieży. Kilku młodych ludzi stanowiących szkolne poczty sztandarowe, kilkoro dzieci ze szkolnego chóru

– to jedyni przedstawiciele młodego pokolenia. Pozostali uczestnicy to ludzie starszego i średniego pokolenia, których nie trzeba uczyć patriotyzmu. Szkoda, że przy pomniku nie wykorzystano momentu na naukę rodzimej historii, na lekcję o patriotyzmie i miłości Ojczyzny. Tuchowskie harcerstwo po wykreśleniu go przez władze stalinowsko-bierutowskie powstało jak Feniks z popiołów w listopadzie 1957 r. Za sprawą wracających do działania instruktorów odżyły drużyny harcerskie, znowu Krzyż Harcerski i Lilijka stały się symbolem harcerskiego zawołania „Ojczyzna, nauka, cnota”, a słowa Hymnu „Wszystko co nasze Polsce oddamy...” stało się dla bardzo wielu drogowskazem na całe życie. Dlaczego przy tak ważnej okazji nie wspomniano o jednej z najbardziej zasłużonej dla tuchowskiego harcerstwa postaci hm. Zofii Dziątko. To ona podjęła trud odbudowy harcerstwa w Tuchowie, wychowała wielu instruktorów kontynuujących pracę harcerską. Wielu z nich jest już emerytami, ale niestety nikt nie pomyślał, aby ich zaprosić na uroczystość. Szkoły nie zadbały, aby dzieci i młodzież były obecne, a organizatorzy przez kompetencyjne swary nie dopilnowali tej kwestii.

Dziękuję w imieniu tych, którym sprawy przeszłości i umiłowania naszego miasta są bliskie, za upamiętnienie bohaterskich postaci. Wyrażam nadzieję, że mimo wszystko harcerstwo w Tuchowie się odrodzi, a takie bardzo ważne momenty wychowawcze będą wykorzystane.

hm. Stanisław Jaworski

MARIACZOP

20 maja po raz kolejny w świetlicy w Kielanowicach odbyła się rodzinna majówka. Głównym wydarzeniem było poświęcenie nowo wybudowanej kapliczki, przy której odprawione zostało nabożeństwo majowe. Następnie dzieci przedstawiły program artystyczny dla rodziców. Piękne piosenki i wierszyki z pewnością wzruszyły publiczność! Po tym, z okazji dziesięciolecia działalności świetlicy, odczytane zostały niektóre zapiski z miejscowej kroniki.

Następnie rozpoczęło się wspólne biesiadowanie przy grillu. Dzieci mogły również skorzystać z takich atrakcji jak dmuchana zjeżdżalnia oraz mobilne planetarium, dzięki któremu poznały planety tak, jakby podróżowały w kosmosie. Wszyscy miło i wesoło, już po raz dziesiąty, spędzili Dzień Rodziny w Kielanowicach.

Majówka w Kielanowicach

CYFROWE 3D NAJLEPSZY
KINO DŹWIĘK
PROMIEN I OBRAZ
W CYFROWEJ
JAKOŚCI
TUCHÓW
WWW.KINO.TUCHOW.PL

GRZEGORZNIEMIEC

Upały, upały, upały!
Tak, jest już gorąco,
ale nie tylko na
dworze, również w kinie
Promień gorąca atmosfera.

Nie zwalniamy tempa – kolejna dawka premierowych hitów tuż przed nami. Przygotowaliśmy dla państwa kolejne światowe produkcje, na które czeka duża liczba widzów. Czerwiec to miesiąc najbardziej wyczekiwany przez dzieci i młodzież z racji Międzynarodowego Dnia Dziecka oraz końca roku szkolnego, dlatego właśnie dla nich szczególnie przygotowaliśmy czerwcowy repertuar.

Rozpoczniemy wesołą animacją **Riko prawie bocian**, później zapraszamy na kolejną odsłonę smerfowych przygód **Smerfy: Poszukiwacze zaginionej wioski**. Czy Smerfetka odnajdzie to czego szuka? Przekonamy się już wkrótce. Dla nieco starszej widowni przygotowaliśmy projekcję **Strażnicy Galaktyki vol. 2** – dalszy ciąg przygód Petera Quilla, który wraz z drużyną wyrzutków kontynuuje podróż przez kosmos i jako obrońca galaktyki stawia czoła nowym niebezpieczeństwom. Poznaje także prawdę o swoim ojcu oraz jego dziedzictwie.

Na zakończenie miesiąca i rozpoczęcie wakacji absolutny hit nadchodzącego lata – **Gru, Dru i Minionki**. Kto nie zna zabawnych żółtych stworzków, które rozweselił największego ponuraka... Prawie 2 lata kazały nam czekać na kolejną część ich zabawnych przygód i poczucia humoru. Co tym razem będą robili Gru, Lucy oraz ich córki? Czy wrócą na dawną drogę działania w służbie zła? Jedno jest niemal pewne każdy kto przyjdzie na film nie pożałuje. Żółte stworzki już 30 czerwca opanują budynek Domu Kultury w Tuchowie i będą nim zarządzać. Nie wierzysz? Przyjdź i przekonaj się sam!

Dla starszych widzów także przygotowaliśmy kilka tytułów filmowych. W tym roku 13 maja obchodziliśmy setną rocznicę objawień fatimskich, z tej okazji kino Promień przygotowało film **Teraz i w godzinę śmierci**. Każdy powinien zobaczyć ten film i przekonać się, jaką siłą jest modlitwa różańcowa. Ponadto będziemy mogli zobaczyć takie produkcje jak: **Gwiazdy** – polski film biograficzny opowiadający o losach piłkarza Jana Banasia. Kolejny film wart obejrzenia to **Jutro będziemy szczęśliwi** – prowadzący beztrudne życie mężczyzna musi niespodziewanie zaopiekować się córką o istnieniu której nie wiedział...

Już nie długo przenosimy się w plener, będziemy mogli – podobnie jak w zeszłym roku – oglądać filmy w ramach mobilnego kina plenerowego. Rozpoczynamy już 4 czerwca filmem **Sawa. Mały wielki bohater** w Dolinie Białej przy ul. Długiej 55.

Serdecznie zapraszamy!

Więcej informacji na stronie
www.kino.tuchow.pl
oraz na Facebooku:
www.facebook.com/kinopromien

DZIEŃ DZIECKA W KINIE PROMIEN... będzie zabawa, będzie się działo!

■ Strażnicy Galaktyki vol. 2

Grupa najbardziej niesubordynowanych outsiderów w galaktyce penetruje odległe zakątki kosmosu, próbując rozwikłać zagadkę pochodzenia jednego z jej członków – Petera Quilla aka Star Lorda. Niedydziejsi wrogowie staną się ich sprzymierzeńcami, a w nieustannie powiększającym się filmowym uniwersum Marvela zagospodzą nowe postacie znane z kart komiksu.

Seanse:
Wersja 3D z dubbingiem
9 czerwca – 14 czerwca
godz. 19:30

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł,
grupowy 14 zł

■ Riko prawie bocian

Rysio jest w róle m przyszykany i ty m przez parę bocianów. Kiedy przybrani rodzice migrują do Afryki, bohater przekonany, że też jest bocianem, wyrusza ich śladem w pełną przygodę podróż, korzystając z wszelkich możliwych środków transportu. Towarzyszą mu nowi przyjaciele – ekscentryczna sowa i narcystyczna papuga, która marzy o karierze gwiazdy disco.

Seanse:
Wersja 3D
9 czerwca – 14 czerwca
godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł,
grupowy 14 zł

■ Smerfy: Poszukiwacze zaginionej wioski

W całej wiosce Łasuch, Ważniak, Papa Smerf, Lалуś mają swoje zadania. Co jednak ma robić Smerfetka? Jedyna dziewczyna w całym grupie niebieskich smerfów? W poszukiwaniu odpowiedzi towarzyszyć jej będą inne Smerfy. Wspólnie wyruszą w wielką podróż, która odkryje przed nimi niezwykłą tajemnicę... Ale, uwaga, każdy ich krok śledzi Gargamel.

Seanse:
16 czerwca – 20 czerwca
godz. 10:00, 15:00 Wersja 3D
godz. 17:00 Wersja 2D

23 czerwca – 28 czerwca
godz. 10:00*, 15:00 Wersja 2D

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł,
grupowy 14 zł
CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ Teraz i w godzinę śmierci

Czy prawdą jest, że równo sto lat temu w Fatimie Maryja, zachęcając do odmawiania różańca, podarowała światu najlepszą broń w walce ze złem? Na zdjęciu młody amerykański żołnierz. Chwilę wcześniej został ciężko ranny. Cierpi, ale jest spokojny. W zaciśniętej pięści, brudnej od krwi i ziemi wznosi różaniec... Autorka tego ujęcia zginie w Afganistanie trzy lata później... Historia tej fotografii staje się inspiracją dla dwóch polskich filmowców: Mariusza Pilisa i Dariusza Walusiaka, do wyruszenia w wielomiesięczną podróż z kamerą przez cztery kontynenty, by przekonać się, czy naprawdę – jak twierdzą katolicy – modlitwa różańcowa może zmieniać bieg historii. Czy to prawda, że to krucjata różańcowa spowodowała, że z Austrii wycofały się wojska sowieckie, a modlitwa różańcowa setek tysięcy demonstrantów spowodowała upadek Ferdynanda Marcosa na Filipinach? Czy sprawdza się mistyczna wizja nigeryjskiego biskupa, że Boko Haram w jego kraju zostanie pokonane dzięki modlitwie różańcowej? Czy milion białych różańców przywróci pokój na Ukrainie?

Seanse:
Wersja 2D
16 czerwca – 19 czerwca
godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ Gwiazdy

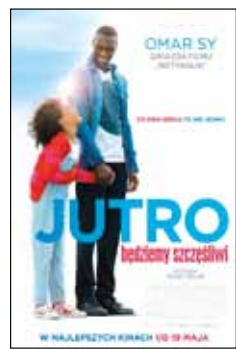
Posiadający polsko-niemieckie korzenie Jan Banaś (Mateusz Kosiński) dorasta na Śląsku. Od dzieciństwa jego największą pasją jest piłka, a największym rywalem... oddany kumpel Ginter (Sebastian Fabijański). Z czasem rywalizacja przyjaciół przenosi się z podwórka na stadiony śląskich klubów – Polonii Bytom i Górnik Zabrze. A to nie koniec ich zmagania. Prawdziwe emocje zaczynają się, gdy w życiu gwiazd sportu pojawi się piękna Marlena (Karolina Szymczak). Walczący o jej względy Jan i Ginter szybko odkrywają, że w grze o miłość nie obowiązują żadne przepisy. Kiedy ciężka kontuzja kończy karierę Gintera, a samego Banasia przybliżyła do składu „orłów

Górskiego”, bohater staje przed trudnym, życiowym wyborem. Stawką jego decyzji będzie udział w olimpiadzie i piłkarskich mistrzostwach świata.

Seanse:
Wersja 2D
23 czerwca – 28 czerwca
godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ Jutro będziemy szczęśliwi

Samuel bardzo lubi swoje beztrudne życie na Francuskiej Riwierze. Znakomicie odnajduje się w towarzystwie pięknych turystek i ani myśli o ustakowaniu się. Los ma wobec niego jednak zupełnie inne plany. Pewnego dnia na plaży zjawia się Kristin – jedna z jego przelotnych przyjaciółek i wręcza mu bardzo szczególny prezent. „To twoja córka” – mówi i znika. Od tej chwili Samuel staje się pełnoetatowym samotnym tatą małej Głorii. O dzieciach nie ma pojęcia, bardzo dobrze wie tylko skąd się biorą. Z biegiem czasu jednak okazuje się kochającym, choć niekonwencjonalnym tatą, który nie wyobraża sobie życia bez ukochanej córeczki. Jednak gdy Gloria ma 8 lat, na horyzoncie niespodziewanie pojawia się Kristin, która postanawia odzyskać dziecko, a to oznacza, że szczęśliwy świat znów stanie na głowie...

Seanse:
Wersja 2D z napisami
23 czerwca – 28 czerwca
godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ Gru, Dru i Minionki

To powrót, na który czekają wszyscy! Twórcy Jak ukraść księżyc oraz największych animowanych przebojów 2013 i 2015 – Minionki rozrabiają oraz Minionki (druga najbardziej dochodowa animacja w historii kina!) serwują nam kolejne fantastyczne przygody Gru i Lucy, ich uroczych córek – Margo, Edith i Agnes – oraz, naturalnie, Minionków! Za produkcję odpowiada słynna wytwórnia Illumination, odpowiedzialna za przygody Minionków czy Sekretne życie zwierząt domowych.

W anglojęzycznej wersji językowej usłyszymy m.in. Steve'a Carella, Kristen Wiig oraz Treya Parkera, laureata nagród Grammy, Tony i Emmy, który wcielił się w postać czarnego charakteru Balthazara Bratta, dawnej dziecięcej gwiazdy filmowej. Bratt ma obsesję na punkcie roli, którą kreował w latach osiemdziesiątych i udowodni Gru, że potrafi stać się jego najzgroźniejszym wrogiem.

Seanse:
30 czerwca - 5 lipca

godz. 10:00, 15:00 Wersja 3D
godz. 17:00 Wersja 2D

7 lipca - 12 lipca
godz. 10:00, 15:00 Wersja 2D
godz. 17:00 Wersja 3D

14 lipca - 19 lipca
godz. 10:00, 15:00 Wersja 3D

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł,
grupowy 14 zł
CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ Wonder Woman

Zanim stała się Wonder Woman, była Dianą, księżniczką Amazonek wyszkoloną na niepokonaną wojowniczkę. Wychowała się na odległej, rajskiej wyspie. Pewnego dnia rozbił się tam amerykański pilot, który opowiedział Dianie o wielkim konflikcie ogarniającym świat. Księżniczka porzuciła więc swój dom przekonana, że może powstrzymać zagrożenie. W walce u boku ludzi, w wojnie ostatecznej, Diana odkrywa pełnię swojej mocy... i swoje prawdziwe przeznaczenie.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
30 czerwca – 5 lipca
godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

*seanse dla grup zorganizowanych po wcześniejszym zgłoszeniu.

R E K L A M A

